

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Ústav sociálních studií

**Zveřejňování eroticky orientovaných
fotografií adolescentů na sociální síti Instagram
jako forma rizikového chování**

Diplomová práce

Autor:	Bc. Eliška Kňourková
Studijní obor:	Sociální pedagogika
Studijní program:	N7507 Specializace v pedagogice
Vedoucí práce:	Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

Zadání diplomové práce

Autor: Eliška Kňourková

Studium: P19P0701

Studijní program: N7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální pedagogika

Název diplomové práce: **Zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram jako forma rizikového chování**

Název diplomové práce AJ: Publication of erotically oriented photographs of adolescent on social network Instagram as a form of risky behavior

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem diplomové práce je zjistit postoje adolescentů k problematice zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram. Výzkumné šetření je realizováno prostřednictvím dotazníku. Dotazník je distribuován adolescentům, kteří jsou aktivními uživateli sociální sítě Instagram. Diplomová práce popisuje princip sociální sítě Instagram, charakteristiky současné mladé generace a rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na internetu. Diplomová práce nahlíží na tuto problematiku z hlediska sociální pedagogiky a mediální výchovy.

NUTIL, Petr. *Média, lži a příliš rychlý mozek: Průvodce postpravdivým světem*. Praha: Grada, 2018. 192 s. ISBN 978-80-271-0716-2.

STAŠOVÁ, Leona, SLANINOVÁ, Gabriela a JUNOVÁ, Iva. *Nová generace: Vybrané aspekty socializace a výchovy současných dětí a mládeže v kontextu medializované společnosti*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. Recenzované monografie. 212 s. ISBN 978-80-7435-567-7

Garantující pracoviště: Katedra sociální pedagogiky,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

Oponent: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 1.2.2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala pod vedením vedoucího diplomové práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové

.....

Bc. Eliška Kňourková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala paní Mgr. et Mgr. Petře Ambrožové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky při tvorbě této práce.

Anotace

KŇOURKOVÁ, Eliška. *Zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram jako forma rizikového chování*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2021. 98 s. Diplomová práce.

Cílem diplomové práce je zjistit postoje adolescentů k problematice zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram. Výzkumné šetření je realizováno prostřednictvím dotazníku. Dotazník je distribuován adolescentům, kteří jsou aktivními uživateli sociální sítě Instagram. Diplomová práce popisuje princip sociální sítě Instagram, charakteristiky současné mladé generace a rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na internetu. Diplomová práce nahlíží na tuto problematiku z hlediska sociální pedagogiky a mediální výchovy.

Klíčová slova: Instagram, adolescenti, rizikové chování, zveřejňování eroticky orientovaných fotografií

Annotation

KŇOURKOVÁ, Eliška. *Publication of erotically oriented photographs of adolescent on social network Instagram as a form of risky behavior*. Hradec Králové, Faculty of Education University of Hradec Králové, 2021. 98 p. Diploma thesis.

The aim of the diploma thesis is to find out the attitudes of adolescents to the issue of publishing erotically oriented photographs on the social network Instagram. The research survey is carried out through a questionnaire. The questionnaire is distributed to adolescents who are active users of the Instagram social network. The diploma thesis describes the principle of the Instagram social network, the characteristics of the current young generation and the risks of publishing erotically oriented photographs on the Internet. The diploma thesis looks at this issue in terms of social pedagogy and media education.

Keywords: Instagram, adolescents, risky behavior, publishing erotically oriented photographs

Obsah

Úvod	8
1 Sociální síť Instagram.....	9
1.1 Specifika Instagramu	10
1.2 Soukromí na Instagramu	12
2 Adolescenti	14
2.1 Adolescent vzhledem k jeho specifikům v digitální době	15
2.2 Adolescent a sociální síť.....	16
3 Rizikové chování na Instagramu	19
3.1 Formy rizikového chování	20
3.2 Preventivní programy rizikového chování na sociálních sítích	26
4 Zveřejňování erotických fotografií na Instagramu.....	29
4.1 Motivy zveřejňování erotických fotografií na Instagramu	32
4.2 Omezení eroticky orientovaných fotografií Instagramem	33
5 Výzkumné šetření.....	35
5.1 Výzkumné cíle	35
5.2 Stanovení hypotéz	35
5.3 Metodologie výzkumu	39
5.4 Výzkumný soubor	40
5.5 Vyhodnocení a interpretace výzkumného šetření	41
5.5.1 Analýza dotazníkového šetření	42
5.5.2 Ověření hypotéz	61
5.6 Shrnutí výsledků výzkumu	77
Závěr	81
Seznam použitých zdrojů	84
Seznam grafů a tabulek.....	96
Seznam příloh.....	98

ÚVOD

Diplomové práce se zabývá zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram. Inspirací k výběru tématu byly již realizované výzkumy, týkající se sextingu a sociálních sítí. Oproti ostatním výzkumům a pracím se diplomová práce soustřeďuje pouze na jedinou sociální síť, kterou je Instagram. Instagram byl vybrán, protože v současné době patří mezi jedny z nejoblíbenějších sociálních sítí u mladé generace. Na základě toho je i práce omezena na určitou věkovou kategorii, kterou jsou adolescenti ve věku 15 až 20-22 let. Motivací pro výběr tématu bylo také to, že i autorka diplomové práce je aktivní uživatelkou sociální sítě Instagram, kde běžně vidá nespočet explicitních materiálů, které právě velmi často zveřejňují mladí dospívající. Na základě toho se autorka diplomové práce rozhodla zmapovat, jaké je procentuální zastoupení adolescentů, kteří takové fotografie zveřejňují, za jakým účelem je zveřejňují a jestli si jsou vědomi rizik, která ze zveřejňování takových materiálů na sociální síti Instagram mohou plynout.

Autory výzkumů, týkajících se zveřejňování eroticky orientovaných fotografií v prostředí internetu, sextingu a jeho rizik jsou Kopecký Kamil, Szotkowski René a Krejčí Veronika. O sociálních sítích píše například Dočekal Daniel, o adolescenti Macek Petr nebo Vágnerová Marie.

Cílem diplomové práce je s oporou o odbornou literaturu a vlastní výzkumné šetření zjistit, jaký postoj zaujímají adolescenti k problematice zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram. Teoretická část popisuje princip sociální sítě Instagram, charakterizuje vývojové období adolescence, zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram a jeho rizika.

Vědecko-výzkumným problémem je zveřejňování eroticky orientovaných fotografií mladé generace na sociální síti Instagram.

Hlavní hypotézou je předpoklad, že více než polovina adolescentů zveřejnila vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síť Instagram.

Výzkumné šetření je kvantitativní a je realizováno prostřednictvím dotazníku. Dotazník je distribuován adolescentům, kteří jsou aktivními uživateli sociální sítě Instagram.

V závěru diplomové práce je shrnutí výsledků výzkumu a jeho přínos pro praxi, zhodnocení naplnění cílů a doporučení další oblasti pro zkoumání.

1 SOCIÁLNÍ SÍŤ INSTAGRAM

Na úvod je třeba vyjasnit pojem sociální sítě obecně. Výstižnou definici sociálních sítí uvádí ve své publikaci Kohout (2016, s. 40): „*online služba, která na základě registrace umožní vytvořit profil uživatele, pod kterým lze tuto službu využívat zejména ke komunikaci, sdílení informací, fotografií, videa atd. s dalšími registrovanými uživateli*“. Tato práce je zaměřena na jedinou sociální síť, kterou je Instagram. Na základě toho, hned první kapitola, popisuje princip této sociální sítě, zmiňuje se o jeho zakladatelích, vývoji a počtu aktuálních aktivních uživatelů.

Instagram patří v současné době mezi jedny z nejoblíbenějších sociálních sítí. Jedná se o sociální síť, která je založena na sdílení fotografií a videí. Uživatelům tato bezplatná aplikace umožňuje vytvářet a upravovat své fotografie, videa a následně je sdílet široké veřejnosti nebo pouze svým přátelům, členům rodiny a známým. To záleží na tom, zda mají uživatelé soukromý či veřejný účet. Pokud se jedná o veřejný účet, příspěvky vidí kdokoliv z Instagramu a pokud o soukromý účet, příspěvky vidí pouze ti, kterým sám uživatel povolí sledovat jeho profil. Uživatelé následně mohou na fotografie reagovat – hodnotit je a komentovat. Na Instagramu mohou být uživatelé buď v roli pasivního pozorovatele nebo aktivního uživatele. Pasivními pozorovateli jsou ti, kteří mají založený profil, ale nepřidávají příspěvky, pouze prohlížejí a reagují na příspěvky ostatních. Naopak aktivní uživatelé nejen že prohlížejí a reagují na příspěvky ostatních, ale především přidávají vlastní. Aplikace neslouží pouze soukromým osobám, ale také společnostem. Společnosti ji využívají pro tvorbu reklamy, k tomu, aby šířili kampaně, zvýšili o sobě povědomí a zlepšili image své značky. Sponzorované reklamy jsou na Instagramu všudypřítomné, a jsou obzvláště populární, pokud jejich obsah odpovídá zájmům uživatelů (Poleshova, 2020).

Instagram založili v říjnu roku 2010 Kevin Systrom a Mike Krieger. Od roku 2012 je součástí společnosti Facebook. Myšlenkou zakladatelů bylo vytvoření jednoduché aplikace sloužící k pořizování fotografií pouze objektivem mobilního zařízení. Jedním z nejdůležitějších důvodů založení této aplikace pouze pro mobilní telefony bylo fotografování na cestách, zachycování okamžiků. Kvůli rostoucímu zájmu, a také z důvodu zpřístupnění širší komunitě lidí, je možné se od roku 2013 dostat do této aplikace také z webového prohlížeče. Na webovém prohlížeči ale nejsou všechny funkce jako v mobilním telefonu, například není možné přidávat fotografie, ale pouze prohlížet příspěvky ostatních a reagovat na ně (Systrom, 2013).

Jak je již výše zmíněno, Instagram je v současné době jednou z nejoblíbenějších sociálních sítí a počty aktivních uživatelů stále narůstají. Od roku 2018 má Instagram po celém světě více jak jednu miliardu aktivních uživatelů měsíčně (Clement, 2020).

Co se týče České republiky, dle Pavlíčkové (2020) k březnu roku 2020 měl Instagram dva a půl milionu uživatelů. Větší skupinu aktivních uživatelů tvoří ženy než muži a nejpočetnější skupinou z hlediska věku jsou lidé mezi osmnácti až dvaceti čtyřmi lety.

1.1 Specifika Instagramu

Stejně jako tomu je na ostatních sociálních sítích, i na této si uživatel jako první vytvoří svůj profil, nahraje profilovou fotografií a může o sobě napsat popis. Také je zde zobrazen počet vlastních příspěvků a sledujících. Profil je pak dále utvářen aktivitou uživatelů – přidáváním fotografií a videí, které slouží k sebeprezentaci (Ševčíková a kol., 2014).

Nedílnou součástí sdílení fotografií je hashtag, který lze definovat jako označení klíčového slova příspěvku a patří mezi jeden z nejdůležitějších prvků komunikace Instagramu. Slouží v podstatě jako odkaz a ke kategorizaci a vyhledání příspěvků na určité téma (Losekoot a Vyhnánková, 2019).

Od roku 2016 mají uživatelé Instagramu možnost vytvářet tzv. **instagramové příběhy**, známé jako „Stories“. Tyto příběhy jsou zveřejněny pouze na 24 hodin, po uplynutí této doby automaticky zmizí. Postupem času přibyla další možnost, kterou je, že si uživatelé již zveřejněné instagramové příběhy mohou uložit na svůj profil, slouží k tomu prostor „Výběry“. Do instagramových příběhů lze vkládat jak fotografie, tak videa. Tato funkce se také stala velmi oblíbenou, v lednu roku 2019 činil počet aktivních uživatelů instagramových příběhů denně pět set milionů (Clement, 2020). Na pořízenou fotografii i video lze napsat textový komentář, vložit emotikony nebo použít jednu či více z nabízených samolepek. Pomocí samolepek se dá označit místo, kde byla fotografie či video pořízeno, přidat hudbu, GIF, datum a den, informace o počasí, otázky, kvíz, anketa. U vybrané samolepky pak lze dále ještě změnit barvu, styl písma a velikost. Kromě toho instagramové příběhy také nabízejí barevné, černobílé filtry na úpravu příspěvků a poměrně novou funkcí jsou filtry obličejové. Obličejové filtry fungují tak, že po namíření objektivu fotoaparátu na obličej filtr dotyčného vyobrazí jako zvíře, dokáže deformovat či zkrášlit jeho obličej a jakkoliv upravit pomocí přidání různých efektů. Další možností pro pořizování vizuálních záznamů je Boomerang, který na jedno

stisknutí tlačítka vytvoří sérii deseti fotografií, spojí je do šestisekundového minividea a zrychlí jeho přehrávání (Vozková, 2020). Méně populární funkcí instagramových příběhů je pak Superzoom, který slouží ke zvětšení obsahu obrázků ve videích. Poslední funkcí, kterou je třeba zmínit je živé vysílání. Jak již z názvu vyplývá, umožňuje vysílat živé video a komunikaci se sledujícími v reálné čase (Instagram, 2020). Podobných možností a funkcí k vylepšení instagramových příspěvků stále přibývá, v této práci jsou uvedeny pouze aktuální k datu psaní diplomové práce. Za zmínku ještě stojí, že dříve Instagram umožňoval sledovat aktivitu ostatních (co se komu líbí, kdo ho začal sledovat, kdo okomentoval či fotografii a podobě). Tato funkce byla přezdívá jako Following Tab, nyní je zrušena (Zemanová, 2019).

Na veškeré příspěvky Instagramu mohou uživatelé reagovat hodnocením či komentáři. Příspěvek lze ohodnotit kliknutím na srdíčko nebo dvojitým rychlým poklepnutím přímo na příspěvek, což znamená, že se uživateli daný příspěvek líbí. V prostředí Instagramu se tomuto hodnocení říká „lajk“. Počty „lajků“ u příspěvků pak indikují počty uživatelů, kterým se příspěvek líbí. Toto „lajkování“ se v poslední době stává terčem kritiky, a tak samotní vývojáři Instagramu zvažují u příspěvků ostatních uživatelů počty lidí, kterým se příspěvek líbí, skrýt. Počet lajků by měl vidět pouze autor příspěvku (Jarůšek, 2019). Důvodem zrušení lajků dle Kalčáka (2019) je stoupající závislost na jejich sbírání, zabránění závidění a porovnávání popularity příspěvků. Uživatelé Instagramu se mají soustředit na obsah příspěvků jako takový, nikoliv na jejich hodnocení či ohlas.

Instagram také umožňuje posílat soukromé zprávy. Tato funkce se nazývá **Direct** a jejím prostřednictvím mohou uživatelé chatovat, posílat fotografie, videa, sdílet veřejné příspěvky, příběhy i profily. Podobně jako je tomu u instagramových příběhů lze poslat fotografie, které po jednom zobrazení zmizí. S rozdílem, že tyto fotografie zmizí již během pár vteřin. Také je skrz direct možné vést videochat.

Poměrně novodobým specifickým Instagramu je možnost přepnout svůj osobní účet na **firemní profil**, díky čemuž uživatelé získají ještě větší přehled o svých příspěvcích, reakcích ostatních a sledujících. I přesto, že firemní profil mohou vlastnit i soukromé osoby, více je využíván ze stran firem, kterým slouží především jako součást marketingové strategie – k propagaci produktů, značek a tvorbě reklamy (Losekoot a Vyhánková, 2019).

1.2 Soukromí na Instagramu

V České republice se může Instagram používat od patnácti let. Průša (2020, s. 11) uvádí: „Podle GDPR si každá země může minimální věk upravit a v České republice máme (v souladu s čl. 8 GDPR) zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, jehož § 7 říká: „Dítě nabývá způsobilosti k udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů v souvislosti s nabídkou služeb informační společnosti přímo jemu dovršením patnáctého roku věku“ (zákon č. 110/2019 Sb.).

Přímo v aplikaci Instagram, v záložce Centrum soukromí a bezpečnosti, je uvedeno, kdo může tuto aplikaci použít: „Abyste se mohli zapojit do naší komunity na Instagramu musíte být starší 13 let. Platné právní předpisy vám nesmí zakazovat přijímání jakékoli části naší služby, nebo pokud jste uvedeni na platném seznamu zakázaných stran, používat služby spojené s platbami“ (Instagram, 2020). Jelikož je zde uveden věk třináct let a v České republice je stanoven minimální věk pro použití Instagramu patnáct let, jsou tyto dvě informace v rozporu. Zbývá tedy na uživateli a na jeho svědomí, kterou z výše uvedených podmínek bude respektovat. I přesto, že věková hranice pro přístup na Instagram je dána zákonem a právními předpisy, je nespočet uživatelů, kteří je obcházejí, a to velmi jednoduše tím, že zakládají profily s falešným datem narození (Průša, 2020). Dle výzkumné zprávy O2 Czech Republic a Univerzity Palackého v Olomouci začínají Instagram používat děti průměrně ve věkové kategorii dvanáct až čtrnáct let (Kopecký a Szotkowski, 2019).

Co se uživatelských podmínek neboli zásad soukromí týče, souhlas s nimi je udělován již stažením či instalací Instagramu a většina uživatelů je nečte. Na tom, že uživatelé tyto podmínky nečtou, se shoduje ve svých publikacích jak Průša (2020), tak Kohout (2016). Průša (2020) uvádí, že hlavní příčinou, proč uživatelé tyto podmínky nečtou, je jejich rozsáhlost a nesrozumitelnost. Také říká, že jejich jazyk sice změnit nelze, ale lze upravit formu jejich podání. Mohly by být podávány zábavněji, například v podobě videa, animace či infografiky.

Podle Dočekala (2019) by si jako první měli uživatelé uvědomit, a to platí i pro ostatní sociální sítě, nejen Instagram, že nikdy není možné mít plné soukromí.

Při zveřejňování jakéhokoliv příspěvku je třeba mít na paměti, že už nikdy nezmizí. I přesto, že příspěvek bude uživatelem odstraněn, už ho s největší pravděpodobností někdo viděl, mohl si ho uložit, zkopírovat, sdílet dál či přeposlat

někomu jinému. Digitální stopa je zkrátka nezničitelná (Petrowski, 2014). A na základě toho je vždy třeba přemýšlet nad možnými důsledky dříve, než je tak učiněno.

Dočekal a kol. (2019, s. 78) uvádí ve dvanácti krocích: „*Jak soukromí na Instagramu nastavit:*

1. *Můžete-li mít účet jako soukromý, udělejte to.*
2. *Pamatujte, vždy se najde cesta, jak někdo získá vaši fotku či video.*
3. *Nikdy nezadávejte své přihlašovací údaje jinam než na aplikaci či webu Instagramu.*
4. *Účet si chraňte dvoufaktorovým ověřením.*
5. *Blokujte účty, které nechcete mít mezi sledujícími.*
6. *Zapněte si schvalování příspěvků, kde vás někdo označí.*
7. *Vyhňte se fotografiím, kde jste vidět.*
8. *Nezveřejňujte geolokační informace.*
9. *Neuvádějte žádné soukromé či citlivé informace ve fotkách či textech.*
10. *Na Instagram nepatří váš e-mail, telefonní číslo, věk a bydliště.*
11. *Střídmě s fotografiemi dětí a blízkých.*
12. *Vyhňte se nevhodným/zapovězeným hashtagům.*
13. *Hlídejte si, jakým aplikacím jste dali přístup k účtu a s čím jste Instagram propojili“.*

2 ADOLESCENTI

Nejprve je potřeba vymezit období adolescence. V časovém vymezení se autoři liší. Například Macek (2003) datuje adolescenci od patnáctého do dvacátého druhého roku života. Vágnerová (2012) nástup tohoto období datují již dříve, a to od deseti do dvaceti let. Oproti tomu Říčan (2014) se přiklání ke kratšímu trvání tohoto období, časově ho vymezuje od patnáctého do dvacátého roku života. I přesto, že autoři datují období adolescence různě, shodují se v tom, že se jedná o období přechodu z dětství do dospělosti. Vymezení období pouze z hlediska časového není dostačující, proto jsou v následujícím odstavci shrnuty základní charakteristiky.

V období dospívání se stabilizuje psychický a fyzický vývoj. Dochází k procesu adaptace v oblasti profesionální, sociální, sexuální i ideové. Dále pokračuje budování identity, kdy dospívající poznává sám sebe, hodnotí své vlastnosti. Poznání sama sebe je důležitým předpokladem pro sebeformování a autoregulaci. Typický je v tomto období egocentrismus, kdy centrem zájmu je vlastní osoba. V období adolescence také dochází k odloučení od rodiny a osamostatnění se. V tomto ohledu představují emoční podporu vrstevníci, s nimiž dospívající sdílí pocity, zážitky i zkušenosti. V popředí jsou intimní vztahy a dochází k prvním sexuálním zkušenostem, trvalejší citové vztahy a příprava na rodičovství zatím ale nejsou běžné (Novotná a kol., 2004).

Člověk je na vrcholu fyzické výkonnosti, organismus je velmi odolný. Dospívající se dokáže zmobilizovat, zaměřit na určitou činnost a dokáže odsunout uspokojení ostatních potřeb. Tato celková optimální fyzická síla působí kladně na sebevědomí. Co se týče psychického vývoje, převažuje paměť logická, myšlení je pružné, není zatíženo zkušenostmi a je doprovázeno otázkami týkajícími se smyslu života. Také inteligence je na vrcholu (Novotná a kol., 2004).

Důležitou roli hraje sociální učení, se kterým souvisí začlenění do společnosti a měnící se pojetí vlastního „já“. Vztah k vlastnímu „já“ ovlivňují hodnoty a názory vrstevníků, autorit i společenské normy (Macek, 2003). Ševčíková (2014) uvádí, že u adolescentů jsou již názory, postoje a hodnoty utvořeny, ale je typické, že začínají být přehodnocovány a upravovány dle svých vrstevníků, se kterými jsou velmi často v kontaktu a hrají v jejich věku velkou roli. Vztahy s vrstevníky a přátelství jsou nezbytně nutné pro emoční, kognitivní a sociální rozvoj (Valkenburg a Peter, 2007). U dospívajícího se také rozvíjí schopnosti jako anticipace, symbolizace, sebereflexe a seberegulace, které se pro ně stávají hodnotou (Macek, 2003).

Konec období, tedy dosažení dospělosti, znamená určitý stupeň osobnostní zralosti, nezávislost na rodičích, přijetí odpovědnosti za své chování a jeho důsledky, dosažení profesní kvalifikace a přijetí role dospělého (Sobotková a kol., 2014).

2.1 Adolescent vzhledem k jeho specifikům v digitální době

Pro tuto práci je stěžejní zaměřit se na toto období v souvislosti s online světem, tedy na adolescenta vzhledem k jeho specifikům v digitální době. Fakt, že mladá generace tráví většinu času online, je už znám. Konkrétně Instagram v České republice používá 85 % uživatelů ve věkové rozmezí šestnáct až dvacet čtyři let (Křivánková a kol., 2019). Pro takovou mladou generaci jsou v současné době různá označení. Jedním z takových je generace Z, někdy také známá jako generace internetová. Jedná se o generaci, ve které jsou hlavní doménou digitální technologie. Jednoduše řečeno, jde o generaci „*teenagerů osvícených displejem mobilních telefonů s datem narození od roku 1996*“, která nezažila dobu bez internetu, digitálních technologií a smartphonů. Tato generace plně využívá potenciál moderních informačních technologií, sociální sítě, zná nejnovější trendy digitálních technologií a má technické dovednosti. Práce s technologiemi je naprosto přirozenou součástí jejich života. Generace Z je orientována především na technické obory a je nejvíce propojenou generací (Generace Z: Budoucnost na konci abecedy, 2021). Marc Prensky (2001) ve svém článku Digital Natives, Digital Immigrants pojmenovává tuto generaci jako digitální domorodce. Pro generaci Z je charakteristická neustálá propojenost a komunikace prostřednictvím sociálních sítí. Sociální sítě používají denně, navazují v nich nová přátelství, jsou zdrojem životních impulzů, vztahů, koníčků, ale zároveň také patologického srovnávání se s ostatními (Luňáčková, 2020).

V souvislosti s všudypřítomností digitálních technologií a sociálních sítí se objevuje téma Digital wellbeing – v překladu digitální pohoda. Cílem tohoto konceptu je zaměřit se na zdravé užívání technologií, nalézt rovnováhu užívání technologií tak, aby negativně neovlivňovaly uživatelské duševní i fyzické zdraví. Digital wellbeing by se měl zaměřit na aspekty, jako jsou omezení času stráveného při užívání zařízení, snížení zátěže pro oči, což může zajistit zatemnění panelů, dodržování vzdálenosti od obrazovky, či používání speciálních čoček proti oslnění a podobně. Dalším aspektem je šířit povědomí o dopadu technologií na naše zdraví, tedy o závislosti, depresích. Mnoho zařízení již dokáže kontrolovat naši kondici a fyzickou aktivitu (počítání kroků, měření srdeční frekvence či různé tabulky vyvinuté za účelem kontrolovat příjem energie, kalorií,

stravovací návyky). A jako poslední dokázkou chytrá zařízení monitorovat, kdy je čas na spánek, a to prostřednictvím změnění kontrastu obrazovky a vypnutím určitých funkcí (Fitzgibbonsová, 2019).

Najít rovnováhu v online světě je aktuálním tématem nejen současné mladé generace, ale především té mladší. Nadměrné užívání digitálních technologií narušuje soustředění, mezilidské vztahy a vede k závislosti. „*Více jako tři čtvrtiny lidí tráví více času na mobilních telefonech, než by chtěli, polovina z nich zkontrolovala síť v posledních deseti minutách*“ (Replug me, 2017). Pro současnou generaci nejsou sociální sítě a digitální technologie pouze zábavou, ale drogou.

Jak už bylo řečeno, mladí lidé tráví většinu svého volného času online a sociální sítě jsou součástí jejich života. K objasnění důvodů, proč jsou sociální sítě pro současnou mladou generaci tak atraktivní, je vymezena další kapitola.

2.2 Adolescent a sociální síť

Sociální sítě vytvářejí specifický prostor, kde se mohou dospívající vypořádat s vývojovými změnami a představami o vlastním já (Šmahel a Ševčíková, 2010). Adolescenti využívají sociální sítě „*ke komunikaci, prezentování a potvrzení sebe sama, k experimentování s rolemi, s identitou, k poznávání lidí a světa, norem, hodnot, názorů a oblíbených věcí jiných lidí, k testování vlastních schopností a dovedností, k prožívání emocí, rozvíjení fantazie, vytváření ideálního obrazu světa a sebe samého a podobně. On-line tráví velkou část svého volného času, je to součást jejich světa. V podstatě je to tak, že pokud někdo „na síti“ není, je vrstevníky považován za zvláštního, divného, někoho, kdo s ostatními nemůže sdílet zážitky a poznatky ze světa internetu*“ (Nováková, 2015). Podrobněji tyto důvody adolescentů k trávení času online popisuje tato kapitola.

Adolescence je obdobím, kdy se rozvíjí sociální vztahy a sociální kompetence. Navazování a udržování vztahů má velký význam. Sociální sítě jsou nejčastěji využívány pro mezilidskou komunikaci, a to nejen pro navazování vztahů s cizími lidmi, ale především pro udržení vztahů se svými přáteli (Valkenburg a Peret, 2007).

„*Dění na sociálních sítích je odrazem dění mimo ně a současně s tím odráží vývojové a sociální potřeby dospívajících*“ (Ševčíková, 2014, s. 64). Mezi základní potřeby dospívání se řadí hledání a experimentování s identitou, intimitou a uspokojení pocitů začlenění. „*Dospívající navazují nové intimní vztahy, hledají skupiny, ve kterých mají pocit, že někam patří. Tyto vztahy jsou součástí zkoumání nové identity*“ (Šmahel, 2002, s. 18). Na sociálních sítích existuje celá řada skupin s různými zájmy, názory,

hodnotami v oblasti životního stylu, přátelských i partnerských vztahů, které mohou naplnit pocit začlenění či umožnit navázání vztahů (Thorová, 2015). Co se týče budování vlastní identity, adolescenti na sociálních sítích vytvářejí pozitivní obraz samy sebe za účelem vytvořit či měnit představu, jakou o nich mají mít ostatní, a to vytvářením vlastních příspěvků či sdílením příspěvků druhých. „*Sítě stojí na lidském egu. A filtr vlastního ega dá na sítě spíš něco, co podporuje představu, jakou o sobě uživatelé mají a jakou si chtějí udržovat před ostatními*“. (Losekoot a Vyhnánková, 2019, s. 31). Každý uživatel přidává fotografie, na kterých je v co nejlepším světle. „*Díky tomu si uživatelé zvyšují svůj sociální kapitál, dostávají podporu a prohlubují pocit společenství. To vše v podobě lajků, srdíček, hvězdiček, komentářů, sdílení a zpráv*“ (Losekoot a Vyhnánková, 2019, s. 31). Z důvodu takové sociální interakce pak představuje čas, kdy uživatel není online, určitou formu sociální vyloučení. Být zrovna offline znamená nemít přehled o aktuálním dění a ztrátu informací o tomto dění (Ševčíková a kol., 2014).

Sociální sítě u adolescentů mění pohled na soukromí. Jistá míra sebeodhalování se v online prostoru stala normou a v souvislosti s budováním vrstevnických intimních vztahů se zvyšuje. S tím souvisí i to, že sociální sítě dodávají uživatelům odvalu komunikovat o věcech, o kterých by v bezprostředním kontaktu v reálném čase a prostoru nehovořili (Ševčíková a kol., 2014).

Adolescenti jsou z hlediska vývojového období těmi, kteří zahajují sexuální život a řeší otázky týkající se vztahů a sexuality (Katrňák, Lechnerová, Pakosta, Fučík, 2010). V online prostředí je u dospívajících typické provozování kybersexu, kdy se jedná o „*pornografii*“ *skrze psaný text – popisování do detailu co kdo komu dělá a jak se u toho cítí*“ (Šmahel, 2002, s.18). Kromě chatování také adolescenti pořizují fotografie se sexuálním podtextem, které následně sdílí či posílají. Takové chování má své označení – sexting. Na základě výzkumu Centra prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s internetovou stránkou Bezpečný internet a s internetovou společností Seznam (2013) mezi motivy k sextingu u mladistvých patří zábava, získání také takové fotografie od druhé osoby, dále to, že takový materiál posílají své přítelkyni či příteli, a v neposlední řadě i vydírání.

Pojem sexting je blíže popsán v následující kapitole. V této kapitole je však potřeba zmínit, že to jsou právě dospívající, kteří vytvářejí vlastní erotické fotografie či videa, které pak následně zveřejňují na svém profilu na sociálních sítích nebo je posílají v soukromých zprávách svým vrstevníkům a známým, v horším případě i neznámým lidem (Lenhart, 2009).

V souvislosti s únikem do online světa hraje roli také touha po nezávislosti a odloučení od rodičů. Na sociálních sítích si adolescenti mohou dělat věci dle svého uvážení, bez kontroly rodičů (Šmahel, 2002).

Výše uvedené důvody k užívání sociálních sítí mají jak pozitivní, tak i negativní pól. Pozitivní může být například to, že sociální sítě vedou k osobnímu růstu a podporují sociální vazby. Na sociálních sítích uživatelé mohou objevit nespočet lidí a skupin s různými zájmy, názory, nová témata, prostřednictvím kterých mohou rozšiřovat své obzory, inspirovat se, či vzdělávat (Losekoooot a Vyhnánková, 2019). Také se prostřednictvím sociálních sítí učí komunikovat, mají možnost reflexe svých hodnot a experimentovat se svojí identitou (Šmahel, 2002).

Na opačném pólu mohou být dospívající rizikovou populací a řadit se do skupiny zranitelných. Důvodem je to, že využívají sociální sítě k navazování vztahů a komunikaci, či rovnou k setkání s neznámými lidmi, které často končí negativní zkušeností. Především se jedná o starší dospívající, kteří mají problémy se vztahy s vrstevníky, rodiči, dospělými nebo o dospívající trpícími úzkostmi až depresemi, osamělostí, kteří tráví nadměru času na sociálních sítích a mají sklony k problémovému a rizikového chování v online prostředí. „*Celkově odpovídají profilu zranitelného dospívajícího, který se potýká s mnoha psychosociálními potížemi a nemá dostatečnou sociální oporu, kterou poté vyhledává ve vztazích na internetu – a může jít o vztahy s vrstevníky i dospělými*“ (Ševčíková, 2014, s. 92). Další hrozbu dle Thorové (2015) je riziko kyberšikany v podobě nepříjemných komentářů, ponižujících obrázků či videí, které mohou narušit identitu dospívajícího. Rizikového chování a jeho forem je na sociálních sítích mnoho, proto je tomuto tématu věnována celá následující kapitola.

3 RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ NA INSTAGRAMU

Instagram se stal běžnou součástí života. Především mladiství se skrz tuto sociální síť baví, inspirují a prezentují sami sebe. Každá zábava má určitá rizika, může se stát, že se vymkne kontrole a na Instagramu tomu není jinak.

Jako první je třeba definovat rizikové chování. Riziko, ať se týká oblasti sociálních sítí či oblastí jiných, představuje výskyt negativního jevu, který je důsledkem určitého chování či vystavení se specifické situaci (Ševčíková a kol., 2014). Miovský a kol. (2015) charakterizují rizikové chování jako chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu sociálních, výchovných, zdravotních, a dalších rizik nejen pro jedince, ale i společnost. Rizikové chování zastřešuje několik různých typů chování, počínaje od extrémních projevů po chování na hranici patologie. Oproti sociálně patologickým jevům se zde uplatňuje více hledisko jedince, který se rizikově chová. Stejným způsobem vymezuje rizikové chování i MŠMT v Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018 (2013, s. 9): *„Pojem rizikové chování zahrnuje rozmanité formy chování, které mají negativní dopady na zdraví, sociální nebo psychologické fungování jedince a/nebo ohrožují jeho sociální okolí. Rizikové chování představuje různé typy chování, které se pohybují na škále od extrémních projevů chování „běžného“ (např. provozování adrenalinových sportů) až po projevy chování na hranici patologie (např. nadměrné užívání alkoholu, cigaret, kofeinu či nelegálních drog, násilí)“.*

Co se týče konkrétních forem rizikového chování, existuje celá řada členění. Širokou škálu forem rizikového chování zahrnuje Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027 (2019). V tomto dokumentu jsou rozděleny formy rizikového chování na agresi, šikanu, kyberšikanu a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, domácí násilí, krizové situace spojené s násilím, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, krádeže, loupeže, vydírání, vyhrožování. Dále na záškoláctví, závislostní chování, kam spadá užívání různých typů návykových látek, netolismus, gambling. A v neposlední řadě jsou zde také zahrnuty rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů, spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt a sexuální rizikové chování.

Z výše uvedeného je zřejmé, že se všemi formami rizikového chování není možné se setkat v prostředí sociálních sítí. V online prostředí se uživatelé mohou stát oběťmi

kyberšikany, nebo být agresory, či narazit na rizikové formy komunikace, jako je například rizikové seznamování s neznámými lidmi. Dalším rizikem v online prostředí může být sexuální rizikové chování, neboli sexting, který zahrnuje zveřejňování a posílání eroticky orientovaných fotografií. Hrozbou může být také závislost na užívání sítě, zneužití osobních informací a tak dále.

Riziky, na která lze narazit na sociálních sítích, se zabývají například autoři: Kopecký a Krejčí (2010) v publikaci *Rizika virtuální komunikace: příručka pro učitele a rodiče*, Krivánková a kolektiv (2019), které jsou autorkami *Průvodce po sociálních sítích*. Dále pak Dočekal a další autoři (2019) publikace *Dítě v síti: Manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*, nebo také Losekoot a Vyhnánková (2019), kteří napsali *Jak na sítě: Ovládněte 4 principy úspěchu na sociálních*. Ševčíková a kol. (2014) považuje za rizikové nevhodné obsahy, interakci, komunikaci v kontextu navazování vztahů a také riziko, kdy se i sám uživatel může aktivně podílet na nežádoucích jevech. Napříč zmíněnými autory a jejich publikacemi lze za nejčastější formy rizikového chování na Instagramu, jakožto sociální sítě, označit kyberšikanu, sexting, závislost na užívání sítě, kybergrooming a rizikové seznamování, FOMO (fear of missing out) a rizika spojená se sebe-odkrýváním a publikováním informací. Blíže se těmito formami zabývají následující podkapitoly.

3.1 Formy rizikového chování

Kyberšikana

Kuglerová (2016, s. 31): „*Kyberšikana nese ve svém základu stejné rysy jako „běžná“ šikana, se kterou se často prolíná, jenom se jejím nástrojem stávají moderní technologie*“. Jedná se tedy o druh psychické šikany, jejíž cílem je skrze informační a komunikační technologie ublížit druhým. Informačními technologiemi se rozumí tablet, počítač, mobilní telefon, sociální sítě a podobně. Toto ublížení může být nejen záměrem útočníka, ale i důsledkem například nevhodného žertu. Oběť je poškozována opakovaně, buď prvotním útočníkem nebo další osobami, které se do kyberšikany zapojili (Kopecký, Krejčí, 2010).

Ublížení zahrnuje vydírání, obtěžování, ponižování, zastrašování, zneužití či krádež identity, vyloučení z virtuální komunity a tak dále. Kyberšikana je specifická v několika rysech. Jedním z nich je anonymita útočníka nebo jeho skrytost pod falešnou přezdívku, která posiluje odvalu k agresivnějším útokům. Dalším je profil účastníka, v online světě nezáleží na věku, pohlaví, fyzické síle ani na postavení ve společnosti,

roli hrají spíše dovednosti v ovládnání a používání digitálních technologií. Dalším rysem je, že nelze předpokládat místo a čas útoku, útok může přijít kdykoliv a jakýmkoliv způsobem. Také má vliv publikum, které může kyberšikanu dál šířit – sdílet a přeposílat ostatním. V kyberprostoru není lehké poznat oběť šikany či odhalit varovné signály jako u běžné šikany, kde jsou viditelné například modřiny, zničené oblečení a podobně (Kohout a Karchňák, 2016). Kopecký a Krejčí (2010, s. 6) uvádí ještě jeden specifický znak kyberšikany: *„Během kyberútoku nedochází k osobnímu kontaktu útočnicka s obětí (útočnick svou obětí dokonce nemusí znát, může si ji vytipovat např. podle přezdívky nebo podle věku). Nedostatek zpětné vazby z reakce oběti umožňuje rozvíjet agresivní a impulsivní chování bez zábrán. Dopad vlivu informace zveřejněné např. na internetu trvá mnohem déle než nadávka či pomluva v reálném světě, která „prošumí davem“, ale dá se na ni poměrně rychle zapomenout. Ve virtuálním prostředí zůstávají uložené diskriminující materiály, které mohou kyberšikanu znovu a znovu rozvířovat. Ponižující informace jsou navíc dostupné komukoliv, kdykoliv a odkudkoliv“.*

Na Instagramu jsou častou formou šikany nenávistné a urážlivé komentáře. Jedním z důvodů takového chování je již zmiňovaná anonymita. Lidé jsou přesvědčeni, že nenesou odpovědnost za své chování. Online komunikace neprobíhá v reálném čase a prostoru, jako když je veden normální rozhovor, takže uživatelé mají více času na promyšlení odpovědi. Je prokázáno, že lidé jsou až o padesát procent přátelštější, pokud jsou v bezprostředním očním kontaktu s druhými lidmi v danou chvíli. V přímém kontaktu totiž hraje roli mimika, gesta, hlas, které jsou v online prostředí nepřítomny, což je také jednou z příčin, proč jsou lidé ve světě online agresivnější (Dočekal a kol. 2019).

Sexting

Sexting je pojem pro posílání zpráv a zveřejňování fotografií či videí se sexuálním podtextem. S tím dále souvisejí i komentáře se stejným podtextem. Sexting bývá nejčastěji provozován v partnerských vztazích, či mezi vrstevníky. Často bývá také formou seznamování. Takové chování je typické pro období adolescence. Problém nastává v tu chvíli, kdy se například partneři, posílající si takové materiály, rozejdou. Fotky i videa mohou být pak zneužity například k vydírání, zesměšňování, zveřejnění veřejnosti či k šikaně. To, že jsou takové fotografie a videa zveřejněny či šířeny dál, je v současnosti velmi obvyklé, dokonce má takové chování již svoje označení – Reveng porn, což v překladu znamená pomsta. I když je toto jednání nejtypičtější pro bývalé

partnery, může dojít k rozesílání intimních fotografií i cizích osob, ke kterým se dotyčný mohl dostat nabouráním do účtu na sociální síti, mobilního telefonu, emailu a podobně (Dočekal a kol., 2019). Nyní už dále k charakteristice sextingu. Křivánková a kol. (2019) definuje sexting také jako online komunikaci obsahující intimní a sexuální obsah. Dále uvádí, že na sociálních sítích uživatelé ztrácejí zábrany a na významu intimity ubývá. V souvislosti se sextingem používá pojem Nudes, který také zastřešuje eroticky orientované fotografie. Navíc ještě zmiňuje fakt, že si příjemci mohou tyto materiály uchovávat do své sbírky. I přesto, že nemusí být zneužity jejich šířením na sociálních sítích, mohou být ukázány dalším osobám, což může mít ale stejný dopad – zesměšňování, šikana. Kuglerová (2016) dále ještě upozorňuje na situace, kdy sexting provozují osoby mladší osmnácti let. Taková osoba není pouze obětí, ale zároveň i pachatelem. Jestliže nezletilá osoba pořizuje erotické fotografie, či se natáčí v různých pozicích se sexuálním podtextem, jedná se o výrobu dětské pornografie, jejíž následné šíření je trestné.

Závislost na užívání sociální sítě

Sociálně sítě využívají umělé inteligence za účelem maximálního vylepšení svých služeb. Instagram, ale stejně tak Facebook, YouTube jsou stavěny takzvané na algoritmech. Záměrem těchto algoritmů je vytvářet pro své uživatele atraktivní obsahy, které udrží jejich pozornost a zároveň se díky nim budou uživatelé neustále vracet. Jinými slovy, algoritmy vybírají takové obsahy, které budou uživatelé pravděpodobně zajímat. Tyto algoritmy své uživatele uzavírají do „sociální bubliny“, ze které je těžké vystoupit a získat jiný úhel pohledu. Zároveň jsou také příčinou, proč jsou uživatelé na sociálních sítích závislí. Pro současnou mladou generaci je nepředstavitelné nemít u sebe mobilní telefon, potřebují totiž neustále kontrolovat, zda na obrazovce nepříbylo něco nového (Dočekal a kol., 2019). Pro závislost na sociálních sítích vznikl nový název, kterým je netolismus. Tento pojem obecně označuje závislost na činnostech spojených s moderními technologiemi, takže kromě závislosti na sociálních sítích zahrnuje také závislost na počítačových hrách, různých formách chatu, sledování televize a potřebu být stále online. Osoba, které je závislá na těchto „virtuálních drogách“ se označuje jako netolik. *„Pojem virtuální droga je uveden záměrně, neboť je-li pojem návyková látka nahrazen za návykový proces, je snazší spatřit podobnost obou světů: pro neustálou potřebu sledovat nové statusy na Facebooku, nutkavost odpovídat přátelům na zprávy nebo netrpělivě čekat na jejich odpověď, sledovat displej telefonu,*

zda nepřišla nějaká zpráva i bez notifikace, zanedbávat své potřeby a povinnosti – tyto potřeby nalezneme i u osoby závislé na návykových látkách“ (Netolismus, 2021). O netolismu je potřeba hovořit v souvislosti s behaviorální závislostí, či závislostí na procesu. Aby bylo možné mluvit o netolismu, musí být splněny následující podmínky, jako u ostatních závislostí, kterými jsou silná touha (například kontrolovat obrazovku mobilního telefonu, či zeď sociálních sítí), problém s kontrolou používání digitálních technologií, tedy neschopnost vymezit si čas, postupné zanedbávání ostatních zájmů, a „pokračování v hraní online i offline her, vysedávání u nikdy nekončícího bezobsažného povídání s lidmi na chatech a sociálních sítích, bezmyšlenkovité překlíkávání mezi internetovými stránkami přes jasný důkaz zjevně škodlivých následků v oblasti sociálních vazeb, zanedbávání povinností, zhoršení prospěchu ve škole/výsledků v práci“ (Hlaváč, 2021, s. 6).

FOMO (fear of missing out)

Sociální sítě jsou především zdrojem informací nejen ze světa, ale i z nejbližšího okolí. Potřeba mít neustále přehled, vědět věci první a vytvářet trendy pobízí FOMO (fear of missing out). „*FOMO je problematické v tom, že se úzce pojí se závislostí na sociálních sítích*“ (Křivánková a kol., 2019, s. 23). Tento pojem ve svém překladu představuje strach z toho, že pokud uživatel není online, něco mu může uniknout. (Losekoot, 2019) Scottová (2020) uvádí, že FOMO je pocit, že uživatel přichází o něco zásadně důležitého, co právě zažívají ostatní. Sociální média vedou k porovnávání vlastních životů s ostatními, jsou platformou pro chlubení a místem, kde věci, události i štěstí soutěží. Jde o pocit, že se ostatní baví, žijí lepší životy nebo zažívají lepší věci. Zahrnuje pocity závidění, ovlivňuje sebeúctu a způsobuje stres, který se může týkat každého. Jednou z příčin FOMO může být nespokojenost s vlastním životem. Schenkelová (2021) upozorňuje na skutečnost, že lidé zcela opomíjejí fakt, že příspěvky na sociálních médiích zobrazují často idealizovanou verzi pravdy.

FOMO lze definovat jako úzkost, kterou uživatelé sociálních sítí pocítují, když chtějí patřit do nějaké skupiny, události nebo dokonce okamžiku, o kterých jiní zveřejňují příspěvky. Vyplývá z pocitů sociálního vyloučení, izolace, které mohou být tak intenzivní, že lidé v momentě přeruší činnost, kterou právě dělají, aby se připojili a zkontrolovali, co se právě děje na sociálních sítích. FOMO se týká všech věkových kategorií napříč platformami sociálních médií (Scared to Stay In: The Psychology of FOMO, 2019).

Na základě strachu z toho, že uživatel něco promešká, mají lidé neustále mobilní telefon po ruce a každou chvíli kontrolují obrazovku, zda nepřišlo nějaké upozornění či se neobjevilo něco nového. Podobným pojmem, v souvislosti s potřebou mít mobilní telefon neustále po ruce, je nomofobie. Nomofobie se projevuje úzkostí a pocity strachu z toho, že člověk ztratí přístup ke svému mobilnímu telefonu. Vyplývá ze závislosti na neustálém používání mobilního telefonu (Křivánková a kol., 2019).

Rizika spojená se sebe-odkrýváním a publikováním informací

Ševčíková a kol. (2014, s. 61): „*Sebe-odkrývání je důležitým interpersonálním chováním*“. Ovlivňuje popularitu uživatele, vzájemnou přitažlivost a posiluje růst intimity ve vztazích. Lze ho definovat jako proces sdělování informací o vlastní osobě druhým. V prostředí sociálních sítí nelze mít plnou kontrolu nad tím, kdo všechno má přístup ke sděleným informacím. Sociální sítě umožňují svým uživatelům nejrůznější možnosti sebe prezentace a sdílení informací s ostatními. Ke zveřejnění fotografie či videa lze označit místo a čas pořízení fotografie, přátelé, kteří se na fotografii nacházejí a přidat jakýkoliv popis, ve kterém bývají nejčastěji sdělovány pocity, zážitky, zkušenosti či postoje. Rizikem může být odmítnutí ze strany druhých, chybějící očekávání zpětné vazby, ztráta kontroly ve vztazích, vyvolání špatného dojmu či zneužití uvedených informací. Mezi formy zneužití informací patří již zmiňovaná kyberšikana, kybergrooming nebo krádež identity. Záleží vždy na tom, jaké informace jsou sdělovány, kolik jich je sdělováno a na míře jejich intimnosti (Ševčíková a kol., 2014).

Dočekal (2012) upozorňuje na nedostatek v uvažování uživatelů, kteří rozmýšlejí nad tím, zda na sociálních sítích zveřejní příspěvky jako veřejné či soukromé. Faktem, který by si měli všichni uvědomit je, že vše, co je na internetu zveřejňováno, je zveřejňováno do veřejného prostoru. Sociální sítě se v ničem od internetu, jako takového, neliší. Jedná se vždy o veřejný prostor, takže cokoli je na síť umístěno, může vidět kdokoliv. I přes různá nastavení ochrany soukromí a vzbuzování v uživatelích pocity bezpečí, tato funkce neplní svůj účel. I ke zveřejněným informacím na soukromém účtu se vždy mohou dostat hackeři, útočníci, nebo kdokoliv, kde se náhodou dostal do našeho uživatelského účtu odhalením hesla, či se připojil na zařízení, ze kterého se uživatel zapomněl odhlásit. Na základě toho by měli uživatelé vhodnost sdělení příspěvků a informací nejprve zvážit.

Na sociálních sítích uživatelé ztrácejí zábrany. Se ztrácením zábran také souvisí sdílení intimních a důvěrných informací o své osobě, neopatrnost a neuvědomování

si rizik zneužití zveřejňovaných informací. Odkládání zábran v online komunikaci pak vede k různým formám rizikové komunikace, jako kyberšikana, kybergrooming a podobně (Kopecký a kol., 2015).

Kybergrooming a rizikové seznamování

Šutová (2020, s. 14): „*Kybergrooming spočívá ve velmi sofistikované manipulaci mladých uživatelů k zasílání sexuálního obsahu nebo i k případné osobní schůzce*“. Jedná se o druh psychické manipulace skrze mobilní telefony, veřejné chaty, komunikační platformy, sociální sítě a další související technologie.

V praxi to vypadá tak, že se cizí osoba představuje pod jinou identitou za účelem přesvědčení k sextingu nebo ke společnému setkání. Při setkání pak může dojít k sexuálnímu obtěžování, zneužití nebo výrobě pornografie. Oběťmi kybergroomerů jsou převážně děti a mladí lidé ve věku od 11 do 17 let. Pokud jde o pohlaví, nejedná se o žádné rozdíly, chlapci jsou oběťmi stejně často jako dívky. Útočníci využívají velmi chytré taktiky. Nejprve naváží s obětí kontakt a snaží se o vytvoření důvěry, následně se pak pokouší oběť přemluvit k zaslání intimní fotografie, videa nebo k setkání (Křivánková a kol., 2019). Útočník o sobě ve většině případů uvádí nepravdivé osobní informace, jako jsou jméno, příjmení, věk a je podstatně starší než oběť. Existuje několik typů identit útočníka. Buď se jedná o vytvoření falešné identity, nebo o úpravu vlastní identity dle potřeb, kdy útočník vystupuje pod přezdívkou, účelově přizpůsobuj svůj věk, záliby k tomu, aby na oslovenou oběť zapůsobil co nejlépe nebo se může jednat dokonce o falešnou autoritu. V případě falešné autority útočník vystupuje jako představitel firmy, který může obětem přinést užitek. Manipulace oběti trvá delší dobu a je závislá na její důvěřivosti. Obvykle se jedná o čtyři kroky. Prvním krokem je příprava podmínek pro manipulaci, tedy vytvoření jedné z výše uvedených identit. Druhým krokem je navázání kontaktu s obětí a snaha o vytvoření vztahu a navázání důvěry. Ve třetím kroku se útočník snaží získat co nejvíce informací o oběti, prohloubit vztah, k čemuž využívá různých úplatků, dárků, jako jsou peníze, mobilní telefon a podobně. Pomocí těchto úplatků útočník často získá fotografie dítěte a další citlivější informace. Dále se pak snaží snižovat zábrany oběti a zavádí do konverzace sexuální témata, vymáhá fotografie, či videa se sexuálním podtextem, které pak často zneužívá k vydírání oběti. V posledním kroku útočník plánuje a realizuje osobní schůzku, na které může dojít ke zneužití oběti. Právě osobní setkání je hlavním cílem kybergroomera a zakončením všech předchozích kroků (Kopecký a Krejčí, 2010).

3.2 Preventivní programy rizikového chování na sociálních sítích

Sociální sítě nejsou v každém případě hrozbou a za každých okolností pouze nositelem problémů. Mají také světlou stránku. Užitečnými a přínosnými mohou být ve vzdělávání, mohou být inspirací a podporovat kreativitu. To však za předpokladu, že se s nimi lidé naučí správně pracovat, a především se v jejich prostoru chovat.

Mladá generace je nejčastěji tou, která si rizika vůbec neuvědomuje. A proto nejen je, ale především už děti, je potřeba o potenciálních rizicích informovat, mluvit o nevhodných obsazích, o ochraně soukromí a všem, co zkrátka se sociálními sítěmi souvisí, ať v dobrém či zlém. „*První kontakt s informačními a komunikačními technologiemi dítě většinou navazuje doma. Rodina by tedy logicky měla být tím, kdo nastavuje první pravidla používání PC, tabletů a mobilních telefonů, včetně prvotního poučení o jejich bezpečném používání*“ (Krejčí, 2015, s. 4). Prostřednictvím přehledu a kontroly o tom, co jejich děti na internetu dělají, mohou rizikovému chování předcházet či zabránit. Dále to jsou učitelé, kteří se v rámci mediální výchovy, či jiných výchov, nebo předmětů, zabývají informačními a komunikačními technologiemi, s dětmi a mladistvými o jejich bezpečném i nebezpečném užívání mluví. Roli prevence, kromě rodiny a školy, zastávají také různé projekty či organizace, které nabízí širokou škálu programů, přednášek, workshopů, besed a tak dále. Existuje řada preventivních programů přímo zaměřených na téma sociálních sítí pro základní školy, střední školy i veřejnost. Několik z těchto projektů je zde uvedeno a blíže charakterizováno.

Jako první je zmíněna **Osvětová kampaň V síti**. Dokumentární film Víta Klusáka a Barbory Chalupové *V síti* nyní patří mezi jedny z nejaktuálnějších projektů. Dokument byl natočen, aby představil problematiku rizikové komunikace dětí v online prostředí s uživateli, za nimiž se často skrývají sexuální predátoři. Objasňuje řadu rizikových fenoménů, jako je například sexting a kybergrooming, s cílem poukázat na rizika zneužívání dětí na internetu. V souvislosti s tímto dokumentárním filmem vznikla osvětová kampaň *V síti*. Na webových stránkách této kampaně jsou nejen informace o filmu, ale také široká nabídka doporučení a tipů pro děti, rodiče a učitele. V záložce děti je uvedeno základní desatero, jak se na sociálních sítích chovat. Pro rodiče jsou zde rady, jak s dítětem komunikovat, jak zajistit bezpečí v prostředí internetu, kam se obrátit v případě, že dítě komunikuje s predátorem, kdy se obrátit na policii České republiky a tak dále. V záložce pro učitele pak následují metodiky a námětové aktivity, jak s filmem *V síti* a související tematikou s dětmi ve škole pracovat. V neposlední řadě jsou zde také

kontakty na odborníky a na další užitečné zdroje související s riziky a problematikou online prostoru (Osvětová kampaň V síti, 2020).

Dalším projektem je **Zvol si info**. Tento projekt vznikl za účelem šíření mediální gramotnosti a učení práce s informacemi. Projekt založili studenti Masarykovy univerzity v roce 2016. V rámci projektu také vznikl Průvodce po sociálních sítích a Surfařův průvodce po internetu, který je zaměřen na platformy Instagram, Tik Tok, Facebook, WhatsApp a YouTube. Jedná se o jednoduchý návod, jak se v online světě vyznat a pohybovat. S těmito průvodci pak studenti pořádají přednášky a workshopy na základních a středních školách, ale i pro veřejnost. Celý projekt, i včetně obou průvodců ke stažení, je dostupný zdarma na webu Zvolsi.info. Mimo jiné je zde také blog, na který autoři přidávají zajímavé a aktuální články související s tematikou celého projektu. V rámci tohoto projektu byla vydána také vzdělávací mobilní hra Infosaurus, která je dostupná jak pro Android, tak iPhone. Hra je založená na zodpovídání kvízových otázek ohledně mediálního světa s cílem zapamatování si důležitých informací a naučení se orientace v něm (Zvolsi.info, 2019).

Dalším projektem, pro který je klíčovou otázkou „*jak vychovat digitální generaci a jak si najít k technologiím zdravý vztah?*“ je **Replug me**, jehož zakladatelkou je Karolína Presová. V rámci projektu jsou pořádány workshopy, semináře a webináře pro rodiče, žáky základních škol, studenty středních škol, pedagogy, veřejnost i firmy. Semináře pro rodiče jsou zaměřeny na sebereflexi a vývoj osobnosti dětí v online světě, pochopení role sociálních sítích v životě dětí, poskytují praktické rady a přístupy, jak by měli rodiče s dětmi komunikovat a jak nastavit pravidla pro trávení času online a offline svých dětí. Žáky a studenty webináře informují o projevech a prevenci závislosti na sociálních sítích, jak si chránit své soukromí, učí je základním digitálním návykům, informují o online rizicích, narušení mezilidských vztahů kvůli online komunikaci či cílení reklamy. Webináře jsou realizovány formou únikové hry, jsou doprovázeny různými praktickými ukázkami, videi či modelovými situacemi. Pro pedagogy a metodiky prevence je v nabídce program akreditovaný v rámci DVPP se 4 okruhy, zahrnující tipy z praxe – jak zařadit témata online světa do výuky, informace týkající se vlivu digitálních technologií na kognitivní schopnosti žáka, na sociální interakce ve třídě, jak rozvíjet kritické myšlení digitální generace a podobně. Zajímavým tématem jsou také semináře zaměřené na vliv technologií na pracovní život, digitální rovnováhu v práci a tak dále, které jsou pořádány pro firmy. Veškeré zmíněné semináře, webináře a workshopy jsou vedeny psychology, lektory, psychoterapeuty (Replug me, 2017).

Zajímavým projektem je také **Bud' safe online**. Bud' safe online je projekt pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, který vzdělává v oblasti bezpečného užívání internetu. Projekt vznikl roku 2018 ve spolupráci s technologickou společností Avast a influencera Jirky Krále. V nabídce jsou online kurzy a metodické příručky pro učitele s náměty, jak zařadit témata bezpečného užívání internetu do výuky. Pro rodiče jsou zde tipy, jak mluvit s dětmi a mít přehled o tom, co na internetu dělají. Také je zde online kurz, zaměřený na pomoc dětem v řešení rizikových situací, jako je seznamování, agrese nebo podvody na internetu a záložka rychlých tipů, jak postupovat při nabourání se do účtu, krádeži účtu, nastavení soukromí a podobně (Bud' safe online, 2021).

A posledním projektem, který je třeba zmínit, je **Projekt E – bezpečí**. Tento projekt je národním projektem prevence rizikového chování v online prostředí. Poskytuje vzdělávací akce pro žáky základních a středních škol, pedagogy, policisty, psychology, pracovníky nízkoprahových center, rodiče, seniory a další cílové skupiny v oblasti kyberšikany a online agrese, rizikového seznamování, sextingu, spamu, hoaxu, online závislosti, rizikových výzev a dalších podobných fenoménů v online prostředí. Jejich cílem je osvěta témat spojených s bezpečným chováním v online světě a poskytování poradenství a pomoc v obtížných situacích spojených se zneužitím ICT a podpora obětem. Projekt také realizuje výzkumy a intervenci prostřednictvím online poradny, kterou provozuje ve spolupráci s policií České republiky, Ministerstvem vnitra České republiky a dalšími subjekty. Dále zahrnuje širokou nabídku námětů, materiálů a metodik pro výukové aktivity. Také jsou zde zveřejněny monografie, odborné studie, výzkumné zprávy a příručky jak pro pedagogy, tak rodiče (E – bezpečí, 2021).

4 ZVEŘEJŇOVÁNÍ EROTICKÝCH FOTOGRAFIÍ NA INSTAGRAMU

Jak už bylo několikrát řečeno, Instagram je založen na vizuálním obsahu. Uživatelé přidávají fotografie a videa, na kterých vypadají co nejlépe. Na Instagramu, stejně jako tomu je i na ostatních sociálních sítích, si uživatel sám rozhoduje o tom, co zveřejní. Typické je, že bývá vždy ukázána pouze část vlastního já, myšlenek a pocitů. Cílem sebe prezentace je vyvolat u ostatních uživatelů především žádoucí dojem o sobě samém (Nováková, 2015). Proces sebe prezentace probíhá neustále, jedná se o součást existence na Instagramu. Vliv mají však i starší příspěvky a informace, jako jsou počet přátel, komentářů, fotografií, videí a podobně. Na základě toho není potřebné být neustále aktivní. Kirchner (2014) uvádí, že „*přítomnost lidí na sociálních sítích je často vyplněna také sledováním příspěvků ostatních uživatelů*“. Nejrozšířenější formou sebe prezentace je pořizování selfie. Selfie je autoportrét, který uživatel pořídil sám, pomocí digitálního fotoaparátu pro následné zveřejnění na sociální síti (Selfie, 2021). Bývá vytvořeno takzvaně „na dlouhou ruku“ nebo odrazem v zrcadle. Cílem jeho sdílení je získat co nejvíce lajků, či dalších sledujících. To totiž představuje popularitu uživatele a zároveň je potvrzením toho, že je uživatel ostatními přijímán (Kirchner, 2014).

Eroticky orientovanými fotografiemi jsou myšleny fotografie nahého těla, nebo odhalené fotografie se zaměřením na určitou část, jako jsou hýždě, hrud', břicho, nohy. Obecným pravidlem je nepřidávat na Instagram, ani nikam jinam do kyberprostoru takové fotografie. I přesto, že je lidem toto pravidlo známo, většina z nich činí pravý opak a fotografie se sexuálním obsahem na Instagram vkládají, posílají. Erotické fotografie, fotografie se sexuálním obsahem či pornografie jsou součástí života lidí už léta. Jejich šíření se ale zněkolikanásobilo s rozvojem moderních technologií, nyní jsou dostupné i mimo sexuálně zaměřené platformy (Ševčíková a kol., 2014). Na Instagramu se staly běžnou součástí života. Na rozdíl od ostatních zdrojů, kde jsou sexuální obsahy zobrazovány, sociální sítě jsou prostředím, kde pozorovatel nemusí tento obsah jen pasivně přijímat, ale může se k němu vyjádřit či sám takové obsahy zveřejnit.

Zveřejňování eroticky orientovaných fotografií má dvě strany. Na jedné straně se lze zaměřit na ty, kteří jsou těmto obsahům vystaveni. V souvislosti s konzumací sexuálních obsahů se používá pojem expozice. Expozici lze rozlišit na záměrnou a nezáměrnou. Díky každodennímu přístupu a používání internetu a sociálních sítí se staly eroticky orientované fotografie součástí našeho života a dostupnými pro kohokoliv a kdekoliv. Ševčíková a kol. (2014) ve své publikaci zmiňuje studii RUIDaD, ve které je

uvedeno, že v roce 2012 vidělo (ve věku jedenáct až sedmnáct let) 57% určitý sexuální obsah, z toho 53 % vidělo obrázky či videa nahého těla, 45 % materiály, na nichž je zobrazeno pohlaví a 42 % nahlíželo na sexuální praktiky. V tomto výzkumu nebylo podmínkou a otázkou, zda tyto sexuální obsahy vyhledávaly záměrně, ale otázky se týkaly i setkání se sexuálním obsahem nezáměrně. Nejběžnějším místem, kde byli těmito fotografiím respondenti vystaveni, jsou sociální sítě. Stejně výsledky výzkumu, zaměřeného jak na záměrnou i nezáměrnou expozici sexuálním obsahům, získala i Macháčková a kol. (2015) ve Zprávě z výzkumu na základních a středních školách v letech 2012-2013 určené pro pracovníky ve školách. I v této zprávě je uvedeno, že k nezáměrnému vystavení se sexuálním obsahům dochází nejčastěji v prostředí sociálních sítích.

Faktem je, že s věkem souvisí vyšší pravděpodobnost shlédnutí sexuálně orientovaných materiálů. Nejčastějšími prohlížejícími sexuální obsahy jsou adolescenti. Jedná se o vývojovou etapu, ve které bývá zahájen sexuální život, jsou řešeny otázky vztahů a sexuality (Katrňák, Lechnerová, Pakosta a Fučík, 2011). Jedním z nejběžnějších prostorů, kde se s takovými obsahy mladiství setkávají je dle Ševčíkové (2014) v online interakci s ostatními.

Na druhé straně jsou ti, kteří vytvářejí takové fotografie, následně je sdílí na svém profilu či posílají do zpráv. Kuglerová (2016) říká, že pokud mladiství touží poslat fotografii se sexuálním obsahem, neměl by na ní být viděn obličej kvůli identifikaci. Posílání nahých či polonahých fotografií je v současné době trendem flirtování dospívajících. Tento fenomén je známý jako sexting (Stones, 2008). Sexting byl již nastíněn v kapitole zaměřené na rizikové chování na Instagramu. V souvislosti s touto kapitolou je ale třeba zrekapitulovat, co pojem sexting znamená a podrobněji ho rozebrat. Slovo sexting se skládá ze slov sex a textování, a znamená elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videí se sexuálním obsahem. McCarthy a Weldon-Siviy (2013) definují sexting jako „*posílání obscénních nebo velmi odvážných fotografií elektronickým způsobem*“. Završnik (2017) vymezuje sexting jako „*posílání sexuálně explicitního obsahu (v podobě fotografií, videí nebo textů)*“. Jde tedy o fotografování vlastního těla, či jeho částí a posílání těchto snímků adresátovi v podobě zpráv. Tento autor pojem sexting uvádí v širším a užším slova smyslu. V širším slova smyslu se jedná o posílání takových materiálů obecně, a to osobám, jež s tím souhlasí, či nesouhlasí, bez ohledu na věk. V užším slova smyslu bývají takové obsahy posílány osobě, která s tím nesouhlasila. Rozdíl také spatřuje v tom, zda se jedná o primární nebo sekundární sexting.

Primární znamená, že sexuálně explicitní obsahy jsou posílány tím, kdo je vytvořil, jedná se o dobrovolné sdílení odesílatelem. Sekundární zahrnuje další sdílení těchto obsahů třetím osobám, bez svolení tvůrce obsahu. V druhém případě jde nejčastěji o partnery, kteří po rozchodu zveřejní explicitní materiály své bývalé přítelkyně, či přítele (Lohmann, 2011). Takové počínání má své označení, kterým je revenge porn, v překladu mstivá pornografie (Portman, 2021). Posílání fotografií se sexuálním obsahem je pro páry typické. Po rozchodu partnerů mohou být tyto sdílené materiály zneužity k poškození druhé strany, například již zmiňovaným zveřejněním nebo vyhrožováním jeho zveřejněním. Pokud dojde k jeho zveřejnění, je prakticky nemožné tyto materiály odstranit. Ostatní uživatelé si již tyto materiály mohli stáhnout, poslat je dále, a tak může dojít k jejich zneužití i po dlouhé době. Dalším rizikem je, že takové materiály mohou být prostředkem k vydírání v rámci kybergroomingu (Dočekal a kol., 2019). Zajímavou myšlenku, týkající se zveřejňování či posílání eroticky orientovaných fotografií, má Susie Boniface (2016), která v případě, že uživatel obdrží eroticky orientovanou fotografii, aniž by o ni stál, a taková fotografie ho obtěžuje, doporučuje udělat screenshot a zveřejnit ji. „*Sociální média znamenají, že my všichni můžeme sdílet, a ostuda je dobrou prevencí budoucího obtěžování*“ (Boniface, 2016. s. 29)

Přesto, že sexting není zákonem definován jako trestná forma jednání, souvisí s celou řadou trestných činů. „*Podporuje totiž šíření pornografie mladistvých a dětí, která je celosvětově zakázána*“ (Co je sexting, 2021). V České republice bývá provozování sextingu posuzováno individuálně, buď jako přestupek nebo trestný čin podle toho, o jaký druh a způsob pořízení fotografie se jedná. Co se mladistvých týče, u nich lze sexting vyhodnotit právě jako trestný čin, nebo jako ohrožování mravní výchovy mládeže. Také existuje řada případů, které lze řešit občansko-právní cestou (Co je sexting, 2021).

Posílání eroticky orientovaných fotografií skrz messenger, či na Instagramu prostřednictvím directu, má označení nudes. Pokud je fotografie či video se sexuálním podtextem zveřejněno na profil uživatele, jedná se o post (Křivánková a kol, 2019).

O sextingu bylo dosud hovořeno jako o formě posílání fotografií se sexuálními obsahy do zpráv mezi dvěma uživateli. Jejich zveřejnění na profil sociální sítě lze považovat také jako sexting, s rozdílem, že příjemcem není pouze jeden člověk, ale všichni ti, které má uživatel ve svých sledujících. Následující podkapitola je věnována k objasnění důvodů, proč tak uživatelé činí.

4.1 Motivy zveřejňování erotických fotografií na Instagramu

Otázkou je, proč jsou takové fotografie na sociální síť zveřejňovány. Jedním z důvodů je získání popularity. Právě s popularitou souvisí to, že jsou uživatelé ochotni odkrýt své soukromí (Crescenzi, Araüna, Tortajada, 2013). Dalším důvodem je, že díky takovým fotografiím roste počet lajků, lichotivých komentářů, které zvyšují uživatelské sebevědomí. Mimo jiné, počty lajků vytvářejí určitý žebříček popularity a určují hodnotu příspěvků (Křivánková a kol., 2019). Dle Grogan, Rothery, Cole, Hall (2018) hraje roli také vliv okolí, které se takto na Instagramu prezentuje a influenceri, jejichž profesí je přidávání příspěvků na sociální síť. Influencer, „někdy označovaný jako „vlivný uživatel“, je uživatel internetu, který dokáže s využitím obsahu, který vytváří, svých vazeb a velikosti svého publika ovlivnit chování dalších uživatelů na internetu“ (Klement, 2021, s. 33). V dnešní době influenceri řídí trendy a ovlivňují svými příspěvky tisíce, až miliony lidí. Typický je pro ně vysoký počet sledujících, lajků u fotografií a videí a každodenní sdílení příspěvků ze svého života (Saul, 2016).

Nejpočetnější skupinu s fotografiemi, kde jsou odhaleny části těla, jako hýždě, hrud' či břicho, tvoří uživatelé propagující fitness a zdravý životní styl. Zobrazování určitých partií těla je nejen u žen, ale i mužů běžným jevem. Tiggemann a Zaccardo (2016) provedli analýzu 600 instagramových fotografií žen i mužů označených hashtagem fitspiration a zjistili, že na 56 procentech fotografií byl minimálně jeden sexuální aspekt, jako je mrkání, svůdný pohled, absence nebo zhoršené rozlišení obličeje či fotografie se zaměřením na určitou část těla jako jsou hýždě, hrud', břicho, nohy. Blahošová (2019) ve své bakalářské práci také zmiňuje Bellovou, Cassarlyovou a Dunbarovou (2018), které zjistily, že nejčastějšími fotografiemi jsou fotografie se sexuálně sugestivní pózou, a že takové fotografie mají také nejvyšší počty lajků.

Dalším důvodem pro zveřejňování eroticky orientovaných fotografií je boj o sociální status a snaha upoutat na sebe pozornost (Boydová, 2017). Kopecký a kol. (2013) ještě zmiňuje, že uživatelé takové fotografie mohou sdílet pro zábavu či potlačení nudy nebo v důsledku tlaku okolí. Existují případy, kdy dívky nafotily vlastní eroticky orientované fotografie pro to, aby se začlenily do kolektivu. A v neposlední řadě je také motivací pro zveřejňování eroticky orientovaných fotografií zjistit, jakým způsobem na ně ostatní reagují a jaké zaujímají stanovisko (Ševčíková a kol., 2014).

4.2 Omezení eroticky orientovaných fotografií Instagramem

Na Instagramu je třeba dodržovat zásady a pravidla, aby bylo zabráněno nevhodným, či ohrožujícím obsahům. V případě nedodržování těchto zásad hrozí odstranění příspěvku, zablokování účtu, a v případě porušení zákona i vyšetřování policií. Souhlas se Zásadami komunity uživatelé udělují již při registraci. Je to především z důvodu bezpečí. Instagram má být místem, kde se lidé mohou inspirovat a vyjadřovat se. Mezi jedny ze zásad patří zveřejňování pouze vlastních fotografií a videí, respektování ostatních uživatelů, nespamování ostatních uživatelů a nezveřejňování nahoty. *„Mezi takové fotografie a videa patří záběry znázorňující sexuální styk, genitálie a detailní záběry zcela odhaleného pozadí či záběry ženských bradavek“* (Klička, 2020). Sdílení nahých nebo sexuálně vyzývavých fotografií a videí představuje porušení Zásad komunity společnosti Instagram. Takovým příspěvků chce Instagram zabránit. *„Jedná se o významný krok cenzury ze strany Instagramu. Bude totiž omezovat sexuální, nikoliv explicitní obsah, který je na Instagramu velmi populární“* (Zemanová, 2019). Jde většinou o příspěvky, které jsou na hraně porušování zásad a pravidel Instagramu, proto je není možné blokovat či zcela z Instagramu odstranit. Řešením je, že se nebudou zobrazovat v nabídce vyhledávání a nebude je možné zobrazovat pod hashtagy. Záměrem tohoto řešení je, aby takové obsahy byly co nejméně zobrazovány a šířeny. *„Zmíněný krok může zároveň omezit tvůrce obsahu při snaze získat nové followery“* (Zemanová, 2019). Jako poslední je třeba zmínit, že je velmi obtížné definovat hraniční obsah, který nebude na Instagramu podporován. *„Zástupci Instagramu pouze uvedli, že násilné, grafické / šokující, sexuálně sugestivní, dezinformační a spamové obsahy lze považovat za „nevhodné doporučení“* (Zemanová, 2019). Na základně toho tedy budou omezeny výše zmíněným způsobem. Ještě je také potřeba zdůraznit, že tato mezení neplatí pro Příběhy (Zemanová, 2019).

V současné době na Instagramu mohou uživatelé příspěvky, které si nepřejí zobrazovat, nahlásit. Lze je nahlásit jako spam či jako nevhodné obsahy, kde jsou pak na výběr důvody nahlášení: nahota nebo sexuální aktivita, nenávistné slovní projevy nebo symboly, násilí a nebezpečné organizace, šikana a tak dále. Stěžejní je, že sám uživatel může obsahy i sexuálně orientované obsahy či nahotu nahlásit a ony se mu již nebudou zobrazovat. Tímto způsobem tak může být sdílení eroticky orientovaných fotografií zabráněno.

Na závěr je zde vložena citace v souvislosti s nahotou přímo od společnosti Instagram (2021): *„Nejbezpečnější je nahé fotografie nebo videa nikdy s nikým nesdílet – ani nic jiného, co byste nechtěli jiným osobám ukazovat. Platí to i v případě, že máte k osobě, která takové příspěvky vyžaduje, velmi blízký vztah“.*

5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Vědecko-výzkumným problémem je zveřejňování eroticky orientovaných fotografií mladé generace na sociální síti Instagram.

Výzkumné šetření se zabývá **výzkumnou otázkou**: Jaký postoj zaujmají adolescenti ke zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram?

5.1 Výzkumné cíle

Hlavní cíl:

Zjistit postoj adolescentů k problematice zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram.

Dílčí cíle:

1. Zjistit, zda míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram závisí na pohlaví.
2. Zjistit, jestli je lajk hlavní motivací pro zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram.
3. Zjistit, zda má u adolescentů význam počet sledujících na přidávání eroticky orientovaných fotografií na Instagram.
4. Zjistit, zda adolescenti považují zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagramu za rizikové.

5.2 Stanovení hypotéz

Hlavní hypotéza:

Více než 50 % dotazovaných zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram.

Hypotéza byla sestavena na základě tvrzení Čechové (2009), která ve své bakalářské práci uvádí, že uživatelé sociálních sítí preferují takové fotografie, které jim zaručí popularitu. Takovými fotografiemi jsou fotografie intimní či eroticky orientované.

Dle Clementa (2020) jsou největší skupinou využívající sociální síť Instagram adolescenti. Důvodem, proč takové fotografie přidávají na sociální síť je to, že internet je prostředím, kde lidé ztrácejí zábrany. Tento fakt také potvrzuje Ševčíková a kolektiv (2014), která uvádí, že sociální síť u adolescentů mění pohled na soukromí. S tím souvisí nejen to, že jistá míra sebeodhalování se pro ně stala normou, ale zároveň se také s budováním vrstevnických intimních vztahů zvyšuje. Podle Tyrlíka (2010) internet dospívajícím zprostředkovává první kontakt se sexualitou. „*Ti adolescenti, pro které je vynořující se sexualita dominantním tématem, zpředměňují své tužby v online-interakci*“ (Tyrlík a kol., 2010, s. 125). Sociální síť nabízí a zprostředkovává možnosti erotických aktivit jako je kybersex či sexting.

Hypotézu také potvrzují Kopecký a Szotkowski ve výzkumné zprávě *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru*. Výzkum byl v roce 2017 realizován Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s O2 Czech Republic. Z výsledků výzkumu vyplývá, že nejčastějším nástrojem pro sdílení intimních materiálů je Facebook, pak následuje Messenger, Snapchat a Instagram. Instagram je zde až na čtvrtém místě, avšak s jeho rostoucí popularitou a rozvojem funkcí se nyní stává jednou z nejoblíbenějších sociálních sítí. V současné době je oblíbený především u mladé generace. Tento fakt potvrzují Anderson a Jiang (2018), kteří zjistili, že v České republice Instagram používá až 85 % uživatelů ve věkové kategorii 16-24 let. Podobně tomu je i ve Spojených státech, kde Instagram používá až 72 % mladistvých ve věku 13-17. Na základě toho lze také předpokládat, že pokud adolescenti zveřejňují eroticky orientované fotografie, je to právě na této sociální síti. Mimo jiné, je pro to také vysvětlením to, že tato sociální síť je založena na vizuálním obsahu, tedy je přímo určena pro sdílení fotografií a videí.

Na základě všech uvedených faktů, týkajících se období dospívání a užívání sociálních sítí v tomto období, tato hypotéza předpokládá, že více než polovina respondentů zveřejnila vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síť Instagram.

K této hypotéze se v dotazníku vztahují otázky číslo: 5, 6, 7, 8

Pro podrobnější vhled do problematiky jsou také v dotazníku položeny otázky číslo 2, 3, 4, které se týkají počtu profilů na sociálních sítích a počtu sledujících. Se stejným záměrem jsou v dotazníku navíc otázky číslo 11 a 12, které jsou zaměřeny na posílání eroticky orientovaných fotografií do zpráv.

Dílčí hypotézy:

1. Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram závisí na pohlaví.

Moreno et al. (2009) uvádí, že ženy jsou náchylnější k zobrazování fotografií se sexuálním obsahem na sociálních sítích.

Autorka této diplomové práce také vychází z vlastní zkušenosti, jelikož je též aktivní uživatelkou sociální sítě Instagram. Převážnou většinu sledovaných autorky tvoří ženy, část z nich několikrát zveřejnila fotografii se sexuálním podtextem. U mužů takové obsahy shledány nebyly. Ke stejnému závěru dospěla i Sedláková (2017), která ve své diplomové práci *Analýza genderových rolí a stereotypů na sociální síti Instagram* analyzovala selfie fotografie deseti záměrně vybraných profilů. Na základě této analýzy zjistila, že sexuálně stylizované fotografie mají na svém instagramovém profilu více ženy než muži. Mimo jiné u těchto analyzovaných profilů také poukázala na to, že „*poměrně častým jevem je u žen fotografování se ve vyzývavé póze, s velkým výstřihem. Na mnohých fotografiích dívky/ženy působí vyzývavě, sexy, svůdně, někdy až submisivně*“ (Sedláková, 2017, s. 44).

Na základě těchto tvrzení vychází hypotéza, že mezi chlapci a dívkami bude v míře zveřejňování eroticky orientovaných fotografií značný rozdíl.

K této hypotéze s v dotazníku vztahují otázky číslo: 1, 5, 6, 8

2. Více jak 30 % adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram za účelem zvýšení počtu lajků.

Tato hypotéza vychází z tvrzení Siibaka (2009), který uvádí, že se uživatelé sociálních sítí snaží zanechat co nejlepší dojem na co největší možné publikum. Hodnotícím kritériem pro to, jaký uživatelé zanechali dojem, a na jak velké publikum,

jsou lajky. Mimo jiné jsou lajky tím, co vytváří na Instagramu žebříček popularity. Langerová (2019) uvádí, že lajky a komentáře jsou zpětnou vazbou od uživatelů a vypovídají o úspěšnosti příspěvků. Šutová a Nezhybová (2017) ještě doplňuje, že přinášejí pocity spokojenosti. Sedláková (2017) v diplomové práci *Analýza genderových rolí a stereotypů na sociální síti Instagram* provedla analýzu počtu lajků pod selfie fotografiemi u vybraných uživatelů, a zjistila, že sexuálně stylizované fotografie nemusí nutně generovat více lajků než ostatní fotografie, ale že u takových fotografií často vyšší počet lajků je.

Tato hypotéza tedy předpokládá, že jedním z nejčastějších motivů pro zveřejnění eroticky orientovaných fotografií jsou právě zmiňované lajky.

K této hypotéze se v dotazníku vztahují otázky číslo: 9, 10

3. Jestliže se u dotazovaných po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýší počet sledujících, pak zveřejní takovou fotografii znovu.

Hypotéza vychází z tvrzení Čechové (2019), která uvádí souvislost mezi přidáváním eroticky orientovaných fotografií na Instagram a popularitou. Popularita je na Instagramu vyjádřena počtem lajků a sledujících. Profily, které mají vysoký počet lajků a sledujících, se většinou skládají z fotografií se sexuálním obsahem. Adolescence je obdobím, pro něž je popularita velmi důležitá a sdílení eroticky orientovaných fotografií ji může zvýšit. Pokud se adolescentům díky takovým fotografiím zvýší popularita, tedy počet lajků a sledujících, lze předpokládat, že se zvýší i frekvence sdílení takových fotografií.

K této hypotéze se v dotazníku vztahují otázky číslo: 14, 15

4. Více než 50 % dotazovaných považuje zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram za rizikové.

Hypotéza byla sestavena na základě tvrzení Blahošové (2019), že mladí lidé sdílejí fotografie s erotickým obsahem na sociálních sítích. Takové chování je velmi rizikové, a i přesto se takového chování adolescenti dopouštějí. O tom, že děti a mladiství považují zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociálních sítích za rizikové,

vypovídá i výzkum *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru*, jež byl realizován Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Univerzity Palackého v Olomouci a společností O2 Czech Republic v roce 2017. V tomto výzkumu většina respondentů (74 %) uvedla, že sexting shledává jako vysoce rizikový fenomén.

Tato hypotéza předpokládá, že adolescenti budou považovat zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síť Instagram za rizikové, a také budou mít povědomí o konkrétních rizicích, která mohou z takového chování plynout.

K této hypotéze se v dotazníku vztahují otázky číslo: 16, 17, 18, 19

5.3 Metodologie výzkumu

Pro výzkumné šetření je zvolena **metoda kvantitativní**, která je realizována prostřednictvím strukturovaného dotazníku.

„Podstata kvantitativního výzkumu spočívá ve zkoumání vztahů mezi proměnnými. V kvantitativním výzkumu se realita zachycuje pomocí proměnných, jejichž hodnoty se zjišťují měřením a primárním cílem je nalézt, jak jsou proměnné rozloženy a zvláště, jaké jsou mezi nimi vztahy a proč tomu tak je“ (Punch, 2008, s. 12).

Dotazník je jednou z nejvyužívanějších metod ke sběru dat v pedagogickém výzkumu. Chráska (2016, s. 158) definuje dotazník jako: *„soustavu předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně“*. Dotazník je zpravidla anonymní, čímž se zvyšuje pravděpodobnost upřímných odpovědí. Může být zadán jak individuálně, tak skupinově. Rozlišují se otázky uzavřené, otevřené a škálové. Uzavřené otázky nabízejí určitý počet předem připravených odpovědí. Otevřené otázky dávají respondentovi možnost volně se vyjádřit. Škálové otázky slouží k posuzování škály. Posuzovací škála je hodnotící stupnice, která slouží k záznamu jednotlivých vlastností, zajišťuje objektivnost, ale zároveň dává možnost kvantitativně zachytit jev. Mezi výhody dotazníku patří, že je anonymní, dokáže zkoumat i větší počet osob hromadně a umožňuje získat velký počet odpovědí za krátkou dobu. Nevýhodou dotazníku může být nízká návratnost, nedostatečný prostor k vyjádření se a zkrácené odpovědi (Kohoutek, 2010).

Dotazník je anonymní, obsahuje 19 otázek. Anonymita dotazníku je stěžejní pro navození důvěry respondentů a pro zajištění diskretnosti odpovědí. Účelem anonymity je

také zvýšení pravděpodobnosti upřímných odpovědí. Otázky jsou rozděleny do 5 okruhů. První okruh otázek zjišťuje pohlaví respondentů, zda mají respondenti jeden, či více profilů na sociální síti Instagram a počet sledujících. Druhý okruh otázek je zaměřen na zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram. Zde jsou otázky zjišťující, zda adolescenti zveřejňují takové fotografie na Instagramu, případně kam tyto fotografie zveřejňují a jak často. Třetím okruhem dotazníku jsou otázky zaměřené na motivy ke zveřejnění eroticky orientovaných fotografií na Instagram, čtvrtý okruh na význam sledujících na zveřejňování takových fotografií a poslední, tedy pátý okruh otázek, se týká rizik spojených se sdílením uvedených fotografií na sociální síť Instagram. Dotazník obsahuje otázky uzavřené s výběrem odpovědí, otázky polouzavřené s výběrem odpovědí a možností jiné, kam mohou respondenti napsat vlastní odpověď. Dále také otázky otevřené, které dávají respondentovi možnost se volně vyjádřit, a otázky škálové. Dotazník byl vytvořen v prostředí Google Formuláře a byl distribuován elektronicky dvěma způsoby. Prvním způsobem bylo přímé oslovení ředitelů středních škol za účelem distribuce dotazníku studentům. Osloveno bylo 12 ředitelů středních škol napříč Českou republikou. Záměrně byly osloveny střední školy s předpokladem genderově vyvážených studentů. Druhým způsobem distribuce dotazníku bylo odeslání odkazu na elektronický dotazník skrze Facebook Messenger. Tento způsob byl zvolen za účelem finálního vyvážení respondentů dle pohlaví. Sběr dat probíhal od 1.3. 2021 do 20.3.2021.

Dotazník vyplnilo celkem 700 respondentů – 350 chlapců (50 %) a 350 dívek (50 %). Vzhledem k elektronické distribuci dotazníku nelze analyzovat návratnost. Výhodou elektronické verze výzkumného nástroje je automatizace sběru dat do příslušných grafů. Následně bylo provedeno jejich třídění, zpracování a vyhodnocení. Celý dotazník je vložen v přílohách.

V roce 2020 proběhl předvýzkum. V rámci předvýzkumu byl distribuován stejný dotazník, jako je v této diplomové práci. Na základě toho byla ověřena srozumitelnost a formulace dotazníkových otázek před distribucí dotazníku výzkumnému souboru pro tuto diplomovou práci.

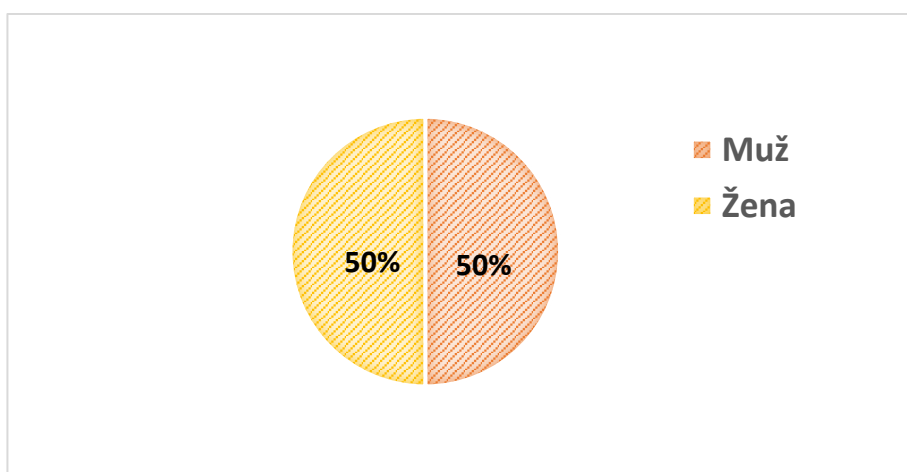
5.4 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor tvoří 700 adolescentů ve věku patnáct až dvacet dva let, který je složen z 350 žen a 350 mužů.

Věkové rozmezí 15 až 22 let a aktivní užívání sociální sítě Instagram bylo kritériem pro vyplnění dotazníku.

Výzkumný soubor byl získán na středních školách. Odkaz na elektronický dotazník byl odeslán emailem ředitelům středních škol, kteří ho distribuovali pedagogům, a ti následně svým studentům. Vzhledem k anonymitě dotazníku a ochraně osobních údajů nejsou uvedeny jednotlivé střední školy, které se výzkumu účastnily. Získávání dat není zaměřeno na určité město, okres ani kraj. Na základě toho lze tento sběr dat považovat za celorepublikový. Záměrně byly vybírány střední školy, ve kterých jsou studenti genderově vyvázeni. Pro finální vyrovnání stejného počtu respondentů dle pohlaví byl elektronický dotazník distribuován skrze Facebook Messenger jednotlivým adolescentům, kteří ho dále rozeslali svým vrstevníkům.

Graf č. 1: Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 700 respondentů vyplnilo dotazník 350 mužů (50 %) a 350 žen (50 %). Vyplnění dotazníku stejným počtem mužů a žen bylo záměrem pro ověření genderově nastavených hypotéz.

5.5 Vyhodnocení a interpretace výzkumného šetření

V této části práce jsou analyzovány jednotlivé odpovědi dotazníkového šetření. Každá odpověď je znázorněna grafem se stručným popisem. Součástí této kapitoly je také ověření hypotéz. Hypotézy jsou ověřovány tabulkově nebo chí kvadrátem. Konkrétně první dílčí hypotéza je ověřována nominálním měřením – testem dobré shody

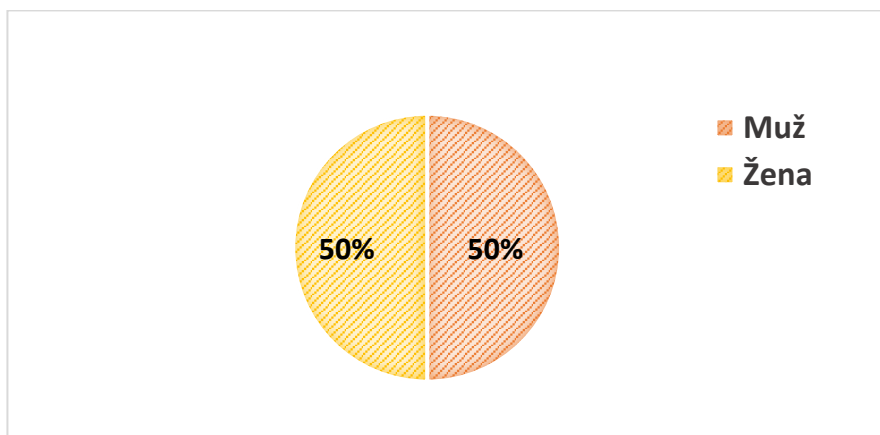
na hladině významnosti 0,05. K této hypotéze byla stanovena hypotéza nulová a alternativní. Ostatní hypotézy, včetně hlavní, jsou ověřovány tabulkově.

Mezi základní kategorie a proměnné, které jsou sledovány, patří pohlaví, postoje a zkušenosti se zveřejňováním vlastních eroticky orientovaných fotografií na Instagramu, motivace pro zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu a vnímání rizikivosti sdílení eroticky orientovaných fotografií na Instagramu.

5.5.1 Analýza dotazníkového šetření

Otázka č. 1 Jsi muž nebo žena?

Graf č. 1: Pohlaví respondentů

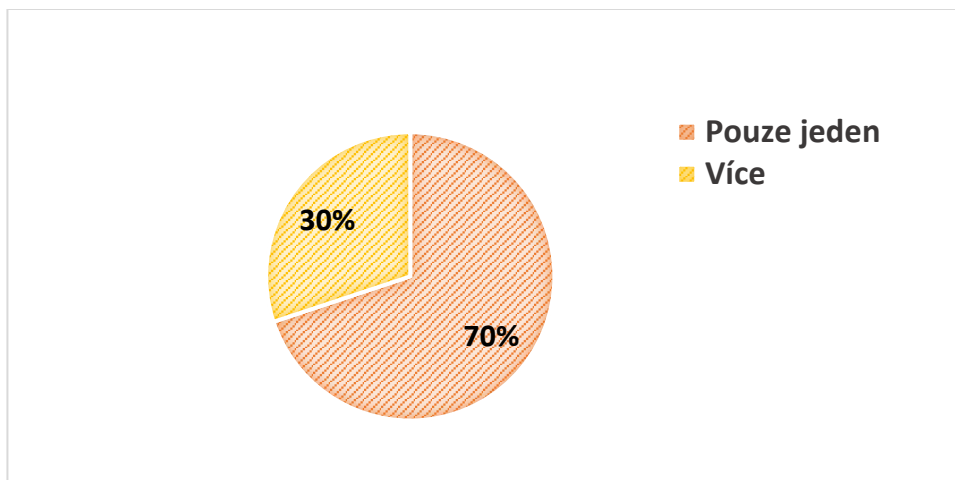

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 1 zjišťuje pohlaví respondentů. Z celkového počtu 700 respondentů vyplnilo dotazník 350 mužů (50 %) a 350 žen (50 %). Vyplnění dotazníku stejným počtem mužů a žen bylo záměrem pro ověření genderově nastavených hypotéz.

Otázka č. 2 Máš pouze jeden profil na Instagramu, nebo jich máš více?

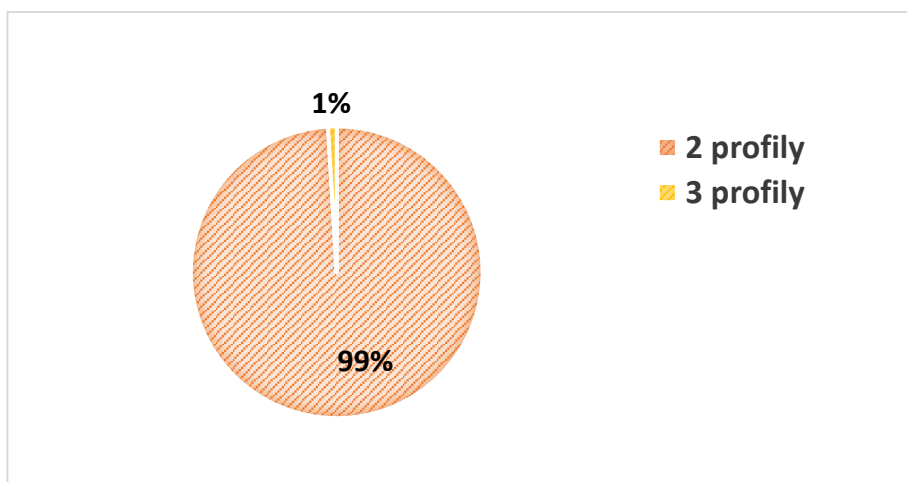
Graf č. 2: Počet profilů na Instagramu

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2 zjišťuje, kolik mají respondenti založených profilů na sociální síti Instagram. Z celkového počtu 700 respondentů má 490 (70 %) pouze jeden profil na Instagramu a 210 (30 %) respondentů má profilů více.

Graf č. 3: Více profilů na Instagramu

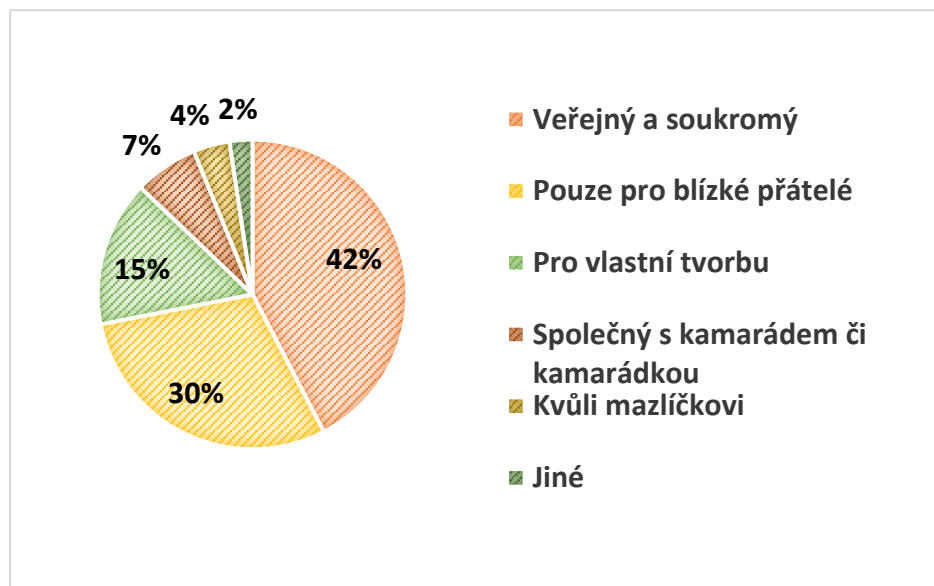

Zdroj: vlastní zpracování

Tento graf je doplňujícím k otázce č. 2 a zobrazuje, kolik založených profilů mají respondenti na sociální síti Instagram. Z celkového počtu 210 respondentů, kteří mají více profilů, jich 208 (99 %) má profily dva a 2 (1 %) respondenti mají profily tři.

Otázka č. 3 Pokud jsi v předchozí otázce odpověděl/a „více“, z jakého důvodu máš více profilů?

Graf č. 4: Důvody pro více profilů na Instagramu

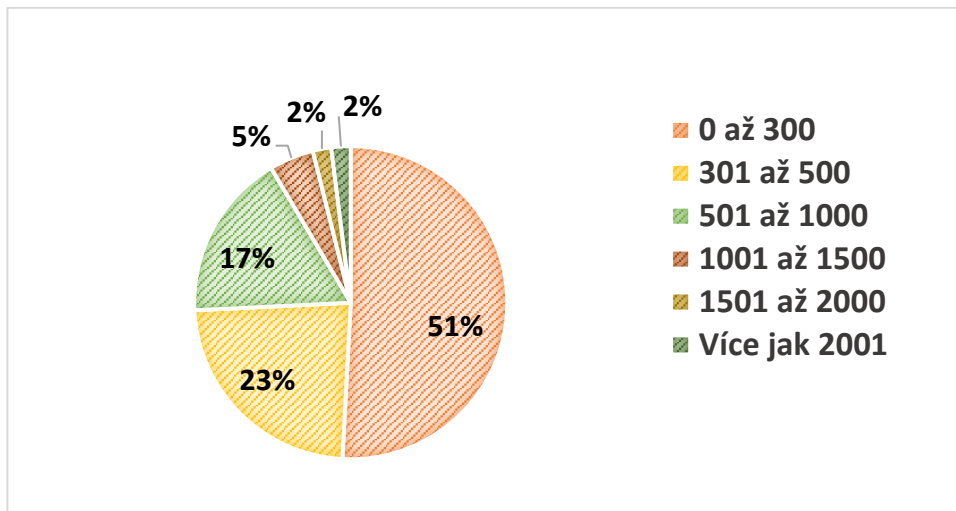

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3 navazuje na předchozí otázku a zjišťuje, z jakého důvodu mají respondenti více profilů na Instagramu. Z celkového počtu 210 respondentů, kteří uvedli, že mají více profilů, jich 89 (42 %) má jeden profil soukromý a jeden veřejný. 62 (30 %) respondentů má další profil založený pouze pro blízké přátelé, 32 (15 %) za účelem sdílení vlastní tvorby, 13 (6 %) má společný profil s kamarádem či kamarádkou a 6 (4 %) kvůli mazlíčkovi. Dalších 5 (2 %) respondentů uvedlo jiné důvody, mezi něž patří, že mají další profil kvůli vzdělávání, kvůli falešnému profilu, ze kterého sledují ostatní uživatele, kvůli týmu či spolku, pro ukládání vzpomínek a pro zobrazování příběhů ostatních uživatelů z jiného profilu než vlastního.

Otázka č. 4 Kolik máš na Instagramu sledujících?

Graf č. 5: Počet sledujících na Instagramu

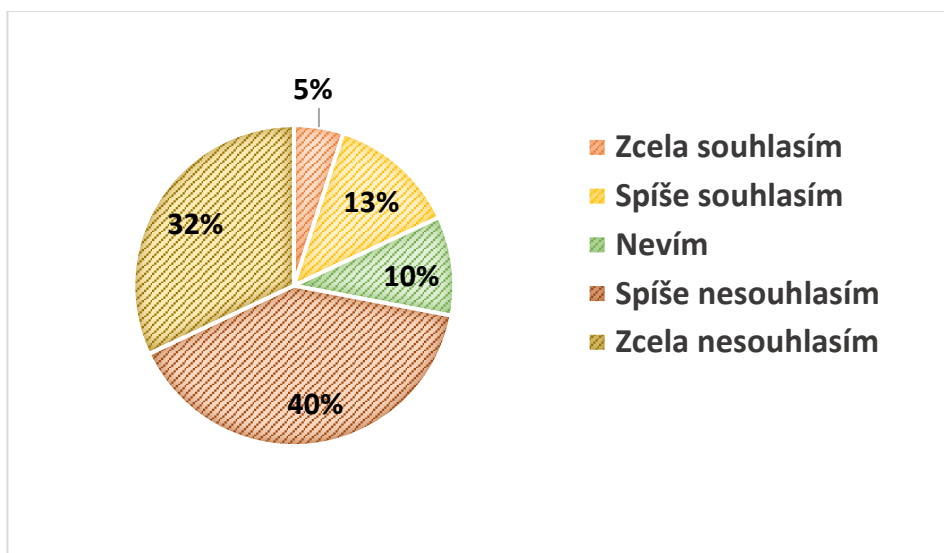

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4 zjišťuje, kolik mají respondenti sledujících na sociální síti Instagram. Z celkového počtu 700 respondentů má 357 (51 %) respondentů sledujících v rozmezí 0 až 300, 161 (23 %) v rozmezí 301 až 500, 119 (17 %) respondentů má sledujících v rozmezí 501 až 1000, 35 (5 %) v rozmezí 1001 až 1500, 14 (2 %) respondentů má 1501 až 2000 sledujících a stejně tak 14 (2 %) respondentů má sledujících více jak 2000. Z grafu č.5 je tedy zřejmé, že největší část respondentů (367, tedy 51 %) tvoří uživatelé s nejnižším počtem sledujících (v rozmezí 0 až 300).

Otázka č. 5 Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram

Graf č. 6: Postoj ke zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu

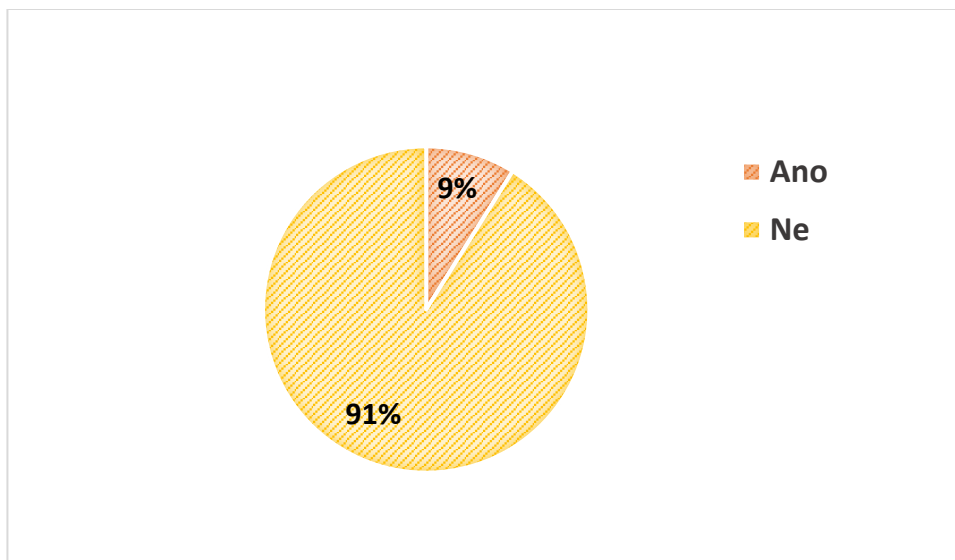

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5 zjišťuje, jak moc respondenti souhlasí s uvedených výrokem: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram. Na výběr byly škálové odpovědi: Zcela souhlasím, spíše souhlasím, nevím, spíše nesouhlasím a zcela nesouhlasím. Z celkového počtu 700 respondentů 33 (5 %) respondentů zcela souhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram, 90 (13 %) spíše souhlasí, 70 (10 %) respondentů nevyjádřilo ani souhlas, ani nesouhlas a uvedli tedy nevím. Celkem 278 (40 %) respondentů spíše nesouhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram a 229 (32 %) zcela nesouhlasí. Z grafu č. 6 tedy vyplývá, že větší část respondentů nesouhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na Instagramu.

Otázka č. 6 Zveřejnil/a jsi někdy vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu?

Graf č. 7: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram

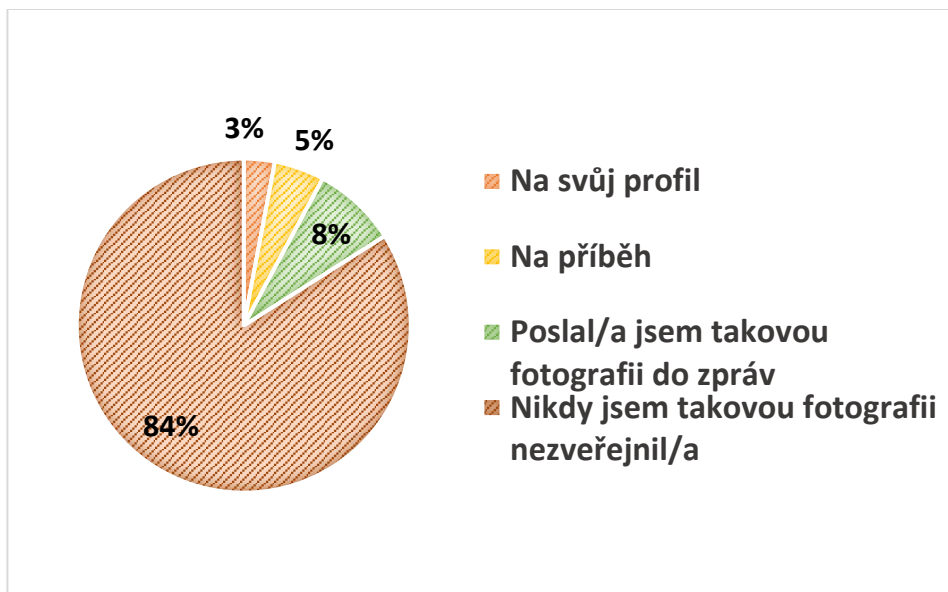
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6 zjišťuje, zda respondenti někdy zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu. Z celkového počtu 700 respondentů 63 (9 %) někdy vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram zveřejnilo a 637 (91 %) respondentů nikdy takovou fotografii na Instagram nezveřejnilo.

Stejné výsledky přinesl také výzkum *Nebezpečí elektronické komunikace II* (2012), jehož realizátory jsou Kopecký a Krejčí. V tomto výzkumu bylo zjištěno, že sexuální materiály v prostředí internetu sdílí 10 % dětí ve věku 10 až 17 let. Cíleně posílá takové materiály jiným osobám 9, 15 %. Oproti tomuto výzkumnému šetření ale výzkum *Nebezpečí elektronické komunikace II* pracoval se vzorkem 10 414 respondentů. Výzkumný vzorek byl tedy téměř patnáctkrát větší než v této diplomové práci. Na základě toho, že v tomto výzkumném šetření se 700 respondenty zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii 9 % a ve výzkumu *Nebezpečí elektronické komunikace II* 10 %, lze konstatovat, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií mladých dospívajících vzrostlo.

Otázka č. 7 Pokud jsi někdy zveřejnil/a vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu, kam jsi ji zveřejnil/a?

Graf č. 8: Místo zveřejnění eroticky orientované fotografie

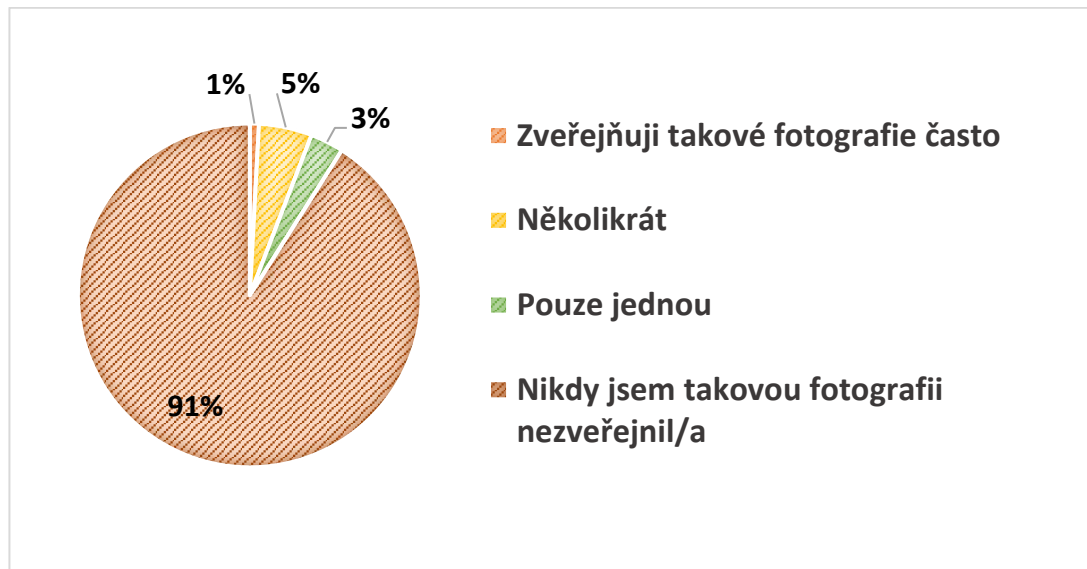

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7 navazuje na otázku č. 6 a zjišťuje, kam respondenti eroticky orientovanou fotografii na Instagramu zveřejnili. Stejně jako v předchozí otázce převažují odpovědi, že nikdy takovou fotografii na Instagramu nezveřejnili. Takto uvedlo celkem 588 (84 %) respondentů. Ze zbývajících 112 (16 %) respondentů 57 (8 %) poslalo eroticky orientovanou fotografii do zpráv, 34 (5 %) z nich zveřejnilo takovou fotografii na příběh a 21 (3 %) zveřejnilo takovou fotografii na svůj profil. Oproti otázce č. 6, kde je uvedeno, že 637 (91 %) respondentů nikdy takovou fotografii na Instagram nezveřejnilo, je v otázce č. 7, že takovou fotografii nikdy nezveřejnilo 588 (84 %). Možným vysvětlením pro tento rozdíl je, že posláni eroticky orientované fotografie do zpráv respondenti považují za zcela odlišné od zveřejnění takové fotografie na Instagram. Na základě toho je zde méněkrát uvedeno, než v otázce č. 6, že respondenti nikdy takovou fotografii nezveřejnili. Nejvíce zde převládá odpověď, že vlastní eroticky orientovanou fotografii poslali do zpráv.

Otázka č. 8 Kolikrát jsi takovou fotografií zveřejnil/a?

Graf č. 9: Četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu

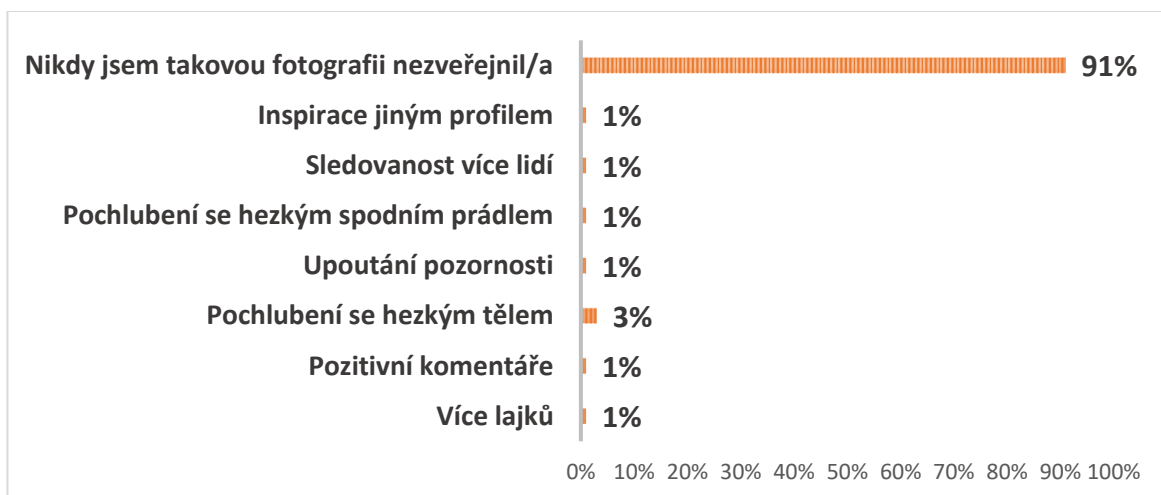

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8 zjišťuje, kolikrát respondenti zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu. Z celkového počtu 700 respondentů 637 (91 %) respondentů nikdy takovou fotografií na Instagram nezveřejnilo, 35 (5 %) respondentů takovou fotografií zveřejnilo několikrát, 22 (3 %) pouze jednou a pouze 6 (1 %) zveřejňuje takové fotografie často.

Otázka č. 9 Co pro tebe bylo hlavní motivací pro zveřejnění takové fotografie?

Graf č. 10: Motivace pro zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9 zjišťuje, co bylo pro respondenty motivací pro zveřejnění vlastní eroticky orientované fotografie na Instagramu. Z celkového počtu 700 respondentů 637 (91 %) respondentů opět uvedlo, že nikdy takovou fotografii na Instagram nezveřejnili. 21 (3 %) respondentů uvedlo jako motivaci pro zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu pochlubení se hezkým tělem. Zbývajících 42 respondentů, vždy po 7 (1 %) respondentech, uvedli jako důvod inspiraci jiným profilem, sledovanost více lidí, pochlubení se hezkým spodním prádlem, upoutání pozornosti, pozitivní komentáře a více lajků. Z grafu č. 10 tedy vyplývá, že nejčastější motivací pro zveřejnění eroticky orientované fotografie je pochlubení se hezkým tělem.

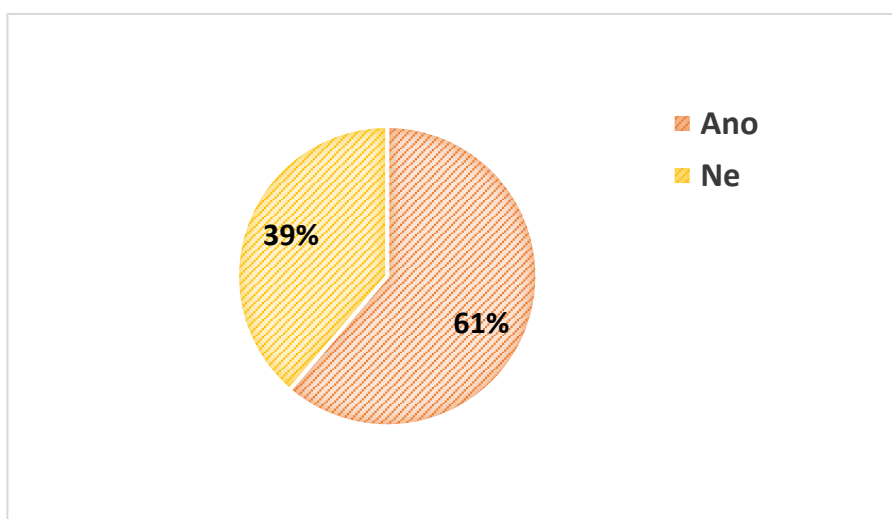
Na motivaci pro sdílení sexuálně orientovaných materiálů v prostředí internetu se také ptal výzkum *Nebezpečí elektronické komunikace II* (2012). V porovnání s výzkumem v této diplomové práci se však některé motivy liší. Ve výzkumu *Nebezpečí elektronické komunikace II* respondenti uváděli mezi nejčastější motivy nudu, snahu navázat intimní kontakt s osobou jiného pohlaví, sebeprezentaci, sebepropagaci a také vliv okolí. Zmiňovaný vliv okolí se ve výzkumu v diplomové práci dá přirovnat k inspiraci jiným profilem, přičemž tato odpověď se ve výzkumu diplomové práce objevila také, a to u 7 % respondentů. Taktéž se dá srovnat motivace navázat intimní kontakt s jinou osobou a upoutáním pozornosti, kterou v tomto výzkumu vybralo rovněž

7 % respondentů. Ostatní motivy v tomto výzkumu a výzkumu *Nebezpečí elektronické komunikace II* jsou rozdílné.

Při porovnání výzkumu této diplomové práce s výzkumem *Rizikové chování studentů pedagogické fakulty univerzity palackého v prostředí internetu* (2013, s. 49), kde byly uvedeny nejčastější důvody pro umístování vlastních sexuálně laděných „šíření fotografie v rámci partnerského vztahu, dále touha pochlubit se, případně se zviditelnit“ se výsledky opět shodují. Pochlubení se hezkým tělem je i nejčastějším uváděným motivem respondentů v této diplomové práci.

Otázka č. 10 Pokud by tvoje fotografie po zveřejnění neměla pozitivní zpětnou vazbu, odstranil/a bys ji?

Graf č. 11: Pozitivní zpětná vazba

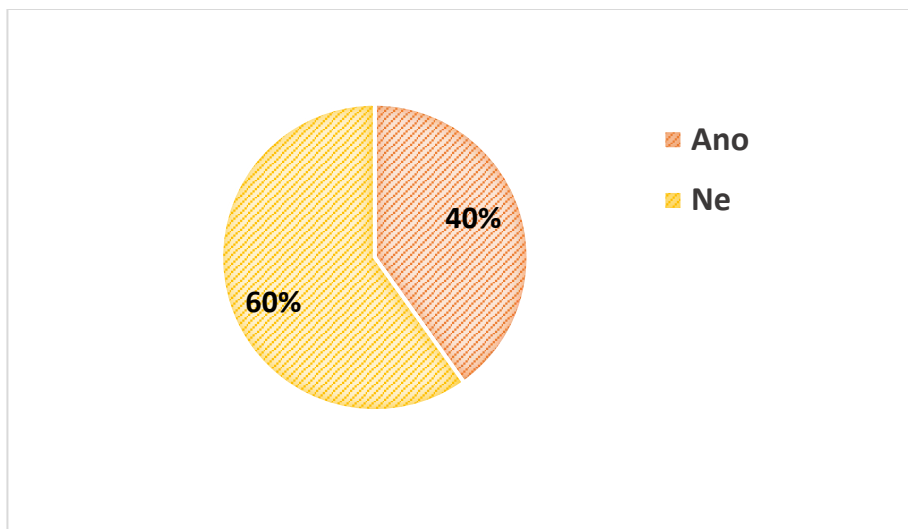

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10 zjišťuje, zda by respondenti odstranili vlastní fotografii, pokud by neměla pozitivní zpětnou vazbu. Z celkového počtu 700 respondentů 429 (61 %) uvedlo, že by fotografii bez pozitivní zpětné vazby odstranilo a 271 (30 %) respondentů by takovou fotografii neodstranilo. Na základě toho lze konstatovat, že pozitivní zpětná vazba je pro respondenty důležitá.

Otázka č. 11 Poslal/a jsi někdy vlastní eroticky orientovanou fotografii do zpráv?

Graf č. 12: Poslání eroticky orientované fotografie do zpráv

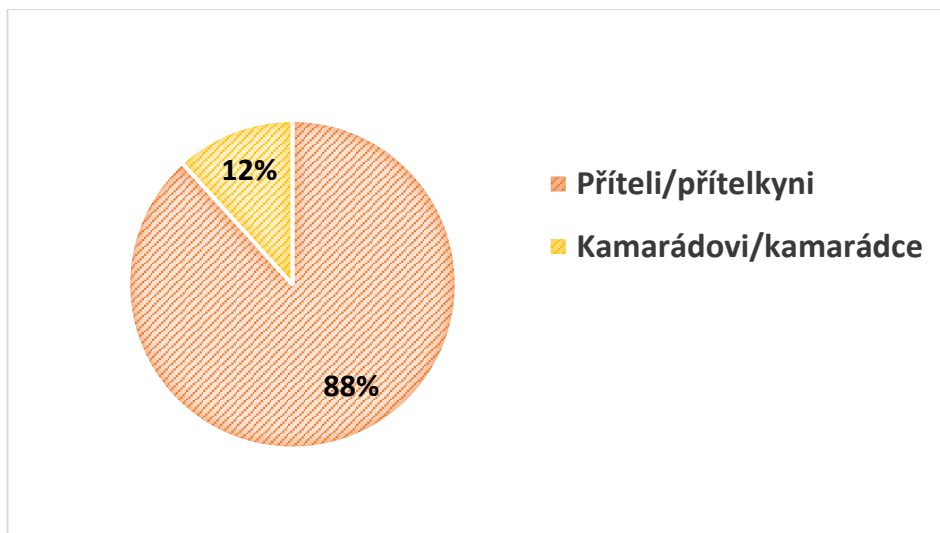

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 11 zjišťuje, zda respondenti někdy poslali eroticky orientovanou fotografii do zpráv. Z celkového počtu 700 respondentů 419 (60 %) uvedlo, že takovou fotografii nikdy do zpráv neposlalo a 281 (40 %) poslalo. Oproti otázce č. 7, kde je uvedeno, že poslalo takovou fotografii do zpráv pouze 57 (8 %) respondentů, v této otázce je počet mnohonásobně vyšší. Možným vysvětlením tohoto rozdílu je to, že otázka č. 7 byla zaměřena na zveřejnění vlastní eroticky orientované fotografie na Instagram a možnost poslal/a jsem takovou fotografii do zpráv byla pouze jednou z variant. Na základě toho respondenti v otázce č. 7 nejčastěji uváděli, že takovou fotografii nezveřejnili a dále se možností, že takovou fotografii sice na Instagram nezveřejnili, ale do zpráv ji poslali, nezabývali. V návaznosti na tuto otázku je tedy otázka, zda respondenti poslali vlastní erotickou fotografii do zpráv, položena znovu, ale tentokrát samostatně.

Otázka č. 12 V případě, že jsi takovou fotografií poslal/a do zpráv, kdo byl příjemcem?

Graf č. 13: Příjemce eroticky orientované fotografie

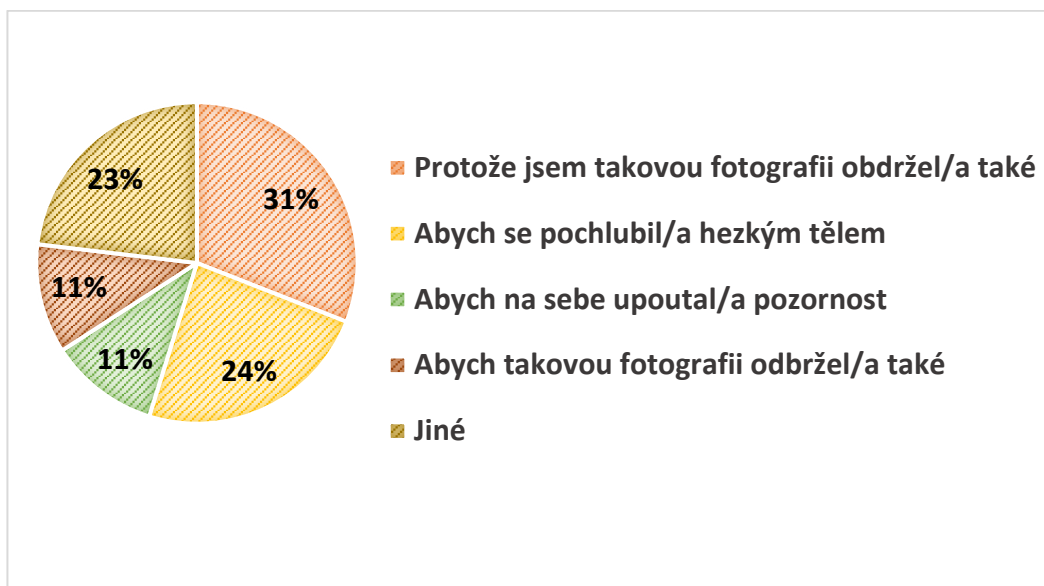
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12 navazuje na otázku č. 11 a zjišťuje, komu respondenti poslali vlastní eroticky orientovanou fotografii do zpráv. Z celkového počtu 281 (40 %) respondentů, kteří takovou fotografií poslali do zpráv, jich 248 (88 % z 281) poslalo svému příteli či přítelkyni a 33 (12 % z 281) kamarádce či kamarádovi.

V porovnání s výzkumem *Rizikové chování studentů Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v prostředí internetu* (2013), (do kterého se zapojilo 386 studentů Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci) ve kterém bylo zjištěno, že více než pětina studentů (23,28 %) odeslala svoje vlastní intimní materiály do zpráv, přičemž nejčastějším příjemce byl partner, přítel, či kamarád, se výsledky s výzkumem diplomové práce opět shodují. V této diplomové práci je výzkumný soubor téměř dvojnásobně vyšší, na základě toho je i procentuální zjištění dvojnásobně vyšší.

Otázka č. 13 Jaký byl hlavní důvod pro poslání takové fotografie do zpráv?

Graf č. 14: Hlavní důvod pro poslání fotografie

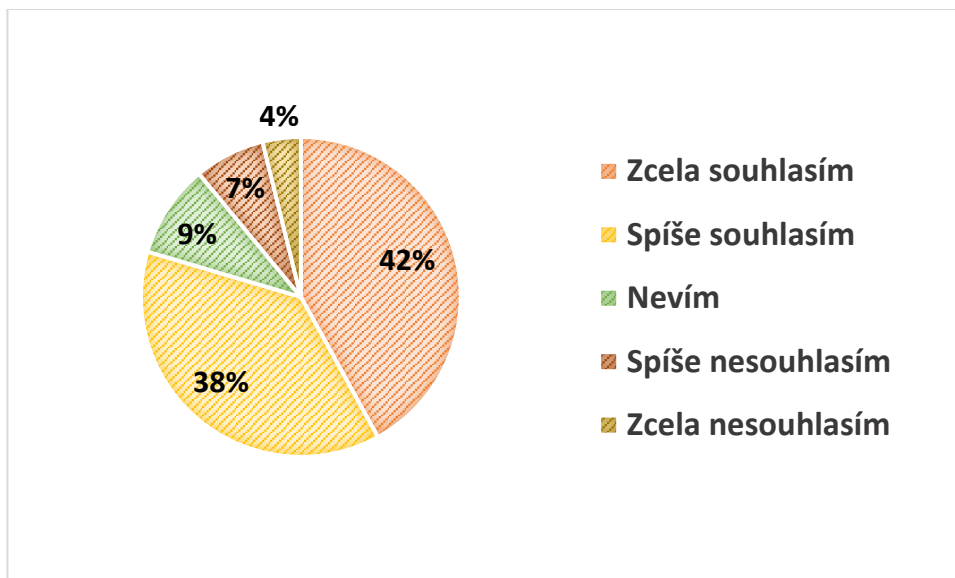

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 13 také navazuje na otázku č. 11, a je zároveň doplňující pro otázku předchozí. Tato otázka zjišťuje, co bylo důvodem pro poslání eroticky orientované fotografie do zpráv. Z celkového počtu 281 respondentů, kteří takovou fotografii poslali do zpráv, ji 87 (31 %) respondentů poslalo, protože takovou fotografii obdrželi také, 67 (24 %) za účelem pochlobení se hezkým tělem, 31 (11 %), aby na sebe upoutali pozornost a 31 (11 %), aby takovou fotografii obdrželi také. Také zde byla možnost jiné, kterou vybralo 65 (23 %) respondentů a uvedli vlastní důvody. Nejčastějšími uvedenými důvody pro poslání eroticky orientované fotografie do zpráv bylo potěšení přítele, rozptýlení či vzrušení ve vztahu, samotný vztah a láska. Tyto důvody uvedlo 53 respondentů, což z 65 činí 82 %. 6 (9 %) respondentů uvedlo jako vlastní důvod provozování sextingu či erotickou konverzaci, 4 (6 %) uvedli, že k tomu žádný důvod nebyl, že to poslali jen tak, či bez přemýšlení nad účelem a 2 (3 %) respondenti poslali takovou fotografii kvůli nátlaku z druhé strany a vydírání.

Otázka č. 14 Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Myslím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost.

Graf č. 15: Eroticky orientované fotografie a sledovanost

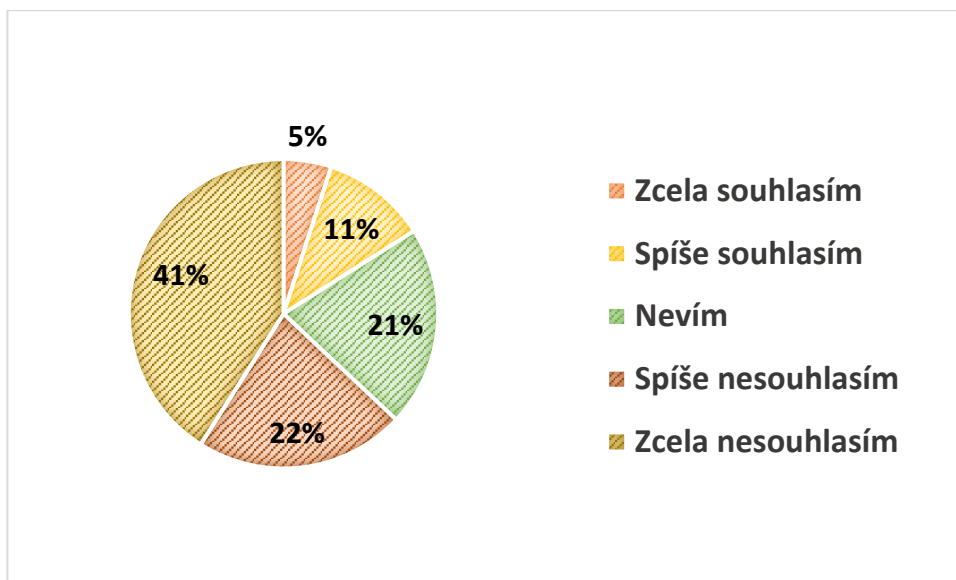

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 14 zjišťuje, jak moc respondenti souhlasí s uvedených výrokem: Myslím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost. Na výběr byly škálové odpovědi: Zcela souhlasím, spíše souhlasím, nevím, spíše nesouhlasím a zcela nesouhlasím. Z celkového počtu 700 respondentů 294 (42 %) respondentů zcela souhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost, 263 (38 %) respondentů spíše souhlasí a 66 (9 %) respondentů se k žádnému z tvrzení nepřiklonilo a uvedlo nevím. Celkem 50 (7 %) respondentů spíše nesouhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost a 27 (4 %) zcela nesouhlasí.

Otázka č. 15 Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Pokud by se mi po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících, přidal/a bych takovou fotografii znovu.

Graf č. 16: Sledující a zveřejňování eroticky orientovaných fotografií

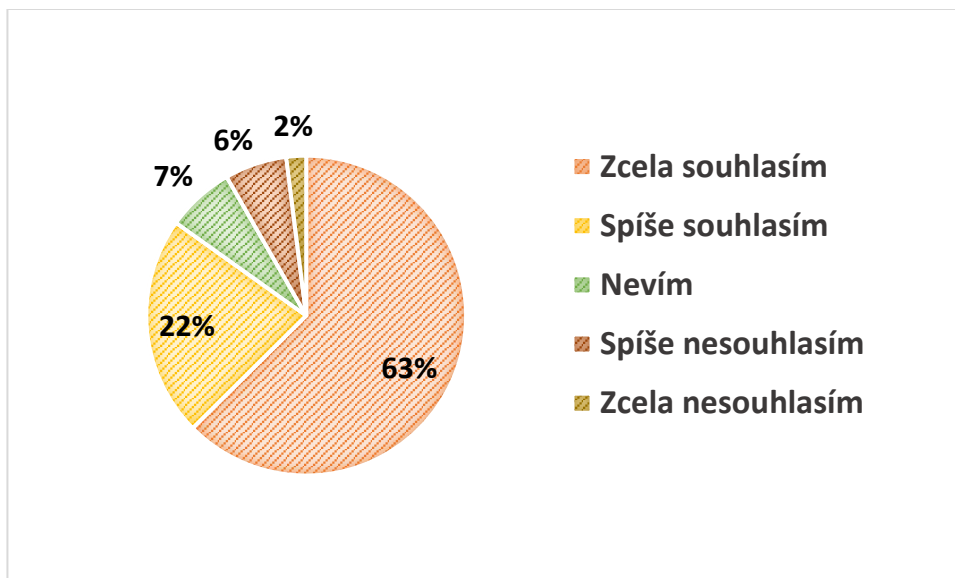

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 15 souvisí s otázkou předchozí a zjišťuje, jak moc respondenti souhlasí s uvedeným výrokem: Pokud by se mi po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících, přidal/a bych takovou fotografii znovu. Na výběr byly škálové odpovědi: Zcela souhlasím, spíše souhlasím, nevím, spíše nesouhlasím a zcela nesouhlasím. Z celkového počtu 700 respondentů 36 (5 %) zcela souhlasí a 83 (11 %) spíše souhlasí s tím, že pokud by se jim po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících, přidali by takovou fotografii znovu. 146 (21 %) s tímto ani souhlasí a ani nesouhlasí a uvedli nevím. 151 (22 %) respondentů uvedlo, že spíše nesouhlasí a 284 (41 %) zcela nesouhlasí s uvedeným výrokem.

Otázka č. 16 Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Myslím, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu může být rizikové.

Graf č. 17: Považování zveřejňování eroticky orientovaných fotografií za rizikové

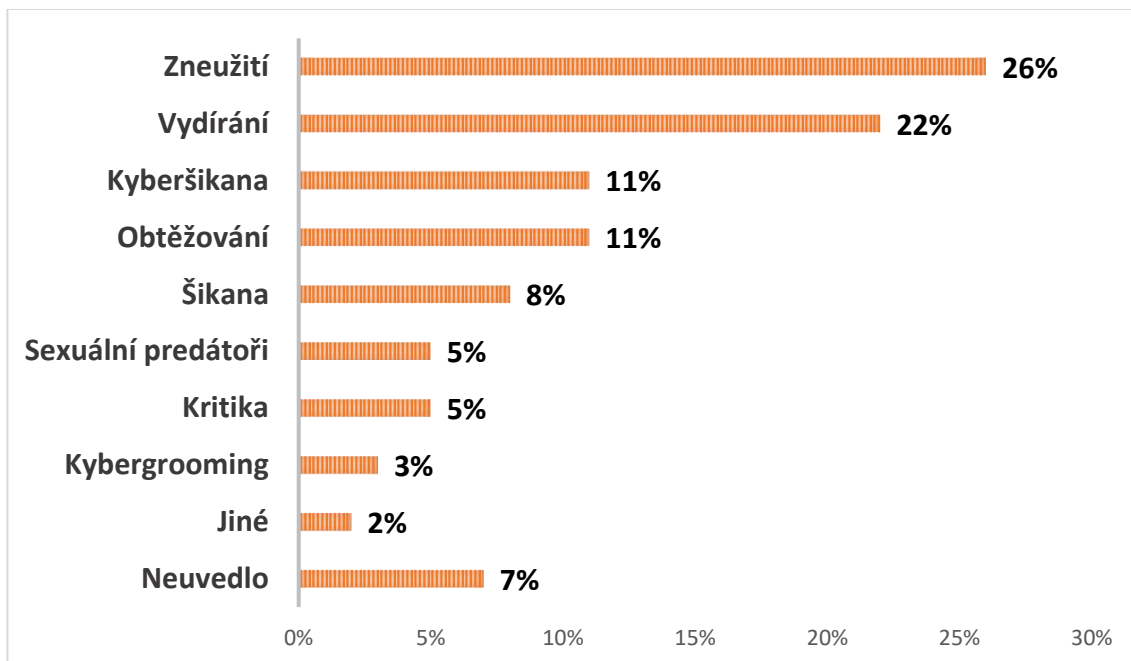
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 16 zjišťuje, jak moc respondenti souhlasí s uvedeným výrokem: Myslím, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu může být rizikové. Na výběr byly škálové odpovědi: Zcela souhlasím, spíše souhlasím, nevím, spíše nesouhlasím a zcela nesouhlasím. Z celkového počtu 700 respondentů více jak polovina, 438 (63 %), zcela souhlasí a 156 (22 %) spíše souhlasí s tím, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu může být rizikové. Opět zde byla na výběr možnost nevím, tedy nevyjádřit ani souhlas, ani nesouhlas s uvedeným výrokem. Tuto neutrální odpověď vybralo 48 (7 %) respondentů. Spíše nesouhlasí 44 (7 %) a zcela nesouhlasí s uvedeným výrokem 14 (2 %) respondentů.

Převažující většinu tedy tvoří respondenti, kteří považují zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram za rizikové. Ke stejným výsledkům došli i Kopecký a Krejčí ve výzkumu *Nebezpečí elektronické komunikace* (2009-2010, s. 14), kde bylo také zjištěno, že „posílání obnažených fotografií považuje za nebezpečné 73,3 % žáků základních a středních škol“.

Otázka č. 17 Jaká rizika může mít zveřejňování takových fotografií na Instagramu?

Graf č. 18: Rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu

Zdroj: vlastní zpracování

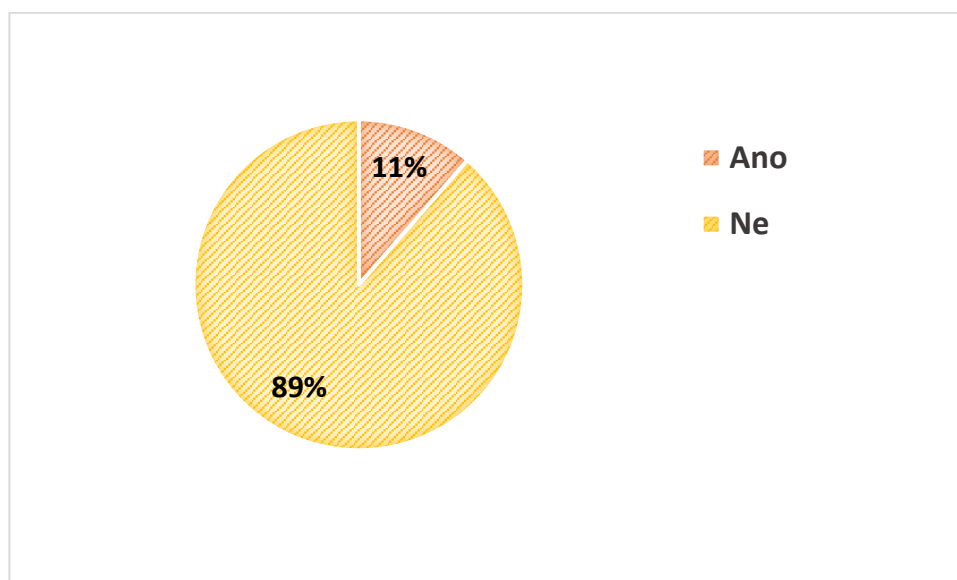
Otázka č. 17 je otázkou otevřenou a zjišťuje, jaká rizika může mít, dle respondentů, zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram. Tato otázka nesouvisí s tím, zda respondenti považují zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram za rizikové či nikoliv, ale pouze zjišťuje, jakou mají respondenti představu o rizicích, která mohou ze zveřejnění takových fotografií na Instagram plynout.

Nejpočetnější uváděnou odpovědí je, že rizikem může být zneužití fotografie, či profilu. Toto riziko uvedlo 187 (26 %) respondentů. Druhým nejčastěji uváděným rizikem je vydírání, které uvedlo 156 (22 %) respondentů. 75 (11 %) a 78 (11 %) respondentů zmínilo jako riziko kyberšikanu a obtěžování, 53 (8 %) šikanu, 38 (5 %) sexuální predátory. Další 32 (5 %) uvedlo, že riziková může být také kritika dotyčného a 18 (3 %) respondentů zmínilo i kybergrooming. 17 (2 %) respondentů uvedlo jako riziko, že dotyčný nemusí být přijat v budoucnu do zaměstnání kvůli zveřejňování eroticky orientovaných fotografií, pokud zaměstnavatel tyto materiály uvidí. Dále je, dle respondentů, samotným rizikem už to, že vše, co je jednou zveřejněno na sociální síti, zůstane tam navždy, takže takové citlivé materiály se mohou objevit znovu kdykoliv

a kdekoliv. S čímž souvisí i to, že si takové fotografie může kdokoliv stáhnout, uložit a šířit je dále bez vědomí autora. Další rizikem, které respondenti uvedli, je zablokování profilu, či odstranění účtu nebo krádež identity. Dle jedné respondentky záleží na sebevědomí, „největší riziko je podle mě psychická újma. Jedna polonahá fotka nesprávnému člověku/lidem může vést k letům terapie a antidepresiv“. A poslední rizikem, které respondenti uvedli, je stalking, právní problémy v práci nebo škole. Zbývajících 46 (7 %) ze 700 respondentů, žádná rizika neuvedlo.

Otázka č. 18 Setkal/a jsi se někdy s nějakým rizikem v souvislosti se zveřejněním eroticky orientované fotografie na Instagramu?

Graf č. 19: Setkání s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií

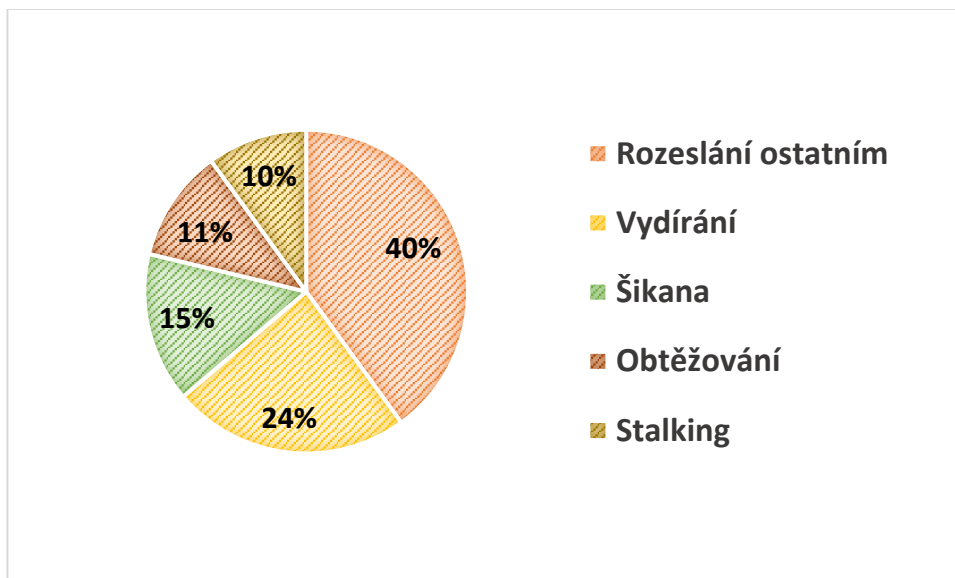

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 18 zjišťuje, kolik respondentů se setkalo s nějakým rizikem v souvislosti se zveřejněním eroticky orientované fotografie na Instagramu. Z celkového počtu 700 respondentů se setkalo s nějakým rizikem 80 (11 %) a 620 (89 %) se s žádným rizikem nikdy neseťkalo.

Otázka č. 19 Pokud jsi v předchozí otázce odpověděl/a „ano“, napiš, s jakým rizikem jsi se setkal/a.

Graf č. 20: Zkušenosti s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií

Zdroj: vlastní zpracování

Předchozí otázka zjišťovala, zda se respondenti někdy setkali s nějakým rizikem v souvislosti se zveřejněním eroticky orientované fotografie na Instagramu. Tato otázka na předchozí navazuje, a dává prostor k popisu rizik, se kterými se respondenti setkali. Dle grafu č. 19 se s nějakým rizikem, v souvislosti se zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií na Instagramu, setkalo (z celkového počtu 700 respondentů) 80 (11 %) respondentů. Nejčastěji uváděným rizikem bylo, že poslaná, či sdílená fotografie byla rozeslána dále bez souhlasu autora. Tuto zkušenost uvedlo 32 (40 %) respondentů. 19 (24 %) respondentů bylo vydíráno po odeslání či zveřejnění eroticky orientované fotografie, 12 (15 %) zažilo šikanu, 9 (11 %) respondentů bylo kvůli takovým materiálům obtěžováno a 8 (10 %) uvedlo stalking. Respondenti neuváděli pouze rizika týkajících se jich samotných, ale i rizika, o kterých vědí, že se s nimi setkali ostatní. Jedna respondentka uvedla: „Jedna slečna poslala soukromou, dost lechtivou fotku jinému klukovi. Ten si to nenechal pro sebe a potom to viděla celá škola“. Další uvedla: „Spolužačka takové fotky zveřejňuje a stalo se jí to, že ty fotky někdo stáhnul a vydával se za ni, i přes to, že měla účet soukromý“. Další respondent, tentokrát muž, také uvedl: „Šíření mezi vrstevníky. Jedna z holek se objevila v pornu. Samozřejmě to kolovalo po celé škole. Zároveň možná i nějaká forma šikany, kdy se jí všichni smáli, vyloučili ji z

kolektivu apod“. A jedna respondentka také uvedla, že zveřejněním takových materiálů ztrácí dotyčný na hodnotě: „*Spolužačka zveřejňovala nahé fotky na Instagram, jsou tam dodnes, vůbec se za to nestydí a je na to pyšná, poté ji už nikdo nebral vážně v hodně věcech“.*

5.5.2 *Ověření hypotéz*

Hlavní hypotéza:

Více než 50 % dotazovaných zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síť Instagram.

Hypotézu ověřovaly v dotazníku otázky č. 5, 6, 7, 8. Navíc jsou položeny otázky číslo 2, 3, 4, 11 a 12, které slouží pro podrobnější vhled do problematiky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů na Instagram. Všechny otázky, včetně hlavní hypotézy, jsou ověřovány tabulkově. Rozhodující otázkou pro potvrzení, či vyvrácení hypotézy je otázka č. 6.

V *tabulce č.1* je zobrazen počet respondentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram.

Tabulka č. 1: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu

Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu	Počet respondentů	%
Zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu	63	9 %
Nikdy vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram nezveřejnilo	637	91 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že pouze **63 adolescentů, tedy 9 % zveřejnilo někdy vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram.** Stanovená hypotéza předpokládala, že více než 50 % adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou

fotografii na sociální síti Instagram. Na základě toho, že zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii pouze 9 % adolescentů, hypotézu nelze potvrdit, a tedy se zamítá.

Závěr k hlavní hypotéze: Podle zjištěných údajů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram pouze **9 % adolescentů**. To znamená, že **hlavní hypotéza se nepřijímá jako platná**.

V souvislosti se zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií na sociální síť Instagram je zde vložena tabulka, ve které je uvedeno, jaký postoj zaujímají adolescenti ke zveřejňování takových fotografií na Instagramu. Jejich postoj byl zjišťován tímto výrokem: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram. Adolescenti mohli vyjádřit souhlas, či nesouhlas.

Tabulka č. 2: Postoj k uvedenému výroku: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram.

Postoj k uvedenému výroku: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram.	Počet respondentů	%
Souhlasím	123	18 %
Nesouhlasím	507	72 %
Neuvedlo	70	10 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

123 (18 %) adolescentů souhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram. 507 (72 %) adolescentů nesouhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram a 70 (10 %) neuvedlo ani souhlas, ani nesouhlas.

V následující tabulce je porovnáno, kolik adolescentů souhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat vlastní eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram a kolik z nich takovou fotografii zveřejnilo.

Tabulka č. 3: Souhlas s výrokem a zveřejnění erotiky orientované fotografie na Instagram

Souhlas a zveřejnění erotiky orientované fotografie	Počet respondentů	%
Souhlasím s uvedeným výrokem, ale nikdy jsem vlastní erotiky orientovanou fotografií na Instagram nezveřejnil/a.	60	49 %
Souhlasím s uvedeným výrokem a zveřejnil/a jsem vlastní erotiky orientovanou fotografií na sociální síti Instagram	63	51 %
Σ	123	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 3 vyplývá, že ze 123 respondentů, kteří souhlasí s tím, že je v pořádku zveřejňovat erotiky orientované fotografie na Instagram, jich pouze 63 (51 %) zveřejnilo vlastní erotiky orientovanou fotografií. Dalších 60 (49 %) adolescentů sice s uvedeným výrokem také souhlasí, ale nikdy vlastní erotiky orientovanou fotografií na Instagram nezveřejnili.

Dalšími analyzovanými otázkami je, kam (z uvedených 63 (9 %) adolescentů, kteří zveřejnili vlastní erotiky orientovanou fotografií) takovou fotografií zveřejnili a kolikrát. Výsledky jsou zobrazeny v tabulce č. 4 a 6.

Tabulka č. 4: Místo zveřejnění erotiky orientované fotografie

Místo zveřejnění erotiky orientované fotografie	Počet respondentů	%
Na příběh	34	54 %
Na svůj profil	21	33 %
Poslal/ jsem vlastní erotiky orientovanou fotografií do zpráv.	8	13 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 63 (9 %) adolescentů, kteří zveřejnili vlastní erotiky orientovanou fotografií na Instagram, jich 34 (54 %) zveřejnilo vlastní erotiky orientovanou fotografií na příběh, 21 (33 %) na svůj profil a 8 (13 %) poslalo takovou fotografií do zpráv.

V návaznosti na *tabulku č. 4*, kde je uvedeno, že 8 (13 %) adolescentů poslalo vlastní eroticky orientovanou fotografii do zpráv je zde vložena doplňující tabulka, která ukazuje, komu takovou fotografií adolescenti poslali.

Tabulka č. 5: Příjemce eroticky orientované fotografie

Příjemce eroticky orientované fotografie	Počet respondentů	%
Příteli/přítelkyni	8	100 %
Σ	8	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Všech 8 (100 %) adolescentů poslalo vlastní eroticky orientovanou fotografii příteli, či přítelkyni.

Tabulka č. 6: Četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie

Četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie	Počet respondentů	%
Pouze jednou	22	35 %
Několikrát	35	56 %
Zveřejňuji takové fotografie často	6	10 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 63 (9 %) adolescentů jich 22 (35 %) zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram pouze jednou, 35 (56 %) několikrát a 6 (10 %) zveřejňuje takové fotografie často.

V následujících dvou tabulkách je analyzováno, zda ti, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii mají jeden profil, nebo více a za jakým účelem mají profilů více.

Tabulka č. 7: Počet profilů na Instagramu

Počet profilů	Počet respondentů	%
Pouze jeden profil	42	67 %
2 profily	21	33 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 63 (9 %) respondentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram má 42 (67 %) pouze jeden profil a 21 (33 %) má profily dva. V *tabulce č. 8* je uvedeno, z jakého důvodu má 21 (33 %) adolescentů více profilů na Instagramu

Tabulka č. 8: Důvod pro více profilů

Důvod pro více profilů	Počet respondentů	%
Veřejný a soukromý	14	67 %
Pouze pro blízké přátele	7	33 %
Σ	21	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 21 (33 %) adolescentů, kteří mají více jak jeden profil, má 14 (67 %) jeden účet veřejný a jeden soukromý. Zbývajících 7 (33 %) má další založený profil pouze pro blízké přátele. Bohužel se nedá dále analyzovat, na jaký z profilů adolescenti zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii.

V poslední tabulce je porovnán počet sledujících a zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram.

Tabulka č. 9: Počet sledujících

Počet sledujících	Počet respondentů	%
0 až 300	28	44 %
301 až 500	18	29 %
501 až 1000	17	27 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 63 adolescentů, kteří zveřejnili eroticky orientovanou fotografii na Instagram má 28 (44 %) sledujících v rozmezí 0 až 300, 18 (29 %) v rozmezí 301 až 500 a 17 (27 %) v rozmezí 501 až 1000. Žádný z adolescentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu nemá více než 1000 sledujících. Největší část těch, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii, tvoří adolescenti s nejnižším počtem sledujících. Z toho lze usoudit, že počet sledujících nemá zásadní vliv na zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram.

Dílčí hypotézy:

1. Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram závisí na pohlaví.

Hypotézu ověřovaly v dotazníku otázky č. 1, 5, 6 a 8. Hypotéza byla statisticky testována a bylo ověřováno, zda existuje závislost mezi mírou zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram a pohlavím. Bylo zvoleno testové kritérium – test dobré shody na hladině významnosti 0,05. K ověření hypotézy byla stanovena nulová a alternativní hypotéza.

HO: Předpokládám, že mezi mírou zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram a pohlavím není statisticky významná závislost.

HA: Předpokládám, že mezi mírou zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram a pohlavím je statisticky významná závislost.

Tabulka č. 10: Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram dle pohlaví

Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram dle pohlaví	Ženy	Muži	Σ
Ano	61	2	63
Ne	289	348	637
Σ	350	350	700

Zdroj: vlastní zpracování

Vypočítaná hodnota testového kritéria $\chi^2 = 60,71865$ byla následně porovnána s kritickou hodnotou. Při porovnání vypočítané hodnoty s příslušnou kritickou hodnotou zvoleného testového kritéria $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$ se dospělo k závěru, že vypočítaná hodnota $\chi^2 (60,71865)$ je větší než kritická (3,841) a proto se zamítá H_0 a přijímá H_A na hladině významnosti 0,05. (Výpočet je uveden v příloze B)

Závěr k 1. dílčí hypotéze: Podle zjištěných údajů míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram závisí na pohlaví – **ženy zveřejňují eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram častěji než muži**, to znamená, že **1. dílčí hypotéza se přijímá jako platná.**

Tabulka č. 11 je doplňující tabulkou k dílčí hypotéze č. 1 a ukazuje, kolikrát zveřejnily eroticky orientovanou fotografii na Instagramu ženy a kolikrát muži.

Tabulka č. 11: Čestnost zveřejnění eroticky orientované fotografie dle pohlaví

Četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie	Ženy	Muži
Pouze jednou	21	1
Několikrát	34	1
Zveřejňuji takové fotografie často	6	0
Σ	61	2

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 700 adolescentů, zveřejnilo eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram 63 adolescentů – 61 žen a 2 muži (viz. *Tabulka č. 10*). *Tabulka č. 11* ukazuje četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram obou pohlaví. 21 žen zveřejnilo takovou fotografii na Instagram pouze jednou, 34 několikrát a 6 dokonce uvedlo, že zveřejňuje eroticky orientované fotografie na Instagram často. Co se týče mužů, pouze dva zveřejnili eroticky orientovanou fotografii na Instagramu, a to jeden z nich pouze jednou a druhý několikrát. Žádný z mužů nevedl, že by vlastní eroticky orientované fotografie zveřejňoval často. Tato tabulka tedy také potvrzuje přijetí 1. dílčí hypotézy za platnou, a to, že ženy jsou těmi, které častěji zveřejňují eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram.

2. Více jak 30 % adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram za účelem zvýšení počtu lajků.

Hypotézu ověřovaly v dotazníku otázky č. 9, 10. Otázky jsou ověřovány tabulkově. Rozhodující otázkou pro potvrzení, či vyvrácení hypotézy je otázka č. 9.

V tabulce č.1 je zobrazen počet respondentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram.

Tabulka č.1: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu

Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu	Počet respondentů	%
Zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu	63	9 %
Nikdy vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram nezveřejnilo	637	91 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 700 adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram 63 adolescentů, tedy 9 %. *Tabulka č. 1* je zde znovu vložena, aby bylo připomenuto, kolik adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram.

Následující tabulka již operuje pouze s 63 (9 %) adolescenty, kteří takovou fotografii zveřejnili a zobrazuje motivy, které ke zveřejnění takové fotografie měli.

Tabulka č. 12: Motivace pro zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram

Motivace pro zveřejnění eroticky orientované fotografie	Počet respondentů	%
Více lajků	7	11 %
Pozitivní komentáře	7	11 %
Pochlubení se hezkým tělem	21	34 %
Upoutání pozornosti	7	11 %
Pochlubení se hezkým spodním prádlem	7	11 %
Sledovanost více lidí	7	11 %
Inspirace jiným profilem	7	11 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 63 adolescentů, kteří zveřejnili eroticky orientovanou fotografii na Instagram, jich 21 (34 %) zveřejnilo za účelem pochlubení se hezkým tělem. 7 (11 %) zveřejnilo takovou fotografii pro více lajků, 7 (11 %) pro pozitivní komentáře, 7 (11 %), aby na sebe upoutali pozornost, 7 (11 %), aby se pochlubilo hezkým spodním prádlem, 7 (%) pro sledovanost více lidí a posledních 7 (11 %), protože byli inspirováni jiným profilem. Nejčastějším motivem pro zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram bylo pochlubení se hezkým tělem.

Jelikož 2. dílčí hypotéza předpokládala, že více jak 30 % adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram za účelem zvýšení počtu lajků, a dle výsledků výzkumu zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram za účelem zvýšení počtu lajků pouze 7 adolescentů, tedy 11 %, hypotézu nelze potvrdit, a tedy se zamítá.

Závěr k 2. dílčí hypotéze: Na základě toho, že pouze 11 % adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram za účelem lajků, hypotéza se nepřijímá jako platná.

Následující tabulka je doplňující k 2. dílčí hypotéze a analyzuje, jakou roli hraje pozitivní zpětná vazba po zveřejnění fotografie na Instagram.

Tabulka č. 13: Pozitivní zpětná vazba

Odstranění fotografie bez pozitivní zpětné vazby	Počet respondentů	%
Ano	429	61 %
Ne	271	39 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10 zjišťuje, zda by respondenti odstranili vlastní fotografii, pokud by neměla pozitivní zpětnou vazbu. Otázka je zaměřena obecně, nikoliv pouze na fotografie eroticky orientované, a zjišťuje, jakou roli hraje pozitivní zpětná vazba po zveřejnění fotografií na Instagram u adolescentů. Na základě toho, že v této otázce není specifikovaný určitý druh fotografií, opět se zde vychází z celkového počtu 700 adolescentů, kteří se zúčastnili výzkumu. 429 (61 %) uvedlo, že by fotografii bez pozitivní zpětné vazby odstranilo a 271 (39 %) respondentů by takovou fotografii neodstranilo. Na základě toho, že více adolescentů by bez pozitivní zpětné vazby zveřejněnou fotografii odstranilo, lze konstatovat, že pozitivní zpětná vazba je pro adolescenty důležitá.

3. Jestliže se u dotazovaných po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýší počet sledujících, pak zveřejní takovou fotografii znovu.

Hypotézu ověřovaly v dotazníku otázky č. 14, 15. Otázky jsou ověřovány tabulkově. Rozhodující otázkou pro potvrzení, či vyvrácení hypotézy je otázka č. 15.

Jelikož je hypotéza nastavena tak, že, jestliže se adolescentům **po zveřejnění eroticky orientované fotografie** navýší počet sledujících, pak zveřejní takovou fotografii znovu, je třeba pro potvrzení, či vyvrácení 3. dílčí hypotézy operovat opět pouze s těmi, kteří vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram zveřejnili (viz. *Tabulka č. 1*).

Tabulka č. 14: Opětovné zveřejnění eroticky orientované fotografie po navýšení sledujících

Pokud by se adolescentům po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících, přidají takovou fotografii znovu	Počet respondentů	%
Ano	7	11 %
Ne	56	89 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 63 adolescentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram, jich 7 (11 %) uvedlo, že pokud by se jim po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících, přidali by takovou fotografii znovu. Zbývajících 56 (89 %) by v případě navýšení počtu sledujících po zveřejnění eroticky orientované fotografie nepřidalo takovou fotografii znovu. Na základě převažující většiny adolescentů, kteří by po navýšení sledujících nepřidali takovou fotografii znovu, lze vyvodit, že sledující nejsou hlavní motivací pro zveřejnění eroticky orientovaných fotografií na Instagram. Tento fakt potvrzuje již také *tabulka č. 12*, kde jako motivaci pro zveřejnění eroticky orientované fotografie uvedlo sledovanost více lidí pouze 7 adolescentů. Na druhé straně jsou tu tací, kteří by v případě navýšení počtu sledujících opětovně přidali vlastní eroticky orientovanou fotografii. Jelikož hypotéza není nastavena procentuálně a není omezena ani žádnými jinými limity, lze ji díky těmto 7 respondentům, kteří by po navýšení počtu sledujících přidali takovou fotografii znovu, přijmout jako platnou. Hypotéza by mohla být zamítnuta v případě, že by ani jeden z dotazovaných nevedl, že by v případě navýšení počtu sledujících přidal erotiky orientovanou fotografii znovu.

Závěr k 3. dílčí hypotéze: Na základě toho, že 7 (11 %) uvedlo, že by po navýšení počtu sledujících přidali opětovně vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram, **hypotéza se přijímá jako platná.**

V souvislosti se zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií na Instagram a sledujícími jsou zde vloženy dvě doplňující tabulky, které ukazují počet respondentů, kteří souhlasí, či nesouhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií

na Instagramu ovlivňuje sledovanost. Toto mínění bylo zjišťováno opět výrokem, ke kterému mohli adolescenti vyjádřit souhlas, či nesouhlas.

Tabulka č. 15: Eroticky orientované fotografie a sledovanost

Souhlas s uvedeným výrokem: Myslím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost.	Počet respondentů	%
Souhlasím	557	80 %
Nesouhlasím	77	11 %
Neuvedlo	66	9 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 700 adolescentů 577 (80 %) souhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost. 77 (11 %) adolescentů nesouhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost a 66 (9 %) neuvedlo ani souhlas, ani nesouhlas.

Na základě toho, že ze 700 adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram 63 adolescentů, tedy 9 % (viz. *Tabulka č. 1*), je v následující tabulce porovnáno, kolik z těchto 63 adolescentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram, souhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost.

Tabulka č. 16: Množství eroticky orientovaných fotografií a sledovanost

Souhlasím s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost.	Počet respondentů	%
Ano	63	100 %
Ne	0	0 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Všech 63 adolescentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram souhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií

na Instagramu ovlivňuje sledovanost. I přesto, že všichni adolescenti souhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost, pouze 7 z nich by kvůli sledovanosti více lidí opětovně zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii (viz. *Tabulka č. 14*). Pro ostatní adolescenty zřejmě zvýšení počtu sledujících není dostatečnou motivací pro zveřejnění dalších eroticky orientovaných fotografií, či pro ně počet sledujících na Instagramu není podstatný. Mimo jiné, tento fakt byl již potvrzen v *tabulce č. 9*, kde bylo prokázáno, že největší část těch, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii, tvoří adolescenti s nejnižším počtem sledujících.

4. Více než 50 % dotazovaných považuje zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síť Instagram za rizikové.

Hypotézu ověřovaly v dotazníku otázky č. 16, 17, 18 a 19. Otázky jsou ověřovány tabulkově. Rozhodující otázkou pro potvrzení, či vyvrácení hypotézy je otázka č. 16. Jestli adolescenti považují zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram za rizikové bylo zjišťováno tímto výrokem: Myslím, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu může být rizikové. K výroku adolescenti mohli vyjádřit souhlas, či nesouhlas.

Tabulka č. 17: Považování zveřejňování eroticky orientovaných fotografií za rizikové

Myslím, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu může být rizikové.	Počet respondentů	%
Ano	594	85 %
Ne	58	8 %
Neuvedlo	48	7 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 700 adolescentů 594 uvedlo, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií považuje za rizikové, což odpovídá 85 % všech respondentů. Pouze 58 (8 %) nepovažuje zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram za rizikové a 48 (7 %) adolescentů k této otázce nevyjádřilo ani souhlas, ani nesouhlas.

Závěr ke 4. dílčí hypotéze: Na základě toho, že **85 % adolescentů považuje zveřejňování eroticky orientovaných za rizikové**, a hypotéza je nastavena tak, že více než 50 % bude považovat zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síť Instagram za rizikové, **se hypotéza přijímá jako platná.**

Zajímavým ukazatelem je, kolik adolescentů z těch, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu (viz. *Tabulka č. 1*) považuje zveřejňování takových fotografií na Instagram za rizikové. Na základě toho je zde vložena navíc tabulka č. 18.

Tabulka č. 18: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram a rizikovost

Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram a rizikovost	Počet respondentů	%
Zveřejnil/a jsem vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram a považuji zveřejňování takových fotografií za rizikové	5	8 %
Zveřejnil/a jsem vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram a nepovažuji zveřejňování takových fotografií za rizikové	58	92 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z 63 adolescentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram, jich pouze 5 (8 %) považuje zveřejňování takových fotografií za rizikové. I přesto, že těchto 5 adolescentů uvedlo, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu považují za rizikové, vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram zveřejnili. Ostatních 58 (92 %) adolescentů, kteří také takovou fotografii na Instagram zveřejnili, nepovažuje zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram za rizikové. To, že nepovažují zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram za rizikové odpovídá tomu, že takové fotografie zveřejňují.

V další tabulce je uvedeno, jaká rizika, v souvislosti se zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií, adolescenti jmenovali.

Tabulka č. 19: Rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu

Rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu	Počet respondentů	%
Zneužití	187	26 %
Vydírání	156	22 %
Kyberšikana	78	11 %
Obtěžování	75	11 %
Šikana	53	8 %
Sexuální predátoři	38	5 %
Kritika	32	5 %
Kybergrooming	18	3 %
Jiné	17	2 %
Neuvedlo	46	7 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 19 jsou uvedena rizika, která adolescenti jmenovali. Stejným způsobem jsou již tyto rizika uvedeny v analýze dotazníkového šetření v *grafu č. 18*. Zde jsou, v souvislosti se 4. dílčí hypotézou, ještě jednou zrekapitulovány. 187 (26 %) adolescentů uvedlo jako riziko zneužití fotografie, či profilu, 156 (22 %) vydírání, 78 (11 %) kyberšikanu, 75 (11 %) obtěžování, 53 (8 %) šikanu a 38 (5 %) sexuální predátory. Dalších 32 (5 %) adolescentů uvedlo, že riziková může být také kritika dotyčného, 18 (3 %) zmínilo kybergrooming a 17 (2 %) adolescentů uvedlo jako riziko, že dotyčný nemusí být přijat v budoucnu do zaměstnání kvůli zveřejňování eroticky orientovaných fotografií, pokud zaměstnavatel tyto materiály uvidí. 17 (2 %) adolescentů, jejichž odpovědi nejsou kategorizovány a jsou tedy uvedeny v kolonce „jiné“, jmenovalo v souvislosti se zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram jako riziko fakt, že vše, co je jednou zveřejněno na sociální síť, zůstane tam navždy, takže takové citlivé materiály se mohou objevit znovu kdykoliv a kdekoliv. Dalším uvedeným rizikem bylo zablokování profilu, či odstranění účtu nebo krádež identity, psychická újma na zdraví, stalking, právní problémy v práci nebo škole. Zbývajících 46 (7 %) ze 700 adolescentů žádná rizika neuvedlo.

V návaznosti na otázku, jaká rizika může mít zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií, je zde další analyzovaná otázka, jestli se nějakým rizikem v souvislosti se zveřejněním eroticky orientované fotografie na Instagram adolescenti setkali.

Tabulka č. 20: Setkání s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií

Setkání s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií	Počet respondentů	%
Ano	80	11 %
Ne	620	89 %
Σ	700	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 700 respondentů se setkalo s nějakým rizikem 80 (11 %) a 620 (89 %) se s žádným rizikem nikdy neseťkalo. S jakými konkrétními riziky se uvedených 80 adolescentů setkalo je již podrobně popsáno v analýze dotazníkového šetření v *grafu č. 20*. Na základě toho zde není potřeba zkušenosti s riziky uvádět znovu.

Zajímavým ukazatelem opět je, zda se setkali s nějakým rizikem ti, kteří vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram zveřejnili. Na základě toho je zde vložena poslední tabulka.

Tabulka č. 21: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram a setkání s riziky

Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram a setkání s riziky	Počet respondentů	%
Zveřejnil/a jsem vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram a setkal/a jsem se s rizikem zveřejňování takových fotografií	0	0 %
Zveřejnil/a jsem vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram a neseťkal/a jsem se nikdy s rizikem zveřejňování takových fotografií	63	100 %
Σ	63	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 63 adolescentů, kteří zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram (viz. *Tabulka č. 1*), se ani jeden z nich nesetkal s žádným rizikem v souvislosti se zveřejněním vlastní eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram. Tento fakt nejspíše také vysvětluje, proč někteří adolescenti zveřejnili eroticky orientovanou fotografii na sociální síti i opakovaně.

5.6 Shrnutí výsledků výzkumu

V první řadě je třeba zrekapitulovat hypotézy a to, zda byly potvrzeny, či vyvráceny. Pro výzkumné šetření byla stanovena jedna hlavní hypotéza a čtyři dílčí.

Hlavní hypotézou bylo, že **více než 50 % dotazovaných zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síť Instagram**. I přesto, že z výsledků výzkumu vyplynulo, že část adolescentů zveřejnila vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síti Instagram, tvoří tato část 50 % z celkového výzkumného souboru. Na Instagram zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii pouze 63 adolescentů z celkového výzkumné souboru 700 respondentů, což je 9 %. Na základě toho se **hlavní hypotéza nepotvrdila**.

1. dílčí hypotézou, v návaznosti na hlavní hypotézu, bylo, že **míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram závisí na pohlaví**. Na základě toho, že z uvedených 63 (9 %) adolescentů, kteří takovou fotografii na Instagram zveřejnili, tvoří větší část ženy (61 žen a 2 muži), **hypotéza byla potvrzena**.

2. dílčí hypotézou bylo, že **více jak 30 % adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram za účelem zvýšení počtu lajků**. Dle výsledků výzkumu zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram za účelem zvýšení počtu lajků pouze 7 adolescentů, tedy 11 %. Na základě toho se **druhá dílčí hypotéza nepotvrdila**.

3. dílčí hypotézou bylo, že **jestliže se u dotazovaných po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýší počet sledujících, pak zveřejní takovou fotografii znovu**. Na základě toho, že 7 (11 %) uvedlo, že by po navýšení počtu sledujících přidali opětovně vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram, **hypotéza se potvrdila**.

4. dílčí hypotézou bylo, že **více než 50 % dotazovaných považuje zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síť Instagram za rizikové**. Z výsledků výzkumu vyplynulo, že zveřejňování eroticky orientovaných na Instagram považuje za rizikové 85 % adolescentů. Na základě toho se **čtvrtá dílčí hypotéza potvrdila**.

Z pěti stanovaných hypotéz se tři hypotézy potvrdily (1., 3. a 4. dílčí hypotéza) a dvě hypotézy byly vyvráceny (hlavní hypotéza a 2. dílčí hypotéza)

Dále jsou v této kapitole shrnuty výsledky celého výzkumného šetření. Část z nich je porovnána s již realizovanými výzkumy, týkající se problematiky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií v prostředí internetu a sociálních sítích.

Z celkového počtu 700 adolescentů **většina (72 %) adolescentů nepovažuje v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram.** Podobné výsledky přinesl i výzkum *Charakteristiky sextingu v současné komunikaci dětí a mladistvých v Hradci Králové* (2015) v rámci diplomové práce, jejíž autorkou je Zuzana Václavíková. Z 328 respondentů v tomto výzkumu se téměř 18 % respondentů přiklání k tomu, že zveřejňování či posílání eroticky orientovaných fotek je dnes normální a 35 % dokonce uvedlo, že se jedná o moderní jev. V porovnání s výzkumem v diplomové práci, kde považuje v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie 28 % respondentů, je ve výzkumu *Charakteristiky sextingu v současné komunikaci dětí a mladistvých v Hradci Králové* počet takových respondentů vyšší. Na základě toho by se dalo říct, že procento adolescentů, kteří zveřejňování takových fotografií považují v pořádku, od roku 2015 kleslo.

Ze 700 adolescentů **vlastní eroticky orientovanou fotografií na sociální síti Instagram zveřejnilo 63 adolescentů**, což odpovídá 9 % z výzkumného souboru.

K podobným výsledkům došli i Kopecký Kamil a Szotkowski René ve výzkumu *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru 2017*, kde bylo zjištěno, že „*sexting ve formě rozesílání vlastních intimních fotografií provozuje 15,37 % českých dětí*“. Výzkum *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru 2017* pracoval se 4878 respondenty ve věku 8 až 17 let, přičemž průměrný věk respondentů činil 14-15 let. Výzkumný soubor byl tedy téměř 7 x vyšší než výzkumný soubor v této diplomové práci, na základě čehož je i procentuální zastoupení vyšší. I přesto, že je výzkum 4 roky starý a není přímo zaměřen na sociální síť Instagram ale obecně na prostředí internetu, lze výsledky s výzkumem diplomové práce porovnat. Výsledky obou výzkumů jsou velmi podobné a fakt, že mladí dospívající zveřejňují vlastní eroticky orientované fotografie v kyberprostoru, oba potvrzují. V návaznosti na toto zjištění byla ve výzkumu *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru 2017* položena otázka, jaký nástroj respondenti využívají pro sdílení intimních materiálů v prostředí internetu. Mezi nástroji využívanými pro sdílení intimních materiálů v prostředí internetu

dominovala sociální síť Facebook, na druhém místě byl Facebook Messenger, na třetím Snapchat a na čtvrtém místě Instagram. Na základě toho, že Instagram v současné době stoupl na popularitě a je nyní jednou z nejoblíbenějších sociálních sítí u mladé generace, lze předpokládat, že pokud by byl stejný výzkum realizován znovu, byl by Instagram uveden mezi prvními nástroji.

Častěji zveřejňují takové fotografie na Instagram ženy. Z 63 adolescentů, kteří vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram zveřejnili, ji zveřejnilo 61 žen a pouze 2 muži. Ke stejným výsledkům opět došel i výzkum *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru 2017*, kde bylo zjištěno, že „své intimní fotografie sdílelo 53,75 % dívek a 46,25 % chlapců“. Stejně jako ve výzkumu diplomové práce i ve výzkumu *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru 2017* převažují ženy, které takové materiály zveřejnily.

Dalším výzkumem, který také zjistil, že častěji zveřejňují vlastní eroticky orientované fotografie dívky, je výzkum v rámci diplomové práce *Charakteristiky sextingu v současné komunikaci dětí a mladistvých v Hradci Králové* (2015), jehož autorkou je Zuzana Václavíková. Z 328 respondentů tohoto výzkumu zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii 15 % z chlapců a 26 % dívek.

Adolescenti **nejčastěji zveřejnili vlastní eroticky orientovanou fotografii na příběh na Instagramu.** Takto uvedlo 34 (54 %) adolescentů. 21 (33 %) adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na svůj profil a 8 (13 %) poslalo takovou fotografii do zpráv. **Nejčastějším příjemcem eroticky orientované fotografie ve zprávě je u adolescentů přítel či přítelkyně.** O tom, že nejčastěji probíhá posílání eroticky orientovaných fotografií v rámci vztahu, vypovídá opět i výzkum *Charakteristiky sextingu v současné komunikaci dětí a mladistvých v Hradci Králové* (2015). V tomto výzkumu uvedlo 90 % respondentů, že poslání takové fotografie se vázalo k romantickému vztahu, či usilování o něj.

35 (56 %) adolescentů zveřejnilo vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram několikrát, 22 (35 %) pouze jednou a 6 (10 %) dokonce uvedlo, že zveřejňuje takové fotografie na Instagram často.

Nejčastějším motivem pro zveřejnění takové fotografie na Instagram je u adolescentů pochlubení se hezkým tělem.

Všech 63 adolescentů souhlasí s tím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost. 7 (11 %) z nich by v případě, že by

se jim po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících, přidalo takovou fotografii znovu.

Pro adolescenty hraje pozitivní zpětná vazba od ostatních uživatelů velkou roli. Z celkového počtu 700 respondentů by v případě, že by zveřejněná fotografie (zde je myšlena jakákoliv fotografie, nikoliv pouze eroticky orientovaná) neměla pozitivní zpětnou vazbu, více jak polovina adolescentů (429 (61 %)) takovou fotografii odstranila.

Z celkového počtu 700 adolescentů považuje 85 % adolescentů zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram za rizikové. 11 % z nich se s nějakým rizikem v souvislosti se zveřejněním vlastní eroticky orientované fotografie na Instagram setkalo.

ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývala zveřejňováním eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram. V teoretické části je popsána sociální síť Instagram a jeho specifika, dále vývojové období adolescence vzhledem k jeho specifikům v digitálním světě a prostředí sociálních sítí. Také je popsáno rizikové chování na Instagramu, mezi něhož patří provozování sextingu, kybergrooming, závislost na sociálních sítích, kyberšikana a rizika spojená s publikováním informací. V souvislosti se zmíněnými riziky jsou v této části práce také uvedeny programy a projekty, týkající se prevence rizikového chování na sociálních sítích. A v neposlední řadě je také charakterizována problematika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram.

Vědecko-výzkumným problémem bylo zveřejňování eroticky orientovaných fotografií mladé generace na sociální síti Instagram. Výzkumné šetření se zabývalo výzkumnou otázkou, jaký postoj zaujímají adolescenti ke zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram. Cílem diplomové práce bylo tedy zjistit postoje adolescentů k problematice zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram. Výzkumné šetření bylo kvantitativní a bylo realizováno prostřednictvím dotazníku. Dotazník byl distribuován adolescentům, kteří jsou aktivními uživateli sociální sítě Instagram. K cíli práce byla stanovena hlavní hypotéza: *„Více než polovina adolescentů zveřejnila vlastní eroticky orientovanou fotografii na sociální síť Instagram“*. I přesto, že se na základě výzkumného šetření tato hypotéza nepotvrdila, nevyvrací fakt, že adolescenti na sociální síti Instagram vlastní eroticky orientované fotografie zveřejňují. Tento fakt je potvrzen na základě toho, že 9 % adolescentů ze 700 dotázaných vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram zveřejnilo, a někteří dokonce opakovaně. Z výzkumu také vyplynulo, že častěji zveřejňují vlastní eroticky orientované fotografie na Instagram ženy než muži, že lajk není hlavní motivací pro zveřejňování takových fotografií, nýbrž hlavní motivací u adolescentů pro zveřejnění vlastní eroticky orientované fotografie je pochlebení se hezkým tělem. Mezi další zjištění patří to, že sledující na Instagramu mají vliv na zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů a v neposlední řadě to, že většina adolescentů, i přesto, že vlastní eroticky orientované fotografie na Instagram zveřejňuje, považuje takové chování za rizikové. Na základě výše uvedených zjištění lze cíl práce považovat za splněný.

Za úskalí pro zpracování diplomové práce je považováno malé množství odborných publikací, týkajících se problematiky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram. Mezi limity výzkumného šetření patří to, že výzkum probíhal v době, kdy byly uzavřeny školy a výuka probíhala online. Na základě toho nemohl být sběr dat uskutečněn za přítomnosti realizátora výzkumu a nemohlo být tedy ovlivněno, kolik z oslovených ředitelů, za účelem distribuce online dotazníku mezi studenty, dotazník opravdu studentům rozešle a ani to, kolik studentů dotazník vyplní. Dalším limitem při sběru dat mohlo být samotné téma výzkumu. Téma je velmi intimní, proto respondenti mohli mít obavy, že jejich odpovědi budou někde zveřejněny, i přesto, že v úvodním slovu dotazníku bylo ujištění o anonymitě. Dále je také možné, že většina se zkrátka nepřiznala k tomu, že třeba zveřejnila vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagram z osobních důvodů.

Další doporučenou oblastí zkoumání by mohl být pohled na tuto problematiku z opačné strany, a to ze strany rodičů a pedagogů. U rodičů by mohlo být předmětem zkoumání to, jaký mají přehled o tom, co jejich potomci na sociální síti zveřejňují, jestli s nimi o těchto příspěvcích mluví a jakým způsobem by potenciální rizika řešily. Podobné zaměření by se dalo aplikovat i na pedagogy a pedagogické pracovníky, a to v tom smyslu, jestli mají dostatek podnětů k zařazení takových témat do výuky, jakým způsobem zařazují do výuky tato témata a zda je vůbec zařazují.

Diplomová práce by mohla sloužit jako studijní opora nejen sociálním pedagogům, ale i ostatním pedagogickým pracovníkům ve výchovně-vzdělávacím procesu na středních školách.

I přesto, že výsledky výzkumů nejsou nijak alarmující, je potřeba s mladými dospívajícími ohledně sociálních sítí a rizik ze zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociálních sítích mluvit. V současné době existuje spousta projektů zaměřených na prevenci. Širokou nabídku námětů na výukové aktivity, metodik ke stažení zdarma a podnětů, jak zařadit tato témata do výuky tvoří například Osvětová kampaň V síti. Jako autorka práce bych doporučila pedagogům tento webový portál navštívit a čerpat z něho náměty, pustit studentům film V síti a bavit se o něm ve výuce.

Pro zapojení studentů do diskuse o problematice zveřejňování eroticky orientovaných fotografií nejen na Instagram, ale i ostatní sociální sítě, bych doporučila týmové práce, a to například vytvoření komiksu o rizicích, přičemž by si studenti navzájem vyměňovali zkušenosti, názory, bavili se o této problematice. Vytváření komiksu by mohlo být nejen zábavným zpestřením výuky, ale také by pak komiks mohl

dále sloužit jako studijní podklad. Stejně tak by zajímavou formou mohlo být vytvoření videa, ve kterém by vystupovali studenti, nebo by mohli studenti vytvořit animované video o Instagramu a zveřejňování sexuálně laděných materiálů.

Pro pedagogy by mohla být uspořádána konference, kde by si navzájem vyměňovali zkušenosti, názory a praktické rady do výuky.

Rodičům bych doporučila, aby se bavili s dětmi o příspěvcích, které na Instagram zveřejňují, nebo alespoň, aby byly oporou v případě, že by se jejich potomci setkali s nějakým rizikem plynoucím, ať ze zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram, či jakýmkoli jiným. I pro rodiče jsou na webovém prohlížeči Osvětové kampaně V síti rady, jak s dětmi o těchto tématech komunikovat, co dělat v případě, že se dítě setkalo s nějakým rizikem a na koho se potažmo obrátit. Na základě toho, bych i jim doporučila tento webový portál navštívit a prevenci a řešení vzniklých problémů nepodceňovat.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. ANDERSON, Monica a JIANG, Jingjing. Teens, Social Media & Technology 2018. In: *Pewresearch.org* [online]. 2018 [cit. 25.02. 2021]. Dostupné z: [Teens, Social Media & Technology 2018 | Pew Research Center](#)
2. BLAHOŠOVÁ, Jana. *Jak muži vnímají sexualizované fotografie žen na Instagramu*. Brno, 2019. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Fakulta sociálních studií. Katedra mediálních studií a žurnalistiky. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/y7mqx/Blahosova_460158_Thesis.pdf
3. BONIFACE, Susie. *Jak blafovat o sociálních médiích*. Praha: Omega, 2016. 136 s. ISBN 978-80-7390-404-3.
4. BOYDOVÁ, Danah. *Je to složitější: Sociální život teenagerů na sociálních sítích*. Praha: Akropolis, 2017. 304 s. ISBN 978-80-7470-165-8
5. Bud' safe online. In: *Avast.com* [online]. [cit. 20.02. 2021]. Dostupné z: [Zjistí, jak být na internetu v klidu a v bezpečí | Bud' safe online \(avast.com\)](#)
6. CLEMENT, J. Instagram: distribution of global audiences 2020, by age and gender. In: *Statista.com* [online]. 2020 [cit. 20.04. 2020]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/248769/age-distribution-of-worldwide-instagram-users/>
7. CLEMENT, J. Instagram - Statistics & Facts. In: *Statista.com* [online]. 2020 [cit. 10.10. 2020]. Dostupné z: <https://www.statista.com/topics/1882/instagram/>
8. CRESCENZI, Lucrezia, ARAÛNA, Núria, TORTAJADA, Iolanda. Privacy, selfdisclosure and selfimage of Spanish teenagers on social networking sites. The case of Fotolog. *Communication & Society/Comunicación y Sociedad* [online]. 2013, 26 (2), 65-78 [cit. 22.2.2021]. ISSN 0214-0039. Dostupné z: (3)

- (PDF) Privacy, self-disclosure and images of Spanish teenagers through Social Networking Sites. The Fotolog case | Iolanda Tortajada - Academia.edu
9. Co je sexting? In: *Sexting.cz* [online]. [cit. 10.2. 2021]. Dostupné z: [Sexting.cz - vse, co chcete vedet o sextingu](#)
 10. ČECHOVÁ, Lenka. *Vliv potřeby popularity na dimenze sebeodhalování v prostředí Instagramu*. Brno, 2010. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Fakulta pedagogická. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/m49d9/Cechova_Bakalarska_prace.pdf
 11. DOČEKAL, Bradbury Daniel. Infografika: Rizika publikování na sociálních sítích. In: *Pooh.cz* [online]. 2012 [cit. 16.2.2021]. Dostupné z: [Infografika: Rizika publikování na sociálních sítích – POOH.CZ](#)
 12. DOČEKAL, Daniel, MÜLLER Jan, HARRIS Anastázie, HEGER Luboš a kol. *Dítě v síti: Manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. Praha: Mladá fronta a.s., 2019. 208 s. ISBN 978-80-204-5145-3.
 13. E – bezpečí. In: *E – bezpečí.cz* [online]. [cit. 10.2. 2021]. Dostupné z: [Projekt E-bezpečí - E-Bezpečí \(e-bezpeci.cz\)](#)
 14. FITZGIBBONS, Laura. Digital wellbeing. In: *Whatis.techtarget.com* [online]. 2019 [cit. 16.2.2021]. Dostupné z: [What is digital wellbeing? - Definition from WhatIs.com \(techtarget.com\)](#)
 15. Generace Z: Budoucnost na konci abecedy. In: *Csas.cz* [online]. [cit. 16.1.2021]. Dostupné z: [Generace Z: Budoucnost na konci abecedy | Česká spořitelna \(csas.cz\)](#)
 16. GROGAN, Sarah, ROTHERY, Leonie, COLE, Jennifer and HALL, Matthew. Posting Selfies and Body Image in Young Adult Women: The Selfie Paradox.

- The Journal of Social Media in Society* [online]. 2018, 7(1), 15-36 [cit. 22.2.2021]. ISSN 2325-503X. Dostupné z: [267884191.pdf \(core.ac.uk\)](#)
17. HLAVÁČ, Jan. Netolismus. Virtuální závislost, nebo závislost na virtuálu? In: *Prevence-info.cz* [online]. [cit. 16.2.2021]. Dostupné z: [Hlavac.pdf \(prevence-info.cz\)](#)
18. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2016. 256 s. ISBN 978-80-2475326-3.
19. *Instagram* [online]. 2020 [cit. 16.10.2020]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/>
20. JARŮŠEK, Ondřej. Instagram celosvětově testuje zrušení počítadla lajků, možná se to týká i tebe. In: *Refresher.cz* [online]. 2019 [cit. 11.10. 2020]. Dostupné z: <https://refresher.cz/76616-Instagram-celosvetove-testuje-zruseni-pocitadla-lajku-mozna-se-to-tyka-i-tebe?gdpr-accept=1>
21. KALČÁK, Filip. Konec předhánění na Instagramu. Sociální síť chce u příspěvků skrýt počty „lajků“ In: *Seznamzpravy.cz* [online]. 2019 [cit. 11.10. 2020]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/konec-predhaneni-na-instagramu-socialni-sit-chce-u-prispevku-skryt-pocty-lajku-71442>
22. KATRŇÁK, Tomáš, LECHNEROVÁ, Zdeňka, PAKOSTA, Petr a FUČÍK, Petr. *Na prahu dospělosti: Partnerství, sex a životní představy mladých v současné české společnosti*. Praha: Dokořán, 2011. 224 s. ISBN 978-80-7363-352-3.
23. KIRCHNER, Blanka. Selfie - autoportrét jako veřejně posvěcená identita. In: *Designreader.org* [online]. 2014 [cit. 26.2. 2021]. Dostupné z: [Blanka Kirchner: Selfie — autoportrét jako veřejně posvěcená identita \(2014\) | Designreader](#)

24. KLEMENT, Vítězslav. Sociální média v roce 2020: přehled zásadních trendů na sociálních sítích pro brandovou komunikaci. In: *H1.cz* [online]. [cit. 26.2. 2021]. Dostupné z: [Prezentace aplikace PowerPoint \(h1.cz\)](#)
25. KLÍCHA, Martin. Zmizel vám na síti příspěvek? Pak jste možná porušili jedno z těchto pravidel. In: *Tn.nova.cz* [online]. 2020 [cit. 8.2. 2021]. Dostupné z: [Zmizel vám na síti příspěvek? Pak jste možná porušili jedno z těchto pravidel - tn.cz \(nova.cz\)](#)
26. KOHOUTEK, Rudolf. Dotazník jako průzkumná a výzkumná metoda. In: *Rudolfkohoutek.blog.cz*. [online]. 2010 [cit. 25.02. 2019]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/1002/dotaznik-jako-pruzkumna-metoda>
27. KOHOUT, Roman a KARCHŇÁK, Radek. *Bezpečnost v online prostředí*. Karlovy Vary: Biblio Karlovy Vary z.s., 2016. 67 s. ISBN 978-80-260-9543-9.
28. KOPECKÝ, Kamil a KREJČÍ, Veronika. *Nebezpečí elektronické komunikace*. Zpráva z výzkumného šetření realizovaného v rámci projektu prevence nebezpečných komunikačních praktik spojených s elektronickou komunikací pro pedagogy a nepedagogy. [online]. Olomouc: Projekt E-Bezpečí a Centrum PRVOK PdF Univerzity Palackého, 2009-2010 [cit. 3.3.2021]. Dostupné z: [vyzkumna_zprava_2010_v1.pdf - Disk Google](#)
29. KOPECKÝ, Kamil a KREJČÍ, Veronika. *Nebezpečí elektronické komunikace II*. [online]. Olomouc: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta, 2012 [cit. 8.3.2021]. Dostupné z: [vyzkum3_2012.pdf - Disk Google](#)
30. KOPECKÝ, Kamil a KREJČÍ, Veronika. *Rizika virtuální komunikace: příručka pro učitele a rodiče*. Olomouc: NET UNIVERSITY s.r.o., 2010. 35 s. ISBN 978-80-254-7866-0

31. KOPECKÝ, Kamil a kol. *Rizika internetové komunikace v teorii a praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, 2013. 188 s. ISBN 978-80-244-3571-8.
32. KOPECKÝ, Kamil. *Rizikové chování studentů pedagogické fakulty univerzity palackého v prostředí internetu* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého a Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, 2013 [cit. 8.3.2021]. Dostupné z: [rizikove_chovani_studentu2013.pdf](#) - Disk Google
33. KOPECKÝ, Kamil a SZOTKOWSKI, René. *České děti v kybersvětě: Jak se chovají online a co jim hrozí?* [online]. O2 Czech Republic a Univerzita Palackého v Olomouci, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, 2019 [cit. 8.1.2021]. Dostupné z: [file \(e-bezpeci.cz\)](#)
34. KOPECKÝ, Kamil, SZOTKOWSKI, René a KREJČÍ, Veronika. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého, 2015 [cit. 8.2.2021]. Dostupné z: [Rizikove-formy-chovani-ceskych-a-slovenskych-deti-v-prostredi-internetu.pdf](#) (researchgate.net)
35. KOPECKÝ, Kamil, SZOTKOWSKI, René. *Sexting a rizikové seznamování českých dětí v kyberprostoru (výzkumná zpráva)* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace a O2 Czech Republic, 2017 [cit. 3.3.2021]. Dostupné z: [file \(e-bezpeci.cz\)](#)
36. KREJČÍ, Veronika. *Pravidla bezpečného používání internetu pro rodiče* [online]. Olomouc: Centrum prevence rizikové virtuální komunikace (Centrum PRVoK), 2015 [cit. 13.2.2021]. Dostupné z: [brozura_rodice_1_2.cdr](#) (e-bezpeci.cz)
37. KŘIVÁNKOVÁ, Kateřina, KNOLLOVÁ, Josefina a ŠUTOVÁ, Marijana. Průvodce po sociálních sítích. In: *Zvolši.info* [online]. 2019 [cit. 25.10. 2020]. Dostupné z: https://zvolsi.info/app/uploads/2020/01/zvolsi_brozura_digitalni.pdf

38. KUGLEROVÁ, Ivana. Sám doma na síti. *Psychologie dnes*. 2016, 22(5), 28-31. ISSN 1212-9607.
39. LANGEROVÁ, Jana. Záleží na počtu lajků na sociálních sítích? Otázka života nebo smrti to není. In: *Podnikatel.cz* [online]. 2019 [cit. 25.2. 2021]. Dostupné z: [Záleží na počtu lajků na sociálních sítích? Otázka života nebo smrti to není - Podnikatel.cz](#)
40. LENHART, Amanda. Teens and Sexting. In: *Pewresearch.org* [online]. 2009 [cit. 25.11. 2020]. Dostupné z: <https://www.pewresearch.org/internet/2009/12/15/teens-and-sexting/>
41. LOCHMAN, Raychelle, Cassada. Sexting Teens. In: *Psychologytoday.com* [online]. 2011 [cit. 25.2. 2021]. Dostupné z: [Sexting Teens | Psychology Today](#)
42. LOSEKOOT, Michelle a VYHNÁNKOVÁ, Eliška. *Jak na sítě: Ovládněte 4 principy úspěchu na sociálních sítích*. Jan Melvil Publishing, 2019. 328 s. ISBN 978-80-7555-084-2
43. LUŇÁČKOVÁ, Daniela. Generace Z: Kdo vlastně jsou? In: *Medium.com* [online]. 2020 [cit. 25.1. 2021]. Dostupné z: [Generace Z: Kdo vlastně jsou?. Generace Z: Ti nejmladší z nich letos... | by Daniela Luňáčková | EDTECH KISK | Medium](#)
44. MACEK, Petr. *Adolescence*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. 144 s. ISBN 80-7178-747-7
45. MACHÁČKOVÁ, Hana, DĚDKOVÁ, Lenka a ŠEVČÍKOVÁ, Anna. *Dospívající na internetu: Zpráva z výzkumu na základních a středních školách v letech 2012-2013 určená pro pracovníky ve školách* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2015 [cit. 25.2. 2021]. Dostupné z: [dospivajici_na_internetu_2015.pdf \(muni.cz\)](#)

46. MCCARTHY, Linda a WELDON-SIVIY, Denise. *Bud' pánem svého prostoru jak chránit sebe a své věci, když jste online*. Praha: CZ.NIC, 2013. 316 s. ISBN 978-80-904248-6-9
47. MIOVSKÝ, Michal. *Příručka k provádění výběru metodou sněhové koule (Snowball Sampling)*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 108 s. ISBN 80-86734-08-0.
48. MIOVSKÝ, Michal a kolektiv. *Prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, 2015. 328 s. ISBN 978-80-7422-392-1.
49. MORENO, A. Megan, PARKS, R. Malcolm, FREDERICK, J. Zimmerman et al. Display of Health Risk Behaviors on MySpace by Adolescents: Prevalence and Associations. In: *Jamanetwork.com* [online]. 2009 [cit. 3.3. 2021]. Dostupné z: [Display of Health Risk Behaviors on MySpace by Adolescents: Prevalence and Associations | Adolescent Medicine | JAMA Pediatrics | JAMA Network](#)
50. *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013 [cit. 24.2.2021]. Dostupné z: [Strategie primarni prevence 2013-2018.doc, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](#)
51. *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže pro období 2019-2027* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2019 [cit. 24.2.2021]. Dostupné z: [narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf \(msmt.cz\)](#)
52. Netolismus. In: *Internetem bezpečně.cz* [online]. [cit.12.2. 2021]. Dostupné z: [Netolismus - INTERNETEM BEZPEČNĚ \(internetembezpecne.cz\)](#)

53. NOVÁKOVÁ, Milena. Jak internet ovlivňuje život dětí a dospívajících. In: *Sancedetem.cz* [online]. 2015 [cit.12.2. 2021]. Dostupné z: [Jak internet ovlivňuje život dětí a dospívajících? | Šance Dětem \(sancedetem.cz\)](#)
54. NOVOTNÁ, Lenka, HŘÍCHOVÁ, Miloslava a MIŇHOVÁ, Jana. *Vývojová psychologie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2004. 82 s. ISBN 80-7043-281-0
55. Osvětová kampaň V síti. In: *Vsitifilm.cz* [online]. [cit.12.1. 2021]. Dostupné z: [Dokument v síti \(vsitifilm.cz\)](#)
56. PAVLÍČKOVÁ, Katka. Počet lidí na českém a slovenském Instagramu k březnu 2020. In: *Businessgram.eu* [online]. 2020 [cit.12.10. 2020]. Dostupné z: <https://businessgram.eu/pocet-lidi-na-ceskem-a-slovenskem-instagramu-k-breznu-2020/>
57. PETROWSKI, Thorsten. *Bezpečí na internetu pro všechny*. Liberec: Dialog, 2014. 248 s. ISBN 978-80-7424-066-9.
58. POLESHOVA.A. Statistiken zu Instagram. In: *De. statista.com* [online]. 2020 [cit.12.10. 2020]. Dostupné z: <https://de.statista.com/themen/2506/instagram/>
59. PORTMAN, Janet. Revenge Porn: Laws & Penalties. In: *Criminaldefenselawyer.com* [online]. [cit.12.2. 2021]. Dostupné z: [Revenge Porn Website Laws & Criminal Penalties | CriminalDefenseLawyer.com](#)
60. PRENSKY, Marc. Digital Natives, Digital Immigrants. In: *Marcprensky.com* [online]. 2001 [cit.9.2.2021]. Dostupné z: [Digital Natives, Digital Immigrants \(marcprensky.com\)](#)
61. PRŮŠA, Jiří. Uživatelským podmínkám sociálních sítí lidé nerozumějí. *Školní poradenství v praxi*. 2020, 7(3), 11-13. ISSN 2336-3436.

62. PUNCH, F. Keith. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7367-381-9.
63. Replug me. In: *Replug. me* [online]. 2017 [cit.16.2.2021]. Dostupné z: [Domů \(replug.me\)](http://replug.me)
64. ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem: Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014. 392 s. ISBN 978-80-262-0772-6.
65. SAUL, Heather. Instafamous: Meet the social media influencers redefining celebrity. In: *Independent.co.uk* [online]. 2016 [cit.20.2.2021]. Dostupné z: [Instafamous: Meet the social media influencers redefining celebrity | The Independent | The Independent](http://www.independent.co.uk/news/celebrity-news/instafamous-meet-the-social-media-influencers-redefining-celebrity-the-independent-the-independent)
66. Scared to Stay In: The Psychology of FOMO. In: *Online.king.edu* [online]. 2019 [cit.20.2.2021]. Dostupné z: [The Psychology of FOMO | Fear of Missing Out | King University Online](http://www.king.edu/online/psychology-of-fomo)
67. SCOTTOVÁ, Elizabeth. How to Deal With FOMO in Your Life. In: *Verywellmind.com* [online]. 2020 [cit.20.2.2021]. Dostupné z: [What Does FOMO Mean and How Do I Deal With It? \(verywellmind.com\)](http://www.verywellmind.com/what-does-fomo-mean-and-how-do-i-deal-with-it)
68. SEDLÁKOVÁ, Veronika. *Analýza genderových rolí a stereotypů na sociální síti Instagram*. Praha, 2017. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd. Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Dostupné z: [DPTX_2015_2_11230_0_486230_0_180571.pdf \(cuni.cz\)](https://www.cuni.cz/dokumenty/11230/0486230/0180571.pdf)
69. Selfie. In: *Merriam-webster.com* [online]. [cit. 16.2.2021]. Dostupné z: [Selfie | Definition of Selfie by Merriam-Webster \(merriam-webster.com\)](https://www.merriam-webster.com/dictionary/selfie)
70. SCHENKEL, Krista. Fear of Missing Out Can Negatively Impact Your Life. In: *Pennstatehealthpassion.org* [online]. [cit. 20.2. 2021]. Dostupné z: [Fear of Missing Out Can Negatively Impact Your Life. - Our Passion Your Health \(pennstatehealthpassion.org\)](http://www.pennstatehealthpassion.org/fear-of-missing-out)

71. SIIBAK, Andra. Constructing the Self through the Photo Selection: Visual Impression Management on Social Networking Websites. In: *Researchgate.net* [online]. 2016 [cit. 20.04. 2020]. Dostupné z: [file:///C:/Users/eliza/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/ConstructingtheSelfthroughthePhotoselection%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/eliza/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/ConstructingtheSelfthroughthePhotoselection%20(1).pdf)
72. SOBOTKOVÁ, Veronika Nielsen a kolektiv. *Rizikové a antisociální chování v adolescenci*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. 153 s. ISBN 978-80-247-4042-3
73. STONES, Gigi. 'Sexting' Teens Can Go Too Far. In: *Abcnews.go.com* [online]. 2008 [cit. 16.2. 2021]. Dostupné z: ['Sexting' Teens Can Go Too Far - ABC News](#)
74. SYSTROM, Keving. Introducing Your Instagram Feed on Desktop. In: *Instagram.com* [online]. 2013 [cit. 16.10. 2020]. Dostupné z: <https://about.instagram.com/blog/announcements/introducing-your-instagram-feed-on-desktop>
75. ŠEVČÍKOVÁ, Anna a kolektiv. *Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu*. Praha: Grada, 2014. 183 s. ISBN 978-80-247-5010-1
76. ŠEVČÍKOVÁ, Anna a ŠMAHEL, David. Konstrukce virtuální identity u dospívajících uživatelů internetu. In: *Sebepojetí a identita v adolescenci: sociální a kulturní kontext*. Brno: Masarykova univerzita, 2010, s. 113-130. ISBN 978-80-210-5107-2
77. ŠMAHEL, David. Mládí ve světě počítačů. *Psychologie dnes*. 2002, 8(12), 18-19. ISSN 1212-9607

78. ŠUTOVÁ, Marijana. Průvodce po sociálních sítích od Zvol si info: Jak fungují a na co dát pozor? *Školní poradenství v praxi*. 2020, 7(3), 13-14. ISSN 2336-3436.
79. ŠUTOVÁ, Marijana a NEZHYBOVÁ, Saša. Negativní pozitivita: Sociální sítě plné rozporů. In: *Studenta.cz* [online]. 2017 [cit. 3.3. 2021]. Dostupné z: [Negativní pozitivita: Sociální sítě plné rozporů - Studenta.cz](#)
80. THOROVÁ, Kateřina. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál, 2015. 575 s. ISBN 978-80-262-0714-6.
81. TIGGEMANN, Marika a ZACCARDO, Mia. „Strong is the new skinny“: A content analysis of #fitspiration images on Instagram. *Journal of Health Psychology*. 2016, 23(8), 1003-1011.
82. TYRLÍK, Mojmír, MACEK, Petr a ŠIRŮČEK, Jan. *Sebepojetí a identita v adolescenci: sociální a kulturní kontext*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 144 s. ISBN 978-80-210-5107-2
83. VALKENBURG, Patti M. a PETER, Jochen. Preadolescents' and Adolescents' Online Communication and Their Closeness to Friends. *Developmental Psychology*. 2007, 43(2), 267–277.
84. VOZKOVÁ, Kristýna. Boomerang na Instagramu nově umožňuje oříznout časovou smyčku a přidat další efekty. In: *Focus-age.cz* [online]. 2020 [cit. 16.10. 2020]. Dostupné z: https://www.focus-age.cz/m-journal/aktuality/boomerang-na-instagramu-nove-umoznuje-oriznout-casovou-smycku-a-pridat-dalsi-efekty_s288x14927.html
85. *Výzkum rizikového chování českých dětí v prostředí internetu 2013* [online]. Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Univerzity Palackého v Olomouci, Bezpečný internet a Seznam, 2013 [cit. 20.01. 2021]. Dostupné z: [bezpecny_internet_prezentace.pdf](#)

86. VÁCLAVÍKOVÁ, Zuzana. *Charakteristiky sextingu v současné komunikaci dětí a mladistvých v Hradci Králové*. Brno, 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Fakulta sociálních studií. Katedra politologie. Dostupné z: [Diplomova prace Vaclavikova.pdf \(muni.cz\)](#)
87. VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012. 536 s. ISBN 978-80-246-2153-1.
88. Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. In: *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 8.11. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>
89. ZAVRŠŇNIK, Aleš. *Kyberkriminalita*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 135 s. ISBN 978-80-7552-758-5
90. ZEMANOVÁ, Milada. Instagram omezí zobrazení sexuálního a urážlivého obsahu. In: *Focus-age.cz* [online]. 2019 [cit. 8.2 2021]. Dostupné z: [Instagram omezí zobrazení sexuálního a urážlivého obsahu : Marketing journalFacebookLinkedInTwitterEmailPrintAddThis \(focus-age.cz\)](#)
91. ZEMANOVÁ, Milada. Instagram odstraňuje funkci Following Tab pro sledování aktivit ostatních uživatelů. In: *Focus-age.cz* [online]. 2019 [cit. 8.2 2021]. Dostupné z: [Instagram odstraňuje funkci Following Tab pro sledování aktivit ostatních uživatelů : Marketing journalFacebookLinkedInTwitterEmailPrintAddThis \(focus-age.cz\)](#)
92. Zvol si info. In: *Zvol si info* [online]. 2019 [cit. 16.1. 2021]. Dostupné z: [Zvol si info - Jsme Zvol si info a zlepšujeme mediální gramotnost.](#)

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů:

- Graf č. 1: Pohlaví respondentů*
- Graf č. 2: Počet profilů na Instagramu*
- Graf č. 3: Více profilů na Instagramu*
- Graf č. 4: Důvody pro více profilů na Instagramu*
- Graf č. 5: Počet sledujících na Instagramu*
- Graf č. 6: Postoj ke zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu*
- Graf č. 7: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram*
- Graf č. 8: Místo zveřejnění eroticky orientované fotografie*
- Graf č. 9: Četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu*
- Graf č. 10: Motivace pro zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram*
- Graf č. 11: Pozitivní zpětná vazba*
- Graf č. 12: Poslání eroticky orientované fotografie do zpráv*
- Graf č. 13: Příjemce eroticky orientované fotografie*
- Graf č. 14: Hlavní důvod pro poslání fotografie*
- Graf č. 15: Eroticky orientované fotografie a sledovanost*
- Graf č. 16: Sledující a zveřejňování eroticky orientovaných fotografií*
- Graf č. 17: Považování zveřejňování eroticky orientovaných fotografií za rizikové*
- Graf č. 18: Rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu*
- Graf č. 19: Setkání s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií*
- Graf č. 20: Zkušenosti s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií*

Seznam tabulek:

- Tabulka č. 1: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagramu*
- Tabulka č. 2: Postoj k uvedenému výroku: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram.*
- Tabulka č. 3: Souhlas s výrokem a zveřejnění erotiky orientované fotografie na Instagram*
- Tabulka č. 4: Místo zveřejnění eroticky orientované fotografie*
- Tabulka č. 5: Příjemce eroticky orientované fotografie*
- Tabulka č. 6: Četnost zveřejnění eroticky orientované fotografie*
- Tabulka č. 7: Počet profilů na Instagramu*

- Tabulka č. 8: Důvod pro více profilů*
- Tabulka č. 9: Počet sledujících*
- Tabulka č. 10: Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram dle pohlaví*
- Tabulka č. 11: Čestnost zveřejnění eroticky orientované fotografie dle pohlaví*
- Tabulka č. 12: Motivace pro zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram*
- Tabulka č. 13: Pozitivní zpětná vazba*
- Tabulka č. 14: Opětovné zveřejnění eroticky orientované fotografie po navýšení sledujících*
- Tabulka č. 15: Eroticky orientované fotografie a sledovanost*
- Tabulka č. 16: Množství eroticky orientovaných fotografií a sledovanost*
- Tabulka č. 17: Považování zveřejňování eroticky orientovaných fotografií za rizikové*
- Tabulka č. 18: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram a rizikovost*
- Tabulka č. 19: Rizika zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu*
- Tabulka č. 20: Setkání s riziky zveřejňování eroticky orientovaných fotografií*
- Tabulka č. 21: Zveřejnění eroticky orientované fotografie na Instagram a setkání s riziky*

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Dotazník

Dotazník

„Zveřejňování eroticky orientovaných fotografií adolescentů na sociální síti Instagram jako forma rizikového chování“

Prosím o vyplnění tohoto dotazníku, který bude využit ve výzkumné části mé diplomové práce. Jelikož je celá práce zaměřená na sociální síť Instagram a na věkovou kategorii 15-22 let, tedy období adolescence, žádám o vyplnění tohoto dotazníku pouze adolescenty, kteří jsou aktivními uživateli sociální sítě Instagram. Dotazník je zcela anonymní, proto také prosím o co nejpřesnější a pravdivé odpovědi.

Předem děkuji.

Studentka Pedagogické fakulty UHK

1. Jsi muž nebo žena?
 - Muž
 - Žena

2. Máš pouze jeden profil na Instagramu, nebo jich máš více?
 - Pouze jeden
 - Více

3. Pokud jsi v předchozí otázce odpověděl/a „více“, z jakého důvodu máš více profilů?
 - Otevřená otázka

4. Kolik máš na Instagramu sledujících?
 - 0-300
 - 301-500
 - 501-1000
 - 1001-1500
 - 1501-2000

- Více jak 2001
5. Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Myslím, že je v pořádku zveřejňovat eroticky orientované fotografie na sociální síti Instagram.
- Zcela souhlasím
 - Spíše souhlasím
 - Nevím
 - Spíše nesouhlasím
 - Zcela nesouhlasím
6. Zveřejnil/a jsi někdy vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu?
- Ano
 - Ne
7. Pokud jsi někdy zveřejnil/a vlastní eroticky orientovanou fotografii na Instagramu, kam jsi ji zveřejnil/a. (více odpovědí)
- Na svůj profil
 - Na příběh
 - Poslal/a jsem takovou fotografii do zpráv
 - Nikdy jsem takovou fotografii nezveřejnil/a
8. Kolikrát jsi takovou fotografii zveřejnil/a?
- Zveřejňuji takové fotografie často
 - Několikrát
 - Pouze jednou
 - Nikdy jsem takovou fotografii nezveřejnil/a
9. Co pro tebe bylo hlavní motivací pro zveřejnění takové fotografie?
- Více lajků
 - Pozitivní komentáře
 - Pochlubení se hezkým tělem
 - Upoutání pozornosti
 - Pochlubení se hezkým spodním prádlem

- Sledovanost více lidí
- Inspirace jiným profilem
- Nikdy jsem takovou fotografii nezveřejni/a
- Jiné:

10. Pokud by tvoje fotografie po zveřejnění neměla pozitivní zpětnou vazbu, odstranil/a bys ji?

- Ano
- Ne

11. Poslal/a jsi někdy vlastní eroticky orientovanou fotografii do zpráv?

- Ano
- Ne

12. V případě, že jsi takovou fotografii poslal/a do zpráv, kdo byl příjemcem?

- Otevřená otázka

13. Jaký byl hlavní důvod pro poslání takové fotografie do zpráv?

- Protože jsem takovou fotografii obdržel/a také.
- Abych se pochlubil/a hezkým tělem
- Abych na sebe upoutal/a pozornost
- Abych takovou fotografii obdržel/a také.
- Jiné:

14. Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Myslím, že množství eroticky orientovaných fotografií na Instagramu ovlivňuje sledovanost.

- Zcela souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Zcela nesouhlasím

15. Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Pokud by se mi po zveřejnění eroticky orientované fotografie navýšil počet sledujících přidal/a bych takovou fotografii znovu.

- Zcela souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Zcela nesouhlasím

16. Jak moc souhlasíš s tímto výrokem: Myslím, že zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagramu může být rizikové.

- Zcela souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Zcela nesouhlasím

17. Jaká rizika může mít zveřejňování takových fotografií na Instagramu?

- Otevřená otázka

18. Setkal/a jsi se někdy s nějakým rizikem spojeným se zveřejněním eroticky orientované fotografie na Instagramu?

- Ano
- Ne

19. Pokud jsi v předchozí otázce odpověděl „ano“, napiš, s jakým rizikem jsi se setkal/a.

- Otevřená otázka

Příloha B: Výpočet chí kvadrátu

$$\chi^2 = \sum [(P - O)^2 : O]$$

Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram dle pohlaví	Ženy	Muži	Σ
Ano	61	2	63
Ne	289	348	637
Σ	350	350	700

Hladina významnosti 0,05

Teoretické četnosti	Ženy	Muži
Ano	31,5	31,5
Ne	318,5	318,5

Chí	ženy	muži
ano	27,62698	27,62698413
ne	2,732339	2,732339089

Chí = 60, 71865

Hladina významu 0,05

Stupeň volnosti 1

Kritická hodnota 3, 841459

Chí (**60, 71865**) je větší než kritická hodnota (3, 841459) → HO zamítnuta, přijata HA.

Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram závisí na pohlaví.

$$\chi^2 = n \cdot [(A \cdot D - C \cdot B)^2 : (A+C) \cdot (B+D) \cdot (A+B) \cdot (C+D)]$$

Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na sociální síti Instagram dle pohlaví	Ženy	Muži	Σ
Ano	61	2	63
Ne	289	348	637
Σ	350	350	700

$$\chi^2 = n \cdot [(A \cdot D - C \cdot B)^2 : (A+C) \cdot (B+D) \cdot (A+B) \cdot (C+D)]$$

$$\chi^2 = 700 \cdot [(61 \cdot 348 - 289 \cdot 2)^2 : 350 \cdot 350 \cdot 63 \cdot 637]$$

$$\chi^2 = 700 \cdot (426\,422\,500 : 4\,916\,047\,500)$$

$$\chi^2 = 700 \cdot (0,0867409235)$$

$$\chi^2 = \mathbf{60,71864645}$$

Chí = 60, 71865

Hladina významu 0,05

Stupeň volnosti 1

Kritická hodnota 3, 841459

Chí **60, 71865** je větší než kritická hodnota 3, 841459 → HO zamítnuta, přijata HA. Míra zveřejňování eroticky orientovaných fotografií na Instagram závisí na pohlaví.